

22

ÎN CUPTORUL SUFERINTELOR

Se întâmplă minuni și astăzi

În cuptorul suferințelor

Se întâmplă minuni și astăzi

În cuptorul suferințelor

Se întâmplă minuni și astăzi

Traducere de Cristian Spătaru

Care apară cu bucurie

Prin intermediul

Dr. Victor A. Spătaru

de la

Prin intermediul

ISBN 978-9975-99-000-1

ISBN 978-9975-99-000-1

ISBN 978-9975-99-000-1

ISBN 978-9975-99-000-1

2012

În cuptorul suferințelor Se întâmplă minuni și astăzi

Traducere de Cristian Spătărelu

Carte tipărită cu binecuvântarea
Prea Sfințitului Părinte GALACTION,
Episcopul Alexandriei și Teleormanului

EDITURĂ EGUMENIȚĂ
Editura Cartea Ortodoxă
2012

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Se întâmplă minuni și astăzi / trad.: Cristian Spătărelu. - Galați :

Egumenița : Alexandria : Cartea Ortodoxă, 2012

ISBN 978-606-550-075-4

ISBN 978-606-529-188-1

I. Spătărelu, Cristian (trad.)

Prolog

Minunea nu înseamnă mereu faptul că sănătatea trupească ne este redată, fiindcă o minune care se întâmplă pentru trup nu durează veșnic. Minunea este cea care vindecă sufletul, nu doar trupul.

Scopul minunii este să devenim trăitori ai Bisericii lui Hristos care este spital duhovnicesc.

Vor oamenii din lume să vadă dovezi despre misiunea Bisericii? Iată, oamenii au fost vindecați, la trup și la suflet aici în viața aceasta, pentru ca sufletul lor să meargă pregătit dincolo, în viața veșnică.

Traducerea a fost făcută după originalul
ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΘΑΥΜΑΤΑ ΣΗΜΕΡΑ;
ΕΚΛΟΣΕΙΣ «ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΚΥΨΕΛΗ»

De ce există durere și încercări în viață?

Un răspuns la întrebarea „de ce există durere” sau „de ce mi se întâmplă mie”, nu e posibil să-l dăm cu rațiunea. Trebuie să intrăm în spațiul credinței ortodoxe, care este revelație dumnezeiască și descoperire a tainei credinței. De aceea credința noastră leagă viața și moartea de durere, după exemplul lui Iisus, care a suferit dureri mai mari decât oricine înainte de moartea Sa, și nu doar dureri trupești, ci și sufletești.

Sensul durerii este atribuit de credința noastră înțelepciunii lui Dumnezeu... Doar Domnul cunoaște motivul pentru care folosește durerea din iubire, și doar ca mijloc de mântuire. Dumnezeu ne cercetează prin durere pentru folosul nostru veșnic, dorind să ne mântuiască. Iisus Hristos a sfințit durerea prin învățătura Lui, prin lacrimile Sale, prin pătimirea Lui omenească, prin acceptarea suferinței, prin răstignirea Lui pe Cruce. A sfințit-o prin cinstul Său sânge și prin moartea Sa.

De atunci creștinii care ÎL au ca model pe Domnul Iisus sunt chemați să-L urmeze pe calea cea strâmtă a durerii văzute în cele două sensuri ale ei, durerea ca suferință și durerea ca nevoie. Să nu uităm mângâierea înțelepciunii dumnezeiești care spune adresându-se fiecăruia ca unui copil al său:

„Fiule, să nu nesocotești învățătura Domnului și să nu te ferești de cercetările ei, chiar dacă îți vor pricinui dureri. Căci cel pe care Domnul îl iubește, *ca pe un fiu adevărat* al Lui, îl ceartă, fiindcă vrea să fie al Lui.” Răbdați această certare, căci Dumnezeu vă consideră fii ai Lui.

Prin curățirea pe care ne-o dăruiește durerea întru Hristos, prin sfințenia izvorâtă din acceptarea întru mulțumire a durerii, Dumnezeu ne scapă de beția amară a plăcerilor amăgitoare care nasc suferință și deznădejde, trândăvie și necredință.

(Din volumul *Taina durerii*,
al părintelui Eusebiu,
Editura Stupul Ortodox, 2005).

Nichifor Leprosul 1890-1964, *atletul strălucitor al nădejzii*

Părintele Nichifor (în lume Nicolae) s-a născut într-un sat muntos din Hania, Sirikari. Părinții lui erau țărani simpli și evlavioși și au murit pe când era încă mic copil, lăsându-l orfan. Astfel, la vârsta de 13 ani a plecat de acasă, a mers la Hania și a început să lucreze acolo la o frizerie. Atunci au apărut și primele semne ale leprei. În vremurile acelea leproșii erau izolați pe insula Spinaloga, întrucât lepra, fiind o boală molipsitoare, era întâmpinată cu frică și respingere.

Atunci când Nicolae a împlinit vârsta de 16 ani și când semnele bolii au început să se vadă, pentru a scăpa de izolarea pe insula Spinaloga, a plecat cu o corabie în Egipt. Acolo a lucrat în Alexandria, tot la o frizerie, însă semnele bolii deveneau din ce în ce mai vizibile, mai ales pe mâini și pe față. De aceea, cu ajutorul unui preot, s-a refugiat la Chios unde era pe atunci un spital pentru bolnavii de lepră, în care preot era părintele Antim Vaianos, Sfântul Antim de mai târziu. Nicolae a ajuns la Chios în anul 1914, la vârsta de 24 de ani. La spitalul de leproși din Chios, care era un complex de căsuțe frumoase, se afla biserica Sfântului Lazăr, unde se păstra icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului.

În acest loc s-a aflat pentru Nicolae arena virtutilor. În doi ani Sfântul Antim l-a socotit pregătit pentru schima îngerească și l-a tuns monah, cu numele Nichifor. Boala înainta și din lipsă de medicamente potrivite (medicamentul s-a aflat mai târziu, în anul 1947).

Părintele Nichifor trăia în ascultare deplină, în post aspru, lucrând în grădină. A notat într-un caiet minunile Sfântului Antim pe care le-a văzut cu ochii lui (multe dintre ele aveau legătură cu vindecările demonizaților).

Exista o legătură duhovnicească specială a Sfântului Antim cu monahul Nichifor care „nu se depărta niciun pas de acela”, după cum menționează părintele Teoclit Dionisiatul în cartea *Sfântul Antim din Chios*. Părintele Nichifor se ruga noaptea ceasuri întregi, făcând metanii nenumărate, nu se contrazicea cu nimeni, nici nu întrista pe nimeni și era cântărețul principal al bisericii. Însă din pricina bolii lui, încet-încet și-a pierdut vederea și astfel cânta troparele și rostea Apostolii pe dinafară.

În anul 1957 spitalul de leproși din Chios s-a închis, iar pe bolnavii rămași, împreună cu părintele Nichifor, i-au trimis la centrul de combatere a leprei Sfânta Varvara, din Atena. În vremea aceea părintele Nichifor avea aproximativ 67 de ani. Membrele și ochii i se schimbaseră cu totul, fiind deformate de boală.

Acolo, la Centrul de combatere a leprei, trăia și părintele Evmenie care fusese și el atins de lepră, dar prin tratament medical eficient se vindecase complet.

S-a hotărât însă să rămână pentru tot restul vieții sale la acel centru, lângă ceilalți bolnavi pe care îi îngrijea cu multă dragoste. Astfel, a devenit ucenicul părintelui Nichifor căruia Domnul, ca răsplată pentru răbdarea lui, îi dăruise multe harisme. Multime de lume venea în umila chilie a monahului lepros Nichifor, la Sfânta Varvara, ca să ia binecuvântarea sa. Iată ce povestesc unii dintre cei care l-au cunoscut:

„Pe când părintele era ținut la pat, cuprins de răni și de dureri, nu cârtea, ci arăta mare nădejde. Avea harisma mângâierii celor suferinzi. Ochii îi erau mereu iritați, nu vedea aproape deloc, mâinele îi anchilozaseră iar picioarele îi paralizaseră. Cu toate acestea, era foarte blând, vesel, surâzător, povestea întâmplări plăcute, era mulțumit. Fața lui, mîncată de semnele bolii și de răni, strălucea și primeau multă bucurie cei care-l vedeau pe acest om sărman și extrem de bolnav care zicea: „Slăvit să fie sfânt numele Tău”.

La vârsta de 74 de ani, pe 4 ianuarie 1964, părintele Nichifor a adormit întru Domnul. După înmormântare sfintele lui moaște au răspândit bună mireasmă. Părintele Evmenie și alți credincioși au povestit multe minuni săvârșite prin mijlocirea la Dumnezeu a părintelui Nichifor.

(Din cartea *Nichifor Leprosul, strălucitorul atlet al nădejzii*, a lui Simon monahul).

Pavel Koulis 1946-1992,
un Iov contemporan
(bolnav de scleroză în plăci)

Pavel Koulis s-a născut în anul 1946 la Patra. A fost al patrulea copil din familie și avea alți cinci frați. Încă de mic a trăit o viață de creștin autentic. După ce și-a terminat studiile la Facultatea de Teologie din Salonic, la vârsta de 23 de ani, s-a constatat că suferea de scleroză în plăci cu urmările ei cunoscute (paralizie treptată în tot corpul). Diagnosticarea acestei boli s-a făcut la 13 mai 1969 și de atunci nevoitorul Pavel sărbătorea în fiecare an „aniversarea bolii sale”, iar la 13 mai 1989, când se împlineau douăzeci de ani de atunci, a făcut o Sfântă Liturghie de mulțumire, la care i-a chemat pe toți prietenii lui. Și având o voce minunată, a cântat singur toată slujba, cu emoție și cucernicie, strălucind de bucurie.

La început, desigur, acceptarea unei realități atât de tragice a fost grea. Dar Pavel a acceptat-o și s-a lăsat în voia lui Dumnezeu când după doi ani de tristețe și tulburare, a strigat din adâncul inimii: „Dumnezeu, care mă iubește atât de mult, nu știe El ce-i mai bine pentru mine?”

Astfel, foarte curând, Pavel cel plin de viață, acest catehet minunat, stâlpul puternic al taberelor religioase din Patra și Atena, a fost ținut la patul

suferinței și a început să folosească căruciorul de infirm.

Jumătate din anii vieții sale, 23 de ani din cei 46 pe care i-a trăit, i-a petrecut în scaunul cu roțile. Din acest scaun, ca de la un amvon, a dat examenele strălucite ale răbdării, a ridicat crucea infirmității, i-a zidit întru Hristos pe alți oameni bolnavi sau sănătoși prin exemplul său sau prin cuvintele sale încurajatoare, a alinat durerea celorlalți. Câteva din aceste cuvinte ale lui le-a publicat într-o revistă, semnând „din cărucior”. Boala cumplită nu l-a pus la pământ.

Cu zămbet calm, cu credință și optimism, își purta crucea zilnică. Și, deși el însuși era bolnav, găsea puterea să-i mângâie și să-i încurajeze pe alți oameni suferinzi, și îndeosebi pe cei semiparalizați. Se apropia de cei infirmi și-i ajuta să vadă dimensiunea mântuirii pe care o are boala lor, încredințându-i că: „Boala mea este manifestarea iubirii lui Dumnezeu. După cum un tată atinge cu mâna umerii fiului său și copilul simte atingerea, așa și boala mea este atingerea lui Dumnezeu Care-mi spune: Sunt aici, împreună cu tine. Nu-ți fie teamă de nimic”.

Atunci când s-au ivit diferite greutăți legate de evoluția bolii (baston, cărucior, singur acasă), el le-a întâmpinat mereu cu bucurie pe chip și cu încredințarea că Dumnezeu îi va da rezolvarea potrivită. Și nu s-a înșelat niciodată! A reușit să ridice povara îngrijirii medicale aproape singur, nevrând să împovăreze pe vreuna din rude.

Acum ce să spunem noi care ne panicăm din pricina unei răceli, care în loc să spunem „slavă lui Dumnezeu pentru atâtea binefaceri ale Lui”, amblăm nemulțumiți, nerecunoscători, uitând repede de toate acestea!

În anul 1975 l-a cunoscut pe Klimis Stefanidis care suferea de aceeași boală de la începutul anilor 1950. Klimis împreună cu părintele Ilie Mastrogiannopoulos întemeiaseră fundația „Vitezda - Îngrijirea celor infirmi” cu scopul încurajării suferinței și al îngrijirii infirmilor. Pavel Koulis a ucenicit lângă „eroul strălucitor ținut la pat” Klimis, care se străduia să le arate celorlalți că omul infirm poate răbda cu nădejde la Dumnezeu și poate fi de ajutor semenilor săi.

După adormirea întru Domnul a lui Klimis, Pavel a fost ales vicepreședinte al acestei fundații care publica și o revistă cu același nume - ce continuă să se tipărească în fiecare lună cu numele Vitezda.

Deseori scria articole pe care le semna „Pangratis K. - din cărucior” și care erau pline de cuvinte frumoase, rugăciuni de slavă și mulțumire către Dumnezeu, pe care-L simțea și-L numea Tată.

Zâmbetul luminos era însușirea lui principală, zâmbet izvorât dintr-o inimă care trăia bucuria, chiar și în suferințe.

Era evidentă pentru toți profunzitatea lui convingere în prezența vie și plină de iubire a lui Dumnezeu, și marea încredere pe care o avea în pronia Lui. Deseori rămânea fără ajutor omenesc pentru o perioadă și atunci nu voia să deranjeze vreo rudă sau vreun

cunoscut, ci spunea cu statornicie: Dumnezeu va trimite pe cineva, nu vă faceți griji pentru mine. Și într-adevăr, peste puțin se găsea cineva să-l ajute.

În ultimii ani se încredințase cu totul în mâinile lui Dumnezeu și grija lui principală de-acum devenise îngăduința lui Dumnezeu, pentru care se pregătea prin spovedanie, prin deasă împărtășire, prin multa rugăciune și prin studiu duhovnicesc.

Moartea a venit la el în vreme ce dormea în patul său la amiază, printr-un infarct care l-a dus în îngăduința cea cerească. Era 26 august 1992. Înmormântarea a avut loc la biserica Învierii din Patra.

Ultimele sale cuvinte, care au fost publicate după înmormântare, spun: „Doamne, ultima suflare din viața mea să fie aceasta: Vin, Doamne Iisuse, și așa să ne întâlnim. Amin”.

(Din cartea *Din căruciorul cu roțile*, Editura „Taos”, Patra, 1996).

Dimitra Kondou 1952-1995 suflet mult-încercat și plin de har

Mărturii dătătoare de nădejde ieșite din cuptorul încercărilor a 30 de ani de boli, dureri și suferințe

Dimitra Kondou s-a născut în anul 1952 în satul Lukouria din Kalabriton și a fost al doilea copil din cei zece ai familiei sale. În anul 1965 a fost diagnosticată cu miastenie, o boală care paralizează mușchii. Din acel an a început calea sa mucenicească. A început să aibă greutăți în toate mișcărilor pe care le făcea.

După cum ea însăși mărturisește: „Îmi scăzuseră foarte mult puterile mușchilor în tot corpul. Cădeam dintr-o dată și nu mă mai puteam ridica singură. Mâncam și beam foarte puțin, fiindcă nu puteam să mestec și să înghit. Și pentru a nu-i supăra pe părinți, nu le spuneam asta, căci vedeam că sărăcia și lipsurile nu le dădeau posibilitatea să-mi asigure ceva mai bun. De multe ori cădeam în noroi și rămâneam ceasuri întregi acolo sau pe zăpadă, sau eram udată de ploaie, întrucât părinții mei lipseau toată ziua de acasă, fiind duși la munci agricole. Așa s-au scurs primii ani de boală în satul natal. După trei ani am mers la spitalul din Atena și de atunci am început să trăiesc în diferite spitale. În fiecare spital rămâneam șase luni departe de dragostea familiei și ducând lipsă de haine, de bani etc.”.

În anul 1971 la spitalul Crucii Roșii Elene din Atena s-a spovedit: „Primii solzi ai păcatului au căzut de pe ochii mei pe epitrahilul cuciosului părinte Elpidie, duhovnicul spitalului... Domnul a ales spitalul ca loc al întâlnirii noastre!” spune ea.

Din anul 1975, vreme de cinci ani, a stat într-un azil din Patra.

„În anul 1980 Dumnezeu a deschis porțile milostivirii și îndurării Sale și m-a absorbit înlăuntrul Lui... M-am aflat într-un ocean de iubire. Mi S-a dăruit în întregime. Cum a făcut asta? Minunați-vă de iubirea Lui părintească! Din cap și până la degetele picioarelor nu puteam să mă mișc. Atrofiera mușchilor era atât de mare, încât niciun mușchi nu se putea mișca și nu putea funcționa. Eram ca o legumă. Ochii nu se deschideau ca să văd, dar și când se deschideau, le vedeam pe toate în ceață sau duble. Nu puteam vorbi deloc, nici să-mi înghit saliva, plămânii nu-mi funcționau fără ajutor; aveam mereu tubul de oxigen cu mine. Inima mi s-a oprit de două ori. Sistemul gastrointestinal nu funcționa, trei sferturi din stomacul meu se atrofiase. Rinichii și fierea de asemenea, aveam hemoragii, etc. Pentru urinat vreme de doisprezece ani am avut sondă.

Sistemul vascular funcționa foarte greu și cu tromboze, circulația arterială avea multe oscilații. Venele îmi erau înțepate peste tot. În nas am avut vreme de șase ani un furtunaș care ajungea până în stomac, ca să-mi pot lua medicamentele, căci pe gură nu puteam. Infecții urinare am avut doisprezece ani încontinuu, însoțite de anemie. Durerile de cap nu puteau fi tratate cu nimic. În fiecare zi mi se făceau opt injecții în venă cu calmante.

Vreme de trei ani mi s-au introdus perfuzii, fără să bag în gură nici măcar o lingură de lapte. În felul acesta am răbdut cumplit de foame și de sete. Am dormit foarte puțin în acești trei ani, cât am avut perfuziile, fiindcă trebuia să le urmăresc, iar doza zilnică de medicamente ajungea la 60-70 pe stomacul gol. De multe ori am gustat moartea...

Desigur, toate acestea par un mare chin, însă realitatea a fost alta. Niciând nu voi putea descrie dulceața, odihna și bucuria lăuntrică. Doar un lucru vreau să spun: în mintea mea îmbrățișam aceste dureri și suferințe. Azilul a fost pentru mine școala Tatălui meu pentru a învăța limba cerească".

Viața Dimitrei n-a fost doar o viață de chinuri și suferințe, ci totodată și o viață de bucurie duhovnicească. Care a fost drumul său duhovnicesc, povestește chiar ea: „Când eram copil nu știam ce înseamnă viață duhovnicească. Părinții mi-au transmis evlavia lor, dar din acel an mântuitor 1965, când iubirea lui Dumnezeu a vrut să mă cerceteze, ceva s-a întâmplat în lăuntru meu. Întreaga mea ființă s-a alipit de El. Altă suflare în mine nu exista. Doar o flăcără mă ardea pe dinăuntru. Așa simțeam și toate cele de aici mi-au apărut neinteresante, toate mi-au apărut străine, fără valoare, nu mai aveam nicio legătură cu cele pământești. O odihnă și o lipsă de griji adâncă s-a întins peste inima mea. Le-am așezat pe toate pe temelia veșniciei și le-am primit cu recunoștință pe toate, căci precum aurul în cuptor curățitor, mă vor pregăti pentru patria cerească".

Dimitra simțea deseori aceste treceri de la durere și suferință la odihnă și izbăvire. Iată ce mărturisea: „Durerile mele nu pot fi calmate, însă

atunci când aceste stări sunt ancorate în nădejde, în trăiri dumnezeiești, atunci și calea pe care merg este fericită. Când nu există acestea și sufletul trece singur prin dureri, îmi vin tot felul de gânduri: Tu vei încerca toate suferințele din lume? Tu vei fi împovărată cu toate acestea? Mai vrei să stai pe pământ, ca să înduri toate chinurile? Și atunci mă descurajez, mă înapuținez la suflet și plâng... durerile mele sunt mari... apoi mă rog lui Dumnezeu să mă scape de deznădejde și de gândurile urâte".

(Din cartea Dimitra Kondou, Editura Taos, Patra, 2001).

Minunata moștenire duhovnicească a credincioasei Dimitra

Mărturisesc că în timpul celor treizeci de ani ai bolii mele am trăit în felul acesta:

* Dumnezeu meu și crucea mea sunt același lucru: unul mai dulce decât altul. De aceea n-am cerut niciodată să-mi ia crucea. N-am încercat gustul amărăciunii durerii. Nu mi-a creat probleme și supărări și niciodată nu m-am simțit doar bolnavă.

* N-am umblat plângându-mi de milă, asta nu mi-a plăcut deloc. Am vrut să umblu veselă, ca la o petrecere, să umblu alergând în nemișcarea mea.

* Nu L-am simțit niciodată pe Dumnezeu departe de mine. El mi-a fost Tată preadulce și

pedagog al meu. Niciodată n-am umblat singură pe drumul meu greu și îndurerat, m-am aflat mereu pe umerii Săi, pe genunchii Săi, în brațele Sale părintești. Așa am simțit.

* Niciodată nu l-am privit pe doctor sau spitalul cu ochi dușmănoși. Niciodată nu m-am împotrivit la tot ceea ce mi s-a cerut, medicamente și examinări, chiar dacă asta m-a costat.

* Cu mulțumire am îmbrățișat și am sărutat aparatele dureroase pe care medicina le-a folosit adeseori cu mine.

* Aduc suferințele mele ca pe o ofrandă înaintea Ta, Doamne! Nu-ți pot dăruir nici nevoințe, nici metanii, nici posturi, nici milostenii. Primește toate durerile mele ca pe o tămâie cu bună mireasmă.

* Niciodată nu m-am plictisit ținută la pat. Dumnezeu m-a îndulcit cu totul. Cu respect, evlavie și recunoștință, am îmbrățișat și am sărutat durerea.

* Ca într-o ascultare sfântă, am primit să aduc în dar răbdarea bolii mele. Am avut mereu în gând să-mi duc până la capăt ascultarea aceasta.

* Am ținut boala în mâini ca pe o bijuterie neprețuită. M-a stropit cu vin îmbătător și m-a umplut de bucurie și fericire. Mi-a devenit izvor de recunoștință, de mulțumire și slăvire. M-a făcut să-mi fie dor de veșnicie.

* În drumul meu pe pământ de până acum am avut simțământul intens al exilului, al trecătorului, al străinului. Picioarele le-am avut pe pământ dar ochii, inima, mintea, îmi erau atrase spre cer. Ca o oaie rătăcită mi-am ațintit privirile spre patria cerească.

* N-am simțit niciodată că o zi pe care am trăit-o este grea și nesfârșită. Totul în jur sărbătorează, toate înfloresc, toate erau noi. Toate vorbesc, toate râd, toate sărbătoresc. Nimic nu este la fel, nimic nu este vechi, obositor. Orizontul este deschis... Cerul și pământul se împletesc.

* Niciodată și la nimic n-am avut greutate, nici în ce privește medicii, nici în ce privește medicamentele sau oamenii în general. Înainte de a apuca să cer ceva, deja îl aveam.

* Iubirea Lui infinită m-a păzit de patimi, n-a sădit în sufletul meu nicio poftă pământească. M-a miluit, a fost îndurător cu mine. Sufletul meu s-a alipit de El. În toate felurile și-a arătat iubirea față de mine.

Lecții scoase din cuptorul durerii fericitei Dimitra Kondou¹

- Dureri adâncă pentru aflarea milostivirii, a izbăvirii, a sfințeniei.

- Stare de de plângere, de cucernicie, de întristare.

- Sunt toată o plângere, o durere; mă tolesc de lipsuri, de foame. Foame fără încetare, foame de Dumnezeu.

- Liniștită și tăcută, port în inimă aceste două stări martirice: durere și foame.

¹ Învățăturile care urmează sunt redată din cartea „Dimitra Kondou”, Editura Taos, Patra.

- Vreau ca Domnul să se milostivească de mine!
Vreau să mă sature!
- Vreau un sfârșit și un sabbat al meu...

* * *

- Trăirea mea pe pământ vreau să fie o slăvire neîncetată a Ta; doar pentru asta vreau să trăiesc și să respir. Ajută-mă să Te slăvesc mai mult și fă-mă fiică a Ta. Știi care este cea mai mare durere a omului pe pământ? Lipsa Celui iubit.

- Cucerește-mi inima, Doamne, îndreaptă-mi cugetul, curățește-mi conștiința, aprinde-mi dragostea, izbăvește-mi sufletul!

- Inima din mine suferă mult, pentru că nu poate iubi cât ar vrea, căci se topește în fața focului iubirii dumnezeiești. Vrea, și nu poate atât cât vrea...

- Dă-mi, Doamne, o inimă care să Te poată iubi mult, care să reziste iubirii Tale!

- Dă-mi o inimă care să Te poată găzdui! O inimă care să Te poată purta pe Tine, sprijinul meu. Nu mă topi pe mine, topește doar ceea ce este pământesc în mine, ceea ce este păcătos, străin, ceea ce este o piedică în calea mea spre Tine.

- Arată-mi că voi ajunge la Tine pe cărarea durerii mele.

- Pe acest tron al durerii Te-am cunoscut și pe acesta s-a făcut înfierea. Acest loc binecuvântat mi-a dat curajul de a Te numi „Tată”.

- Se cuvine să spun: „Ai întins peste mine mărețiile Tale”.

- N-am făcut nimic în viața aceasta care să placă lui Dumnezeu, dar Acesta m-a săturat cu toată dragostea și binecuvântările și bunătățile Lui!

- N-am avut să-I dau nimic în viața mea și nimic nu I-am dat. Un singur lucru am avut și pe acesta I-am dat din toată inima. Un vesel „Vino, Doamne!”

- S-a săturat trupul meu de durere și deseori am plâns și am căzut în tristețe, dar în spatele amărăciunii erau faguri de miere.

- Nu mi-am iubit trupul și nu m-am bucurat de el din pricina infirmității mele. I-am dat atâta cât să nu moară. Fără de voie a fost lipsit de multe. A fost lipsit de toate, chiar și de cele necesare lui. A fost cuprins de tot felul de suferințe. Un alt drum decât acestea n-a cunoscut.

Am umblat din salvare în salvare, dintr-un spital în altul, dintr-un pat în altul și dintr-o mână în alta. În afară de durerile bolii am suferit și din pricina efectelor negative ale medicamentelor. Corpul, din cauza cortizonului, menținea apa creându-mi probleme, picioarele îmi amorțeau cu totul, se învinețeau, se înmuiau, aveam contracții musculare în tot trupul.

Niciodată nu mi s-a împlinit voia mea. Voința mea a fost tăiată în fiecare clipă de boala care m-a cuprins. Sunt pentru totdeauna în voia ei. Precum un regim tiranic, m-a lipsit de cea mai mică odihnă, însă nu m-a împiedicat cu nimic să alerg!

N-am vrut să mă limitez doar la neputința aceasta și să mă las condusă de ea. Vreau ceva mai mult decât atât.

Un drum de treizeci de ani ca și când ar fi fost treizeci de minute. Așa simt. Drum presărat cu bucurie și dulceață.

Binecuvântat, binecuvântat să fie Dumnezeu pentru această fericire.

Această zi aleasă și sfântă a anului 1965 este sărbătoarea sărbătorilor... Slavă Ție, Doamne, slavă Ție!

Mă închin bunătații Tale negărite. Preamăresc îndelunga Ta răbdare și neținerea de minte a răului. Mulțumesc și slăvesc mila Ta nemăsurată, căci deși eram vrednică să fiu străpunsă în iad de mii de chinuri și pedepse, Te-ai milostivit și Te-ai îndurat de mine.

* * *

Într-un text, pe care l-a lăsat să fie citit la slujba ei de înmormântare, spune următoarele cuvinte de rămas bun:

„Îl slăvesc pe Cel ce mi-a dăruit viața pământească și viața cerească. Astăzi drumul mi-am sfârșit. Astăzi osteneala mea s-a preschimbat în bucurie și lacrimile mele în veselie. Astăzi au căzut cătușele înrobirii mele și devin liberă. Călătoria mea pe pământ străin s-a terminat, lanțurile robiei mele s-au rupt. Apuc pe drumul Patriei mele! Tatăl meu a ieșit la răspântie și își așteaptă fiica. Așteaptă să ajungă și să-i dea sărutarea arzătoare. Fiica Lui sosită din lumea cea deșartă îi va cădea în brațe ca să-i spună tainele ei...

Astăzi cea prigonită devine cetățeană a cerului.

Pământul mamă o dă pe cea pe care a găzduit-o în brațele cerului!

Astăzi cu recunoștință îmi iau rămas bun de la pământul care m-a găzduit, care atâția ani a ținut-o în brațe cu blândețe pe fiica înstrăinată a Tatălui!

O, clipă mult așteptată, pe care atâția ani te-am dorit, ai venit!

Astăzi a venit primăvara mea veșnică. Norii negri ai iernii grele s-au risipit, gerul și vremea rea s-au oprit.

A răsărit Soarele Dreptății. Astăzi întunericul meu s-a făcut lumină, tăcerea mea s-a făcut trâmbiță de slăvire, neputința mea s-a făcut putere.

Bucurați-vă cu toții, am ajuns acasă!

Bucurați-vă, fraților, de această minunată sărbătoare! Este Învierea și sufletul nu se mai simte acum singur, ca ieri... Hristos a înviat și viața înflorește. Bucurați-vă, fraților, și veniți să gustăm împreună slava și să ne odihnim în brațele Tatălui nostru!”

Acestea sunt cuvintele surorii noastre Dimitra, veșnică să-i fie pomenirea. Amin.

Stavros Kalkandis 1930-1996 (*Bolnav de tetraplegie*)

Scurtă biografie

Stavros Kalkandis s-a născut la Neapole în anul 1923. Tatăl lui, Giorgios, a fost doctor și a murit devreme, în 1930, iar mama lui, Polihronia, a preluat îngrijirea celor doi copii ai ei. După ce a terminat școala din Neapole, s-a dus voluntar la Aviație, iar după aceea a studiat la Școala de Subofițeri de Aviație. În primele luni ale celui de-al doilea război mondial, în anul 1941, într-o misiune de război, Stavros Kalkandis a fost lovit în partea dorsală, ceea ce a dus la hemoragie interioară pe coloana vertebrală. Această rană a fost începutul suferinței cronice care a urmat. A fost internat la spitalul Aviației și treptat sănătatea i s-a îmbunătățit.

În timpul ocupației germane a Greciei s-a dus să-și ofere serviciile în Orientul Mijlociu. Acolo s-a întâmplat să fie iarăși lovit, de data aceasta grav, în coloana vertebrală.

În 1947 serviciile Aviației l-au trimis în America, pentru a-și recăpăta sănătatea.

În anul 1951 Stavros Kalkandis s-a întors în Grecia paralizat... În 1957 a mers din nou la New York, și s-a întors în Grecia cu tetraplegie.²

² Paralizie a celor patru membre din cauza leziunii măduvei spinării.

În anul 1961 este vizitat de părintele Filothei Zervakos. Apoi merge la biserica Sfântului Nectarie din Eghina și desfășoară o intensă activitate filantropică și duhovnicească, cu infirmii de la fundația Psihikou.

În 1971 Dumnezeu i-a redat în chip minunat sănătatea.

La 2 ianuarie 1996 a adormit întru Domnul la vârsta de 73 de ani.

Gânduri înțelepte ale lui Stavros Kalkandis, cel ce s-a vindecat în chip minunat

Despre boală

Tovarăș inevitabil al vieții noastre este boala. Oricât am vrea să ne ferim de ea, oricâte strădanii am face ca să ne păstrăm sănătatea, odată aceasta se va zdruncina și va slăbi și astfel ne vom îmbolnăvi, adică ne vom afla pe patul suferinței.

Bătrâni, tineri și copii, bărbați și femei, buni și răi, cu toții urmează să trecem prin cuptorul numit boală.

Să vedem însă ce este boala: un bine sau un rău, e pedeapsă sau binefacere? Vine să ne folosească sau să ne vatăme? Să ne deschidă groapa morții sau calea mântuirii sufletului?

Să provină oare boala de la Dumnezeu, pentru a încerca credința și nădejdea noastră, sau este rodul păcatelor noastre, cum auzim cântându-se într-un

stih al canonului mic din paraclisul Maicii Domnului: „Din pricina multelor mele păcate, se îmbolnăvește trupul și sufletul meu”? Ambele variante e posibil să se întâmple.

Dumnezeu îngăduie să avem lipsuri și supărări nu fără scop. Totdeauna scopul lui Dumnezeu este mântuirea noastră. Aceste ultime cuvinte îmi răsună încă în urechi, din ceasul când m-a vizitat pentru prima oară, în anul 1961, la spital, duhovnicul meu de mai târziu, cuviosul părinte Filothei Zervakos.

Durerea trupească are scopul de a ne face să ne apropiem de Hristos. Nu trebuie să deznădăjduim, dacă Hristos refuză să ne dea ceea ce cerem și ne dă altceva mult mai important, mântuirea sufletului nostru. Sănătatea duhovnicească este infinit mai prețioasă decât sănătatea trupească. Credeți-mă, fraților, atâția ani am fost paralizat (13 ani), nemișcat în cărucior, și n-am simțit boala mea atât de grea. Minunea însă se întâmplase sufletește cu mult înainte, dar eu continuam să cer sănătatea trupească nepricepând ce se întâmplase. Și când m-am rugat lui Dumnezeu să-mi arate doar dacă îmi ascultă rugăciunile, răspunsul mi s-a dat. Domnul mi-a spus: „Cereți și vi se va da, căutați și veți afla, bateți și vi se va deschide”.

O suferință grea, o boală istovitoare, zdrobește egoismul nostru, ne face să înțelegem că suntem nimic și să ne gândim la Dumnezeuul nostru uitat, să ne pocăim, să plângem, să ne spovedim, și cu durere în suflet (fiecare început este greu, este prima treaptă pe care trebuie să urcăm) să cerem milă dumnezeiască și

în final să ne împărtășim. Și atunci sufletul nostru se va ușura, sinele nostru pe jumătate mort se va înviora. Pocăința și spovedania sinceră au devenit începutul vindecării mele, începutul recăpătării sănătății.

„Ceea ce este cu neputință la oameni este cu putință la Dumnezeu”.

Concluzii

Boala este pedeapsă dacă rămânem nepocăiți în ciuda durerilor noastre.

Boala este binefacere atunci când ne pocăim și alergăm la Dumnezeu, cerând milă și iertarea păcatelor noastre. Atunci pedeapsa se transformă în binefacere. Amin.

* Omul filantrop este înzestrat cu iubire. Iubirea nu se impune, ci se oferă.

* Dumnezeu stă lângă cei care săvârșesc fapte Sale. Această convingere trebuie s-o aibă cei care fac fapte bune. A da și a oferi sunt fapte plăcute lui Dumnezeu.

* Cu cât devenim mai buni, cu atât vom face mai multe fapte bune. Cu cât sporim în virtute și în sfințenie, cu atât vom deveni mai binefăcători față de frații noștri suferinzi.

„În lume necazuri veți avea, dar îndrăzniți. Eu am biruit lumea” (Ioan 16, 33).

„Cel ce n-a privegheat în durere și n-a gustat cu lacrimi pâinea lui, acela nu v-a cunoscut, o, ceruri...”
(Goethe).

Cerul nu este mereu înstelat, iar marea, de asemenea, nu este mereu liniștită. Cu cerul și cu marea seamănă și sufletul omului pe pământ, nu este mereu liniștit.

Plângând vine omul pe pământ și pleacă plângând. Pe mormânt va rămâne crucea ca semn al durerii. Toți cei îndurați caută să afle de ce au dureri în viață. La această întrebare se dau diferite răspunsuri în funcție de credința fiecăruia. Printre multe alte păreri, atunci când am fost spitalizat în America, o deosebită impresie mi-a făcut opinia vestitului om de știință, profesorul Howard Rusk.

„Nu știu nimic despre durerea din viața oamenilor. Ceea ce știu este următorul lucru: după cum olarul introduce vasele de lut în cuptor, ca să devină rezistente și desăvârșite, și unele din ele se sparg în cuptor, iar celelalte ies tari, rezistente, și sunt folositoare, cam așa este și cu omul cuprins de dureri.

Am cunoscut din experiență, indiferent de religie, culoare sau gen, că cei mai mulți dintre bolnavii semiparalizați se roagă lui Dumnezeu și sunt mai apropiați de El, precum și noi, cei care-i ajutăm și ne interesăm de ei”.

Ceea ce cunosc personal este că, din momentul venirii lui Hristos, durerea nu mai are puterea de a-i pierde pe oameni. Rămâne ca un mijloc de îndreptare a omului și este folosită de către pronia dumnezeiască

din diferite motive, pentru a-l face pe om vrednic să intre în împărăția cerurilor.

Dacă n-ar fi existat durerea, lumea ar fi fost mult mai rea, mai înfricoșătoare, mai plină de greutate și nedreptăți. Câte inimi nu s-au înmuia din pricina durerii? Câtă sensibilitate n-a umplut sufletele văzând priveliștea oamenilor care sufereau? Durerea și sporirea duhovnicească sunt strâns legate între ele și umblă una lângă alta în istoria omenirii. Durerea nu este vrăjmașă, ci este binefăcătoare.

Nesocotind influența binefăcătoare a durerii și motivele serioase pentru care voia dumnezeiască a lăsat-o să ne fie tovarășă aici pe pământ, mulți oameni deznădăduiesc și se ceartă cu Dumnezeu numindu-L nedrept. Dar pe nedrept, căci dacă un tată pământesc nu se poate gândi la răul copilului său și nu-l face să sufere fără motiv, dar totuși uneori folosește mijloace aspre, urmărind ca prin aceasta copilul să se folosească, cu atât mai mult Tatăl ceresc Care urmărește mereu mântuirea omului. Motivele pentru care copiilor li se oferă să bea băuturi amare, dar care conțin leacuri tămăduitoare, sunt pentru a-i vindeca sufletește și pentru a-i călăuzi spre mântuirea lor.

Durerea trupească devine pricină pentru a ne proteja sănătatea noastră. Dacă n-ar exista simțământul durerii, simțurile ar fi nefolositoare.

De ce Dumnezeu iubirii îngăduie atâta durere pe pământ? Întreabă oamenii. Durerea, spun ei, este cel mai mare dușman al omului, nu moartea. Voi

răspunde prin următorul exemplu: Mamele noastre au suferit mult, aproape au gustat și moartea, atunci când ne-au născut, și durerea pe care au simțit-o are legătură strânsă cu iubirea pe care o simt pentru noi. Nicio femeie nu înțelege ce înseamnă să fii mamă, dacă nu naște, dacă n-a avut dureri. Mamele noastre ne-au născut cu dureri și dragostea lor puternică pentru noi este izvorâtă din durere.

Așadar, nu există niciun alt mod de a explica însușirea dumnezeiască a iubirii materne.

Dacă este adevărat că durerea are legătură cu însușirea minunată care există în iubirea mamei pentru fiul ei, atunci putem spune că durerea este dușman? Însuși Dumnezeu, Iisus Hristos, a suferit. A avut trup și a trăit o suferință care depășește înțelegerea noastră omenească.

Bolnavul care-și aduce aminte de patimile lui Hristos este cuprins de fericire cerească. Cea mai mare durere pe pământ a fost durerea suferită de Însuși Hristos. Când ne gândim că la sfârșitul vieții Sale pământești Hristos a fost părăsit de toți și adăugăm la aceasta agonia și durerile trupești de la răstignire, atunci nu ne putem închipui o durere mai cumplită care să poată trece printr-o inimă omenească. A existat o mai mare durere decât a Lui? Ne arată mâinile Sale și ne spune: și Eu am suferit. Să suferim și noi, urmând exemplul Său. Hristos a suferit pe nedrept, căci a fost fără de păcat, pe când noi pe drept suferim, de obicei din pricina păcatelor noastre.

Istoria și viața sunt pline de dureri. Drepti și nedrepti, păcătoși și virtuoși, cu toții încercăm multe suferințe în viață, multe dureri și nenorociri.

Așadar, durerea, acest sentiment neplăcut care presează, întristează și rănește trupul și sufletul, există. De ce există? La această întrebare doar Sfânta Scriptură este în măsură să ne dea un răspuns corect.

Dumnezeu este iubire, este iubitor de oameni, și dorește ca noi să trăim în veci fericiri. Dar izvorul, pricina și maica durerii este păcatul, depărtarea de Dumnezeu, adică egoismul nostru. Dumnezeu, întrucât este pe de-a-ntregul iubire, aleargă să ne ajute îngăduind durerea ca pedagog. Durerea, pentru cei care nu sunt nesimțitori, nu este blestem, nu este expresie a mâniei sau martiraj, ci o adevărată binefacere.

Durerea, cu glasul ei puternic, ne strigă: „Nu vă încredeți în voi înșivă! Nu vă depărtați de Dumnezeu! Întoarceți-vă la El!” Fiecare din noi să strigăm împreună cu proorocul David: „Doamne, mi-am adus aminte de Tine în durerea mea”. Prin durere Dumnezeu ne pregătește spre folosul sufletului nostru. Necazurile, durerile și, în general, diferitele suferințe ale vieții îl aduc pe om mai aproape de Dumnezeu și de mântuirea lui.

Durerile, boala, sărăcia, suferința, înmoaie inima, ne îndeamnă la rugăciune, ne ușurează pocăința și spovedania, cultivă iubirea, îl sporesc pe om duhovnicește, și-l conduc la mântuire.

(*Stavros Kalkandis*)

Anunț al medicilor responsabili

12 aprilie 1974

Către cei interesați,

Îl cunosc pe domnul Stavros Kalkandis de 24 de ani, de la prima vizită făcută de el la Institutul de Medicină Recuperatorie în anul 1947. La ultima venire a lui aici în anul 1968, avea picioarele complet paralizate iar mâinile îi erau aproape de tot paralizate. De asemenea, nu se putea controla când își făcea nevoile fiziologice.

Sunt în măsură să anunț că starea de sănătate a domnului Kalkandis, după întoarcerea lui în Grecia, s-a îmbunătățit considerabil.

Reevaluarea actuală a stării sale arată că s-a petrecut o vindecare minunată a tuturor funcțiilor sale organice.

Dacă sunt necesare mai multe informații, nu ezitați să intrați în contact cu noi.

*Howard Rush
Donalt Covalt
Senders Davis*

Durerea omenească - un factor al minunii

Unul dintre factorii care au făcut ca Stavros Kalkandis să se întoarcă la Dumnezeu și să se întâmple o minune cu el, când s-a maturizat sufletește,

este durerea omenească. Redăm câteva fragmente din cele scrise chiar de el.

„Mă străduiesc să fiu conștient de starea mea acum, când sunt complet sănătos, și să accentuez binefacerea pe care mi-a făcut-o Dumnezeu. Vreau să spun limpede că Dumnezeu nu face deosebiri între oamenii care-L cheamă în necazurile lor. Desigur, necunoscute sunt căile Lui, cum lucrează, ce oferă și când oferă fiecăruia. Cu siguranță, multe binefaceri pe care ni le face nu le simțim imediat și uneori chiar deloc.

Noi le cerem pe cele omenești și le vedem doar pe cele pipăite de aproape, și pe acestea dintr-o singură latură, pe când Dumnezeu, Care mai presus de toate ne vrea lângă El, lucrează pentru mântuirea noastră. De noi depinde cum ne vom comporta față de El în greutățile noastre pe parcursul vieții. Fericit este omul care se află pe patul durerii, căci din momentul acela de obicei începe să se gândească și la Dumnezeu, mai ales atunci când starea lui este de așa natură încât lumea medicală nu poate face nimic pentru el. Atunci i se dă mai mult prilejul de a se gândi și de a se întoarce la Dumnezeu.

În general, ceea ce împiedică legătura noastră cu Dumnezeu este egoismul, sinele nostru. Acest sine este cel mai mare dușman al credinței și în general al omului. Din clipa în care sinele nostru va ceda, vom începe să conștientizăm starea noastră sufletească. Așadar, atunci când acest sine va pleca, lucru foarte greu, omul îndurerat va începe să se roage iar rugăciunea este mijlocul de comunicare

cu Dumnezeu. Mă rog ca oamenii să nu ajungă în starea în care am fost eu, adică în starea unei suferințe îndelungate, ca să ceară intervenția lui Dumnezeu.

Ar fi fost mai bine, iar eu aș fi fost mai fericit, dacă L-aș fi cunoscut pe Dumnezeu de când eram mic. Credeam în Dumnezeu, dar nu în mod conștient. Cei mai mulți, în general, cred în mod nelămurit, unii merg și la biserică. Corect și înțelept este să-L cunoaștem pe Dumnezeu atunci când suntem sănătoși. Cu toate acestea, niciodată nu e târziu; iar când vine boala, aceasta se întâmplă spre binefacerea noastră. Durerea nu este blestem, nici dușman, ea este un prieten credincios al omului, cel mai mare binefăcător, care-i dă ocazia să se trezească sufletește, să vadă alte laturi ale vieții și ale lumii, să vadă nelegiuirile lui, lucru care nu-i deloc ușor de conștientizat atunci când este sănătos.

Durerea la mine a fost îndelungă și continuă și îi datorez multe. Ea a fost cea care a contribuit cel mai mult la trezirea mea sufletească și la trăirea creștinească. Mi s-a întipărit foarte adânc în inimă convingerea că, dacă n-aș fi avut această durere mare, nicidecum nu m-aș fi întors la Dumnezeu. Aceasta nu era posibil să mi se întâmple mie. Cea care m-a presat pentru întoarcerea aceasta lăuntrică a fost durerea continuă, pe care știința medicală n-o putea vindeca cu nimic. Prin cuvintele acestea nu fac pe predicatorul sau pe teologul, e ceva din experiența dureroasă a vieții mele și simt nevoia s-o mărturisesc oamenilor.

Din multă iubire și interes pentru noi îngăduie Dumnezeu durerea, fără s-o provoace El însuși, ci

factori din viața noastră personală, din lume și din firea materială stricăcioasă. Niciodată nu trebuie să ne gândim că Dumnezeu este aspru și ne chinuiește, după cum spun unii.

Precizez că, în cazul meu, trei factori au contribuit la această vindecare minunată, mai întâi sufletește și apoi și trupește.

Primul factor este această blândă și bună prietenă a omului, durerea, cu atâtea oscilații și experiențe variate ale ei, căreia îi datorez multe. Deseori acum, când nu simt durere și mă mișc ușor, o caut. Doar ea îmi amintește de omul vechi din mine și mă face să-mi revin.

Al doilea factor a fost binefacerile tăcute pe care le-am făcut colegilor mei de suferință, ani întregi străduindu-mă să aplic porunca iubirii. Sunt nevoit acum s-o spun. Și vreau să continuu să-mi ofer serviciile pentru tot restul vieții mele, ușurând durerea oamenilor. Împreună cu alții și cu ajutorul lui Dumnezeu continuăm să ușurăm durerea fraților noștri. În baza acestei lucrări și ofrande a iubirii însuși Hristos ne face ai Lui. Pe cel ce ușurează durerea oamenilor, pe cel care „plânge cu cei care plâng”, Hristos îl așează în rândul fraților Săi. Dumnezeu vrea faptele iubirii. Însă fapte pe care să nu le facem în văzul lumii. Fapte pe care să le știe doar cel care le face și Dumnezeu.

Al treilea factor principal, care m-a ajutat să-L găsesc pe Dumnezeu și prin intermediul lui Dumnezeu să-mi recapăt sănătatea și să mă străduiesc

să trăiesc o viață în Biserică, a fost rugăciunile părintelui meu duhovnic, Filothei, și ale mamei mele.

Acești trei factori m-au adus în situația aceasta plăcută. Fie ca toți oamenii să caute să-L cunoască pe Dumnezeu atunci când sunt sănătoși, încât în clipele grele ale vieții lor să fie mult mai bine pregătiți sufletește.

Mare e slava Ta, Doamne, când ne trimiți durerea și încercările pentru a ne povățui! Ce mare binefacere mi-a adus durerea în toți acești ani cât am avut-o tovarășă! Dacă n-aș fi avut această durere, nu m-aș fi întors la Dumnezeu. Omul vechi îmi cuprinseseră sufletul, întreaga ființă. Dar Preabunul Dumnezeu, prin marea Lui iubire, mi-a trimis această mare încercare care m-a condus la calea dreaptă în viață, pe care o uitasem complet. Iată adevăratul sens al durerii!

Fericii sunt cei care află din timp lumina care este Hristos. Hristos se află mereu lângă noi, gata să ne ajute, e suficient să-L chemăm.

Doar Hristos este lumina lumii, adevărul și viața. Domnul ne înștiințează: „În lume necazuri veți avea, dar îndrăzniți; Eu am biruit lumea”.

Părintele Filothei Zervakos despre minunea vindecării lui Stavros Kalkandis

Minunea vindecării desăvârșite a lui Stavros Kalkandis se datorează, desigur, Sfântului Nectarie, dar și credinței bolnavului. Dacă n-ar fi crezut și

nu s-ar fi apropiat cu credință de Sfânta Taină a spovedaniei, nu s-ar fi tămăduit duhovnicește. Iarși, dacă nu s-ar fi apropiat cu credință de moaștele Sfântului, cerând vindecare, nu s-ar fi vindecat, ci ar fi rămas paralizat, ar fi murit netămăduit și nu s-ar fi mântuit, căci „fără credință e cu neputință să ne mântuim”, spune Apostolul Pavel.

Minunile urmează credinței. Atunci când Domnul nostru Iisus Hristos i-a trimis pe ucenicii Lui în lume, le-a zis: „Mergeți în toată lumea și propovăduiți Evanghelia la toată făptura! Cel ce va crede și se va boteza se va mântui; iar cel ce nu va crede se va osândi. Iar celor ce vor crede, le vor urma aceste semne: în numele Meu demoni vor izgoni, în limbi noi vor grăi, șerpi vor lua în mână și, chiar ceva dătător de moarte de vor bea, nu-i va vătăma, peste cei bolnavi își vor pune mâinile și se vor face sănătoși” (Marcu 16, 15-18).

Să asculte cei necredincioși și să lepede necredința lor. Să asculte doctorii și să învețe că bolile pe care știința medicinei, cunoașterea, înțelepciunea și meșteșugul nu le pot vindeca, le vindecă credința fierbinte și desăvârșită în Dumnezeu. Să asculte și să creadă că „cele cu neputință la oameni sunt cu putință la Dumnezeu” și că, acolo unde lucrează Dumnezeu, totul este posibil.

Ca părinte duhovnicesc consider că este de datoria mea să vă spun că l-am povățuit pe acest bolnav și m-a ascultat, s-a pocăit și s-a spovedit, a crezut în vindecarea lui trupească și sufletească. Așa și pe voi, ca fii duhovnicești ai mei, vă rog, vă

implor și vă sfătuiesc să vă găsiți un duhovnic și să vă spovediți cu zdrobire de inimă, smerenie și căință. Pocățiți-vă și credeți în Dumnezeu Cel adevărat, urmând exemplul acestui bolnav paraltic și vă spun că, prin credință, pocăință și spovedanie, vă veți mântui și vă veți învrednici de Împărăția cerurilor.

Cei ce sunteți necredincioși și necuvioși și sunteți intelectuali, învățați, avocați, doctori, ofiteri, politicieni, aveți grijă ca înainte de a veni moartea, care sosește pe neașteptate, să vă pocăiți sincer, fiindcă, dacă moartea vă va afla în necredință, după aceea va fi prea târziu ca să vă pocăiți, căci în iad nu este pocăință.

Pentru a vă înlesni calea pocăinței, a credinței și a mântuirii, vă sfătuiesc pe toți să vă procurați un Nou Testament și să-l citiți cu mare atenție. Să credeți cele scrise acolo și să le puneți în practică, pentru a vă izbăvi sufletul, care e mai valoros decât lumea întreagă. Veți câștiga Împărăția cerurilor, de care să vă învredniciți cu toții, cu harul, cu îndurarea și cu iubirea de oameni a Domnului și Dumnezeului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos, cu mijlocirile Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, și cu ale tuturor Sfinților. Amin.

Maria Stilianopoulou † 1998 (care a suferit de gigantism)

Maria s-a născut pe 20 iulie 1947 în comuna Kithrea din Cipru. Încă de la naștere avea o tumoare la hipofiză, care i-a declanșat gigantismul.

Această boală rară determină corpul să nu se poată opri din creștere. Tratamentele făcute în țară și în străinătate n-au dat niciun rezultat pozitiv, ci au dus doar la suferințe și dureri.

Încă din anii copilăriei a suferit nu atât truște, cât sufletește, din pricina bațocurii și a râsului lumii. Dar n-a răspuns niciodată nimănui, nu s-a supărat niciodată pe nimeni, doar adânc în inima ei se îndurera și plângea.

Mai târziu au trebuit să se refugieze, lucru care i-a înrăutățit situația. A plecat din locul pe care-l știa, a fost lipsită de cunoștințe și de oamenii pe care-i iubea și a ajuns într-un loc necunoscut de ea până atunci. Însă marea putere sufletească pe care o avea, puterea ei de luptă, credința, iubirea de Dumnezeu și de oameni, au făcut-o să le depășească pe toate, să stea pe propriile picioare, să nesocotească bațocura și să înceapă o nouă viață de refugiat, o viață plină de jertfe de iubire pentru aproapele, oricât de mare ar fi fost costul.

Sănătatea i s-a înrăutățit încet-încet, durerile au devenit insuportabile, se mișca greu, dar le-a nesocotit pe toate acestea în fața importanței misiunii pe care o avea.

Cu timpul, durerea i-a devenit tovarăș nedeșpărțit. Nopți întregi nu se putea întinde deloc în pat. Trupul ei chinuit nu se mai odihnea. Nu mai putea face niciun pas, se mișca doar cu ajutorul căruciorului. Dar s-a împăcat cu durerea. Niciodată n-a cârțit și nu s-a revoltat. Își lăsa odihna personală în fața iubirii pentru semenii care se apropiau de ea. Pe toți îi stătuia și îi povățuia cu discernământ, îi ajuta și îi călăuzea cu iubire maternă. Când se afla cineva lângă ea constata inteligența ei, percepția largă pe care-o avea asupra tuturor problemelor, memoria și umorul ei uimitor.

În ultimele două luni martirice, pe care le-a petrecut în patul spitalului a arătat toată măreția răbdării, a nădejzii și a iubirii de Dumnezeu. Nu cădea niciodată și a colaborat perfect cu doctorii și cu infirmierele până în ultimele clipe de viață. Corpul i se umpluse de răni, și nu se mai putea mișca deloc. Nimic nu mai funcționa în corpul ei, doar glasul și limpezimea duhului i-au rămas până la sfârșit, pentru a aminti de izbânzile ei mari în privința credinței, a răbdării, a rugăciunii și a dragostei. Și în aceste momente grele avea grijă de semenii săi. În ajunul plecării sale la Domnul, când am vizitat-o, mi-a oferit 105 lire cipriote pentru mica lucrare misionară a editurii „Stupul Ortodox”.

Cu toate că a suferit pe toată perioada vieții ei de această boală grea, și-a petrecut viața pământească cu râvnă minunată, cu răbdare ioviană, cu faptele iubirii de aproapele, cu activitate și lucrare misionară. A reușit cu ajutorul Domnului să-L mulțumească pe Dumnezeu și pe oameni. Și deși nu avea bunuri materiale și o sănătate robustă, era bogată în credință și evlavie, făcând lucrări de mare virtute. Era o femeie simplă, smerită la inimă, plină de iubire de Hristos și de oameni și petrecea în priveghere duhovnicească, în rugăciune, în studiul cuvântului dumnezeiesc și al lucrărilor Sfinților Părinți. A semănat aici, pe pământ, cu lacrimi și acum seceră deja cu bucurie în Împărăția cerurilor.

Sora Maria a trăit după voia lui Dumnezeu toată viața ei. Aducem exemplul ei luminos spre exemplul nostru.

Despre înmormântarea Mariei Stilianopoulou din Cipru

Atunci când Iisus l-a întâlnit pe orbul din naștere, „ucenicii Lui L-au întrebat zicând: Învățătorule, cine a păcătuیت, acesta sau părinții lui, de s-a născut orb? Iisus a răspuns: Nici el n-a păcătuیت, nici părinții lui, ci ca să se arate în el lucrările lui Dumnezeu”.

Aceste cuvinte ale Domnului nostru se împlinesc și cu iubita noastră soră Maria care a trecut pe acest pământ ca o stea strălucitoare și a trăit între noi ca să se arate prin ea marea răbdare, nădejdea și povara

ne cârtitoare a crucii ei, faptele pe care le lucrează puterea și bunătatea lui Dumnezeu.

Sora Maria a fost cu adevărat înaltă. După cum a fost la trup, așa și la suflet. Faptul că a suferit și că a avut dureri neîncetate, faptul că a răbdător slăvindul-L pe Dumnezeu, l-am văzut cu toții și ne-am minunat, fără ca cineva să-și fi închipuit mărimea și greutatea durerilor și suferințelor ei.

Însă lucrările dragostei sale, grija ei pentru orice om care suferea trupește și duhovnicește, grija pentru fiecare mănăstire pe care a cunoscut-o, milostenia și smerenia ei, lucrarea misionară pe care a avut-o, ajutorul duhovnicesc pe care l-a dat oamenilor ce s-au apropiat de ea, din orice pătură socială și rang, dar mai ales dorința ei pentru sporire duhovnicească și neliniștea pe care o avea ca nu cumva să se abată de la calea mântuirii, nevoințele ei duhovnicești duse cu atâta trudă, marea ei dragoste pentru Hristos și vederile duhovnicești dăruite de El, puțini au cunoscut aceste lucruri. Pe cele mai multe le cunoaște Hristos Care până la sfârșit i-a dat puterea de a fi un exemplu luminos pentru noi toți, în vremurile grele pe care le trăim.

Cuvinte de învățătură din epistolele sale

Din Boston, unde a mers pentru tratament, într-o stare foarte gravă, care a necesitat o operație îndelungată, scrie la 3.10.1985: „Din ziua în care m-am hotărât să vin la tratament, am crezut că Sfinții mă vor

ajuta. Promit că nu voi cârți și că nu voi înceta să-L slăvesc pe Domnul și pe Maica Domnului nostru”.

* Anul trecut m-am luptat mult cu boala și doar rugăciunile părinților m-au scăpat. Desigur, moartea este cu noi și nu ne înfricoșează, dar să ne pregătim.

* Acum, în ultima vreme, mi-au ieșit analize foarte rele. Le-am lăsat pe toate în voia Domnului, de aceea mai trăiesc și mai vorbesc. Sufletul îmi este greu, plin de durere și suferință, dar îl alin prin puterea rugăciunii. Din nevoințele pe care le faceți voi (monahii) iau curaj și devin și eu alt om.

* Noutățile în legătură cu sănătatea mea nu sunt bune. Când vreau să mă mișc puțin simt o durere cumplită în toate oasele. Slavă Ție, Doamne, făcă-se voia Ta. Îi mulțumesc lui Dumnezeu că-și aduce aminte de mine, fiindcă nu sporesc deloc în îndatoririle mele duhovnicești (1990).

* Eu, pentru păcatele mele, care se pare că sunt multe și de care nu m-am pocăit sincer, sunt chinuită și sufăr mari dureri. Cortizonul pe care-l iau îmi extrage tot calciul din oase și acestea rămân goale, iar hormonii de creștere presează oasele și ele se macină, se sparg și își schimbă poziția și din Maria cea înaltă am ajuns Maria cea cocoșată. Am dureri mari și durerea sufletească pricinuită de faptul că nu mă pot mișca și nu-mi pot face îndatoririle duhovnicești este mare. Mă mișc doar cu ajutorul altora, singură nu pot deloc. Nu pot nici măcar să-mi pun farfuria pe

masă. Slavă Ție, Dumnezeuule, Care te înduri de toți (10.10.1991).

* Oamenii se mai îmbolnăvesc o zi, o lună sau un an. Eu sufăr de când mă știu. Sufăr din cauza păcatelor mele cele multe și puțină pocăință (1994).

* Durerile de cap pe care le am sunt insuportabile și mă împuținează la suflet. Cer ajutor de la toți Sfinții. Mă stropesc cu agheasmă de la Sfântul Nectarie și-mi mai revin puțin, apoi mă ung cu untdelemn de la Sfântul Rafael. Mă simt atât de păătoasă încât mi-e scârbă de mine. Mă spovedesc, dar nu plâng pentru păcatele mele, și nici când mă duc să mă împărtășesc nu plâng. Însă mă rog mult și mă pregătesc de Sfânta Împărtășanie, și, dacă nu simt în mine ceva negrit și o liniște profundă, nu mă împărtășesc. Dumnezeu să mă miluiască pe mine, păătoasa.

* Binecuvântați, sfinți părinți! Fie ca noi toți să urcăm puțin pe Golgota și să simțim patimile și învierea lui Hristos (Postul Mare, 1997).

* Viața noastră pământească nu are nicio însemnătate. Dar să trăim cu nădejde, pentru ca la sfârșitul ei să putem pași în veșnicie.

* Din patul meu de suferință aș vrea să lucrez. Cu ajutorul telefonului și prin nenumărații mei prieteni fac multă treabă. Am multe mănăstiri pe care le ajut. Slavă Ție, Doamne!

Un mic exemplu al nevointelor ei duhovnicești și ce credea despre ea însăși

* Eu mă străduiesc pe cât pot să ascult de duhovnicul meu și de povețele cărilor pe care le citesc, fie din Sfinții Părinți, fie din Faptele Apostolilor și, desigur, din Evanghelie, chiar dacă, din păcate, nu citesc foarte des Evanghelia. Dar, ca un păcătos ce sunt, cu cât mă străduiesc mai mult, cu atât fac mai puțin. Oricum, de atunci de când mă știu m-am schimbat mult spre bine, așa cred. Am încetat să mai vorbesc mult, încât atunci când îi aud pe alții bârfind și vorbindu-i de rău pe semenii lor, nu pot suporta. Sufletul meu plânge din cauza asta. De aceea rămân în casă, tovarășii mei sunt oameni îndurați pe care-i ajut și vorbim despre Domnul (1986).

* Încet-încet Domnul m-a ajutat să merg să mă închin la biserica Pogorării de pe Cruce și la Sfântul Mormânt unde m-au cuprins lacrimile și emoția. Ce am simțit și ce simt și acum, nu se poate descrie. După aceea am mers pe Golgota. Acolo am îngenunchat și am cerut ajutorul lui Hristos, am plâns mult. Am cerut să mă ajute să trec prin mica mea Golgota fără să cârtesc (din Ierusalim, 1987).

* Dimineața când mă trezesc, citesc rugăciunile miezonopticii, apoi cei șase psalmi și ce mai pot, apoi mă rog cu rugăciunea minții. Seara citesc pavecernița,

vecernia, rugăciunile de seară și acatistele. Metanii mari nu pot face. Le fac pe jumătate, atât cât pot. Uneori citesc paraclisul Maicii Domnului iar pe cel al Sfântului Rafael încerc să-l citesc în fiecare zi, dar acum iau niște medicamente tari și nu mai pot ca înainte. Însă mă străduiesc.

* Dumnezeu mă lovește în toate felurile ca să mă scape de egoismul meu...

* Am plâns de emoție înaintea Domnului, Care își aduce aminte de mine, ticăloasa și păcătoasa. Din pricina păcatelor și a neascultării mele mi-e rușine să privesc în ochi icoana Domnului.

* Noi aici pe pământ trăim în huzur și desfătări, iar sufletul nostru este ca o încăpere întunecată în care nu se găsește nicio crăpătură prin care să treacă o rază de lumină. Dumnezeu să ne ajute să biruim akedia și să venim mai aproape de Hristos. Nu vreau să-L amărăsc pe Domnul nostru, fac ceea ce pot, însă mă străduiesc să fac mai mult.

O mulțime de tineri au aflat mângâiere lângă ea, și-au rezolvat problemele și au plecat bucuroși și liniștiți. S-a dovedit o „avvă” contemporană, de vreme ce în fața ei și-au deschis inima clerici, monahi, egumeni, starețe, episcopi și conducători politici.

Sora Maria a fost un punct de atracție, iar căsuța ei de refugiu a devenit colimvitra lui Siluam pentru sufletele obosite. Mulți tineri au primit

binecuvântarea și povățuirea ei înainte de a se face monahi și multe familii creștine s-au întemeiat prin sfatul ei.

Ciprul este mai sărac prin lipsa sorei Maria, dar mai bogat, fiindcă pe lângă mulțimea de Sfinți și de muncenici ai lui se adaugă încă un suflet. Ultimele luni mucenicești, pe care le-a petrecut în salonul de terapie intensivă al spitalului din Limassol, au curățit-o și mai mult, ca aurul în cuptor. Se pare că a vrut ca Dumnezeu s-o facă strălucitoare, după cum spunea adesea...

Veșnică să-i fie pomenirea roabei lui Dumnezeu, Maria.

M.N. Aghioritul

Mărturii despre Maria cea înaltă din Cipru (Ale Înaltpreasfințitului mitropolit din Limassol, Atanasie)

- Părinte, salutări din partea Mariei celei înalte!
- Părintele Paisie, pe cea înaltă, fiule, o numea
cea preînaltă, avea 2,30 metri.

Această femeie, un suflet sfânt, era foarte înaltă,
era gigantică. Desigur, la sfârșit s-a cocoșat, umbra
cu ajutorul bastoanelor, apoi în cărucior. Eu am
prins-o pe când umbra dreaptă. Era foarte înaltă, avea
gigantism, era schilodită, era un monstru. Pantofii ei,
am un pantof de-al ei la mănăstire, aveau numărul
57, erau mari ca niște bărci, palma ei era de trei ori
mai mare decât a mea.

Să vă spun cum am cunoscut-o. Aveam un
monah tânăr de la mănăstirea noastră, părintele
Nifon, care vindea mere în pungute, și într-o zi
s-a dus să vândă mere. A bătut la ușă și i-a deschis
Maria, un adevărat monstru, și de frica ce l-a cuprins,
a aruncat merele și a fugit încotro a văzut.

Această femeie era un suflet sfânt, o adevărată
sfântă, cu toate că la exterior era un monstru, fața
îi era atât de schimonosită, dar copiii nu se temeau
deloc de ea și multor oameni le-a fost de folos. Adică
era o mamă duhovnicească în tot sensul cuvântului.

Această femeie era o creștină tipică în primii ani
ai copilăriei, iar mama ei era o bună creștină. Când a
crescut a devenit diformă, de 2,30 metri, la spital au
unit două paturi ca să încapă, iar când a murit sicriul
ei era de aici și până acolo, unde este scaunul.

A fost cerută în America și s-a dus, pe cheltuiala
guvernului, pentru analize, ca să se cerceteze acest
fenomen.

S-au adunat acolo doctorii mari, și unul vorbea
despre gigantism, altul despre diferite teorii. Însă nu
puteau să precizeze exact ce a pățit Maria de a crescut
atât în înălțime. I-au spus atunci că are o problemă.
Tot capul îi era o tumoare care presa ochii și urma
să-și piardă vederea, să orbească.

Americanii s-au oferit să-i cumpere scheletul
și ea s-a întristat foarte mult când a auzit asta, căci
pentru ei era un fenomen și voiau s-o păstreze așa din
motive științifice.

În starea aceasta s-a întors în Atena, și o femeie
i-a zis apoi: „Nu mergem să-l vizităm pe părintele
Porfirie?” Maria nu știa nimic despre părinți și despre
aceste lucruri și a zis: „Ce să-mi mai spună și acest
părinte? M-am dus în America și m-au văzut atâția
oameni de știință, părintele ăsta ce să-mi mai spună?”
„Hai să mergem, este orb și nu prea vorbește bine”.
Maria era într-o stare de deznădejde, dar încet-încet a
fost convinsă să meargă.

S-a dus așadar, și împreună cu ea a mers și
mama sa, Constantina, care trăiește încă, o maică și
încă doi oameni.

S-au dus la chilia părintelui Porfirie, care era orb, și, când au intrat înăuntru, le-a spus: „De ce atunci când prietena ta ți-a zis să vii n-ai vrut?” Și i-a zis exact ce a rostit ea. Ea s-a rușinat și el a întrebat-o ce i se întâmplă. I-a explicat că o să-și piardă vederea și a început să plângă. Părintele i-a spus: „Nu, fika mea, n-o să-ți pierzi vederea, dar oasele ți se vor sfărâma”. Ea a zis: „Nu, părinte, oasele mele sunt puternice, n-au nimic, dar îmi voi pierde vederea”. El i-a repetat că i se vor sfărâma oasele. Dar ea n-a înțeles.

Părintele i-a spus să îngenuncheze. A îngenuncheat cum a putut și părintele i-a pus mâinile pe cap și a început să se roage. Și Maria mi-a spus că a simțit cum capul a început să-i fiarbă cu totul, iar părintele i-a spus: „Nu-ți vei pierde vederea, oasele ți vor ieși, se vor zdrobi”. Ea n-a crezut. Părintele i-a zis: „Din ce cauză ți-au spus doctorii că ai pățit asta?” Maria i-a răspuns: „Părinte, doctorii n-au găsit cauza, au spus că este gigantism, n-au găsit cauza”.

Părintele a întrebat-o pe mama ei: „Tu ți aduci aminte când ai fost însărcinată cu Maria?” Maria avea 43 de ani atunci, iar mama ei a răspuns: „Îmi aduc aminte!” Părintele i-a zis: „Îți aduci aminte că atunci când erai gravidă cu ea în două luni vomitai des? Îți aduci aminte că soțul tău te-a dus la doctor – și părintele a început să-i descrie – adu-ți aminte cum ai plecat cu autobuzul din satul vostru, ați coborât într-o piață, și i-a descris piața de acum 42 de ani, te-a luat bărbatul tău și te-a dus pe cutare drum, și a început să-i descrie drumul, și Constantina și-a amintit drumul acela, te-a dus într-un loc unde ușa

era verde, la cabinetul celui doctor. Ai intrat și i-ai spus că vomii des din cauza sarcinii și ți-a dat un pliculeț care conținea 15 medicamente înăuntru, îți amintești?” „Îmi amintesc, părinte”, a zis ea. Părintele i-a zis: „Medicamentele acelea erau pentru epilepsie, doctorul a greșit, le-ai înghițit și pruncul s-a modificat în pânțelele tău, și din această cauză a ajuns așa”.

Și, într-adevăr, au trimis acest mesaj în America și s-a constatat că era adevărat din punct de vedere științific. Însă cu ea ce s-a întâmplat în cele din urmă? Nu și-a mai pierdut vederea dar oasele au început să i se zdrobească. O dată eram lângă ea atunci când un os din spate i-a înțepat pielea și a ieșit afară, cum spusese părintele Porfirie. Părintele, după ce Maria a ieșit afară, a zis: „Aceasta este o sfântă!”

Anastasia Malamas 1929-2004

(*smeritul nevoitor suferind de diabet zaharat*)

Într-un mic sat, Kokalu, în sus de lacul Volvis, în regiunea Salonic, s-a născut în anul 1929, Tasos. Părinții lui erau refugiați din regiunea Sholari, Tracia. A rămas orfan de tată la vârsta de trei ani și de mic copil a făcut tot felul de munci: pe ogoare, cioban la oi iar mai târziu zidar, ucenic la meșteri, hamal pe la magazine, cultivator de legume, băcan. După ce s-a însurat, a trăit cu soția lui și cu cei doi copii în satul Nea Maditos din regiunea Salonic.

Era înzestrat cu multe harisme (cinstit, muncitor, nepizmuiitor, răbdător, mângâietor) pe care le-a înmulțit prin lupta păzirii poruncilor lui Hristos. Deși n-a apucat să meargă nici trei clase la școală, citea Evanghelia și cunoștea pe dinafară fragmente și capitole întregi. Însă mai ales puneă în practică și trăia ceea ce studia.

La vârsta de patruzeci de ani a prezentat simptome de diabet zaharat. Pe parcursul acestei boli a avut multe cazuri de hiperglicemie - comă diabetică - iar alteori de hipoglicemie - amețeală, istovirea puterilor, leșin. A primit însă această boală cu nenumăratele ei complicații cu multă răbdare, spunând mereu: „Pe mine Dumnezeu m-a salvat de multe ori, prin minune!”

Despre bolile sale spunea: „Dacă omul nu ajunge în această etapă, pe această culme a bolii, nu poate afla sensul lucrurilor”.

În ciuda tratamentului special - insulină, regim corespunzător, dese analize de laborator - n-a încetat să lucreze greu până la vârsta de 67 de ani pe ogoare, în grădină și la băcănie. Mereu puneă în sacoșă cumpăratului mai mult decât cântărea, în afara faptului că mergea la oamenii nevoiași și le lăsa pe ascuns cele mai bune din produsele muncii lui. Datorită diabetului a făcut cangrenă la piciorul stâng și, ca urmare, i-a fost amputat de sub genunchi. Peste puțin, tot din cauza diabetului, a început să-și piardă vederea, până când a orbit.

Astfel, orb și cu un picior tăiat, în ultimii șapte ani a rămas închis în camera sa, care semăna cu o chilie, fiindcă era izolată în fundul casei.

Mai târziu au apărut și la celălalt picior umflături și vânătăi - degete atrofiate din cauza cangrenei, care-i provocau dureri. Uneori simțea că piciorul îi este tăiat cu fierăstrăul și nu lipseau nici durerile la piciorul amputat - ceea ce medicii numesc „dureri la membrul fantomă”. Însă când îl întrebai cum se simte răspundea slăvindu-l pe Dumnezeu: „Poate să-mi paralizeze tot corpul, doar mâna dreaptă să-mi rămână, ca să-mi pot face cruce”. Pentru a se mișca prin casă folosea căruciorul și când i se propunea o plimbare pe drum, ca să nu stea singur, răspundea: „Cine v-a spus că sunt singur? Îi am alături pe Sfinți”.

Și astfel, în liniște, a ajuns la rugăciunea care-l atrăgea ca un magnet. „Să nu ne pierdem credința,

spunea, e ca o sfoară care ne unește cu Dumnezeu, care ne leagă de El. Numai dacă facem lucrările Evangheliei ne vom căi și vom plânge. Căci nu trebuie doar să-L primim pe Dumnezeu, ci să-L și adorăm. Să ne rugăm Măicuței noastre: „Maica Domnului, izbăvește-ne!” Să-i avem pe Sfinți înaintea noastră dintre care unii au fost mistuiți de foc, alții înjunghiați, alții omorâți cu pietre. Să nu ne bazăm pe puterea noastră. Nu vă voi lăsa orfani, ne-a spus Hristos.

Să credem în Hristos Cel fără de păcat, căci El este lumina lumii. Rugăciunea este cea mai puternică armă a omului și are mare valoare. Dumnezeu nostru este îndurător și Îi va fi milă de noi atunci când ne rugăm, fiindcă rugăciunea are mult mai multă putere decât toate computerele și mașinile din epoca noastră. Prin răbdare veți dobândi sufletele voastre, spune Evanghelia. Asta înseamnă că Hristos a cunoscut că vom trăi toți în grabă mare. Răbdarea se dobândește din credință și din rugăciune.

Hristos Cel fără de păcat, pentru a avea încredere în noi, trebuie să vadă rugăciunile și faptele noastre bune. Atunci când spui „sunt nedreptățit”, iei toată judecata asupra ta și te revolți, pe când ar trebui să spui: „Hristos este lumina care se revarsă peste lume, împlinesc eu oare voia Lui? Noi, ortodocși fiind, facem parte din familia Sfinților. Pe ei să-i rugăm să ne primească. În funcție de puterea rugăciunii vine smerenia. Sfântul Duh nu se pogoară peste omul mândru. Dumnezeu nu i-a luat celui viclean dreptul de a-i ispiti pe oameni, i-a lăsat puterea de a-i cerceta

pe aceștia, de a-i încerca, căci fără încercări nimeni nu se mântuiește. Cea mai mare dovadă a vieții de dincolo este Maica Domnului care se roagă în lacrimi lângă Crucea pe care Fiul ei stă răstignit”.

Viața lui Tasos a fost rugăciunea. Pentru boala pe care o avea se potrivea zicala: „Leacul tău să fie hrana ta”, adică trebuia să evite mâncărurile care ridică glicemia și în afară de asta, să-și mențină în corp o cantitate stabilă de calorii. Însă n-a cedat niciodată în fața postului și ținea neclintit toate posturile rânduite de Biserică. Întrucât, după ce a rămas infirm, nu mai mergea la biserică, aștepta să vină preotul acasă după terminarea slujbei, și, deși avea probleme de respirație din cauza diabetului, aștepta cu multă dorire Sfânta Împărtășanie prin care „ne facem părtași lui Hristos”, cum obișnuia să spună.

Mulți oameni îl vizitau în chilioara lui și, după discuțiile avute cu el plecau odihniți, căci avea discernământ și iubire de semenii, spunându-și cu smerenie părerea și dând povește, dar totodată atribuindu-le pe toate lui Dumnezeu, fiindcă, după cum spunea: „Doar prin iluminare de sus se poate schimba omul”.

Desigur, om fiind, avea și momente de împrăștiere a sufletului, când obosea din pricina complicațiilor bolii și a deselor internări la spital și pentru că era foarte conștiincios, îi părea rău că-i obosește pe cei care îl îngrijeau. În ultimele luni de viață a făcut multe internări la spital: a avut edem pulmonar, astm bronșic, mici infarcturi, glicemia i se

dezechilibra deseori, fiind înțepat de mii de ori pentru injecții cu insulină, pentru analize, pentru perfuzii.

Și, cu toată oboseala care îl cuprinsese a avut până la sfârșit nu numai răbdare, ci și dispoziție de rugăciune, și spunea: „Ah, Dumnezeu meu, mântuiește-mă! Ah, Dumnezeu meu, iartă-mă! Dă-mi putere și curaj să păstrez în inima mea Numele Tău. Nu vreau nimic mai mult”. Și spunea cu voce rugătoare, ascultând zgomotul aparatului care-i dădea oxigen: „Ah, Dumnezeu meu, izbăvește lumea!”. În ultimele lui zile de viață nu se mai ruga pentru el, ci pentru ceilalți.

Cu puțin înainte de a muri spunea că boala este un lucru bun. Te ajută să nu te înfurii. Să fim mulțumiți când ne aflăm în această stare. Să-L slăvim pe Dumnezeu. De milioane de ori să-L slăvim. Ce vrea Hristos de la noi? Vrea sfârșit creștinesc vieții noastre. Să ne rugăm îngerului păzitor, care va sta lângă noi în ceasul acela, să ne păzească de duhurile rele.

Tasos a murit la spitalul Papanikolaou în zorii zilei de luni, 30 august 2004, fără ca mai înainte să-și iasă din simțiri. Până în ultimele clipe și-a păstrat rațiunea și n-a spus nimic ciudat. Înainte de a muri a cerut să-și ia rămas bun de la soție, ca și când ar fi plecat într-o călătorie, iar peste puțin timp aceea l-a văzut făcându-și cruce și zicând: „Maica Domnului, izbăvește-mă pe mine!”

Și atunci soția lui povestește că: „Chipul său strălucea foarte tare. Și-a deschis ușor gura și atunci am văzut cum a ieșit ceva alb ca aburul, ca o pasăre

plouată care se ridică în înălțimi, și cu cât se ridica, cu atât își deschidea aripile, până când s-a pierdut”.

După toate acestea soția lui a spus: „Mie orice mi-ar face cineva, n-o să încetez să spun, după cele pe care le-am văzut, că există viața veșnică și că viața adevărată începe dincolo de mormânt”.

(Din cartea „*Ca aurul în topitoare*”,
Editura Stupul Ortodox, Salonic).

Marius „purătorul drapelului bucuriei” (suferind de atrofie musculară)

Marius Nasios s-a născut la Ipapandis, duminică, 2 februarie 1987. La vârsta de cinci ani a început să prezinte dificultăți ale mersului, instabilitate, obosea ușor și îi era greu să urce scările sau să se ridice de jos. La vârsta de șapte ani a venit și diagnosticul: atrofie musculară de tipul Duchenne. Este o boală ereditară rară, care apare la băieți, are evoluție progresivă, bolnavii în cele din urmă nu se mai pot mișca și din cauza slăbiciunii mușchilor respiratori dobândesc insuficiență respiratorie.

Marius a trecut prin aceste etape, însă era un copil harismatic. A fost un elev excelent până în clasa de liceu la care a apucat să meargă (la vârsta de 17 ani a murit).

De la vârsta de opt ani a umblat în cărucior. Cu acesta a mers la paradă, unde a purtat cu mândrie drapelul. Avea un zâmbet blând și liniștit, sentimentul recunoștinței și le mulțumea tuturor: mamei sale pentru că-l îngrijea, colegilor, profesorilor, părintelui său duhovnic Ghervasie.

Marius spunea: „Sunt foarte bine. Nu-mi lipsește nimic. Mă simt împlinit. Sunt bine așa cum sunt. Simt că iubesc pe toată lumea. Dacă Dumnezeu

nu mă vindecă, ceva știe, poate că așa e mai bine. Îi mulțumesc lui Dumnezeu că mi-a dat minte și pot comunica cu oamenii, că pot să citesc, să le înțeleg pe toate. Dacă n-aș fi avut minte, ce-aș fi făcut cu mâinile? Omul paralizat care are minte și are răbdare este cel mai inteligent om din lume. Dumnezeu ne iubește. E pentru binele sufletului nostru, și dacă nu ne dă sănătate, ne rezolvă alte probleme”.

Din cauza bolii și mușchiul inimii a început să funcționeze precipitat. Pleca la școală cu un puls de 128 de bătăi pe minut. În momentele grele zicea: „Alți copii bolnavi ca mine sunt nevoiți să înceteze școala, pentru că nu au condiții. Dar eu am atâtea daruri!”

Colegii și profesorii lui își amintesc mereu de chipul său care strălucea de bucurie. Îi ajuta cu sfaturile și cu părerile lui pe mulți prieteni dând lecții de demnitate și curaj. Avea suflet curat, curaj, putere. Nu arăta că este deranjat de infirmitatea lui. Era spontan, cu mult umor, și-i făcea pe ceilalți să râdă, să se bucure. Avea discernământ și iubire, și-i spunea mamei sale: „Iartă-mă că te obosesc, mamă. Iartă-mă că te chinuiesc. Picioarele tale sunt și ale mele. Suntem doi oameni și avem doar două picioare, pe ale tale, și acelea operate. La amiază eu îmi voi citi lecțiile. Tu să te duci să te odihnești. Și așa cum tu ai grijă de mine seara, eu voi avea grijă de tine la amiază!”

În fiecare duminică se împărtășea cu credință și nădejde. Era foarte generos. O dată a fost întrebat cu ce echipă ține, iar el a răspuns: „Cu echipa raiului” și a continuat: „Ce echipă poate fi comparată cu aceea?”

Durerea îl curăță pe om

* Atunci când, în anul 1995, Marius a trecut pe la Comisia Medicală și când Casa de Asigurări nu dădea pensie pentru cei care sufereau de atrofie musculară, mama lui s-a supărat, iar Marius i-a spus:

- Nu merită să te necăjești pentru viața aceasta, mamă. Noi pentru viața de dincolo trebuie să ne necăjim. Nu vreau să fii supărată și să plângi. Așa cum Dumnezeu hrănește păsările cerului, ne va hrăni și pe noi.

* Altădată, când mama lui, Maria, l-a întrebat dacă vrea să cheme un grup de oameni învățați, care fac tovărășie copiilor infirmi ca el și-i înveselesc, Marius i-a răspuns:

- Nu, mamă. N-am nevoie de asemenea tovărășii. Te am pe tine, am cărțile mele... Mă scoți afară și văd ogoarele, mergem la biserica Schimbării la Față, mă uit la florile pe care le-ai sădit în curte, îi văd pe colegii mei care merg pe drum, care se joacă. Ce să mai vreau altceva? N-am nevoie de tovărășie. Mă simt foarte bine așa. Vreau să înțelegi bine asta. Sunt foarte bine. Nu-mi lipsește nimic.

* Într-o zi o asistentă socială, evaluând puterea psihică a lui Marius, a propus să organizeze o întâlnire de copii cu probleme asemănătoare, unde să explice în ce fel își depășește el problemele lui, încât este mereu vesel.

- Nu, a răspuns Marius. Dacă ei nu cred în Dumnezeu, oricât le-aș vorbi eu, cu dovezi, nu-și vor putea depăși boala și celelalte probleme ale lor.

Marius a mai spus:

* Eu sunt un nimic. De altfel oamenii nu trebuie să se bucure mult, dar nici să se întristeze mult. Să avem decentă...

* Ne punem noi cu Dumnezeu? Dacă Dumnezeu vrea să plouă, va ploua.

* Mamă, Dumnezeu ne iubește, îi pasă de noi. Ne dă greutăți, desigur, dar ne și ajută, ne dă și puterea de a le depăși. Nu vezi cât se interesează de noi? Are grijă de păsările cerului și nu va avea grijă de noi? Iată, o mulțime de oameni pe care mai înainte nu-i cunoșteam, acum ne înconjoară cu dragoste!

* Ce păcat! Rudele nu trebuie să caute răzbunare. Dimpotrivă, să se roage pentru odihna sufletelor rudelor lor, dar și pentru sufletul criminalului. Dumnezeu este singurul Judecător.

* Nu pot înțelege de ce nu merg oamenii la biserică...

Gânduri despre rugăciune

Rugăciunea este singurul mijloc de comunicare al oamenilor cu Dumnezeu.

Faptul de a ne ruga (fără risipire a minții) ne ajută să lăsăm dimensiunile pământești și să urcăm în înălțimile cerului, unde este împărăția lui Dumnezeu. Ne întărește sufletește pentru calea grea spre

Împărăția cerurilor și pentru problemele pământești care ne preocupă pe noi și familia noastră.

Dumnezeu ascultă toate rugăciunile pe care le facem, chiar dacă nu răspunde mereu la ceea ce-I cerem.

Nu trebuie să cârtim atunci când nu răspunde, fiindcă are planul Său pentru mântuirea oamenilor. El știe cum, unde și când să răspundă la rugămințile noastre, astfel încât să fie spre binele nostru. Dacă ar răspunde imediat, poate că ar fi spre răul nostru și de aceea nu răspunde.

Rugăciunea trebuie să iasă din inima noastră și nu doar din mintea noastră. Să se facă cu râvnă și emoție și nu cu răceală a inimii, cum facem de obicei.

Rugăciunea trebuie să se facă într-un spațiu liniștit și nu într-un spațiu gălăgios, pentru că gălăgia îți risipește mintea și nu poți să te rogi liniștit.

Bine ar fi ca toți oamenii din lume să se roage astăzi, când lumea noastră a pierdut orice contact cu Dumnezeu, și nu doar să cerem de la Dumnezeu, ci și să-I mulțumim și să-L slăvim.

(Marius Nasios, 3.2.2000)

Sfârșit creștinesc

La data de 5 august 2003 a suferit un edem pulmonar. A fost internat la secția intensivă a spitalului, unde comportamentul lui, în ciuda stării grave a inimii sale care avea 145 de băți pe minut, a provocat o impresie deosebită personalului medical. Le mulțumea mereu tuturor, fără să se vaite de ceva.

Și considera această stare gravă a sănătății lui ca pe un prilej de a cunoaște alți oameni.

După trei luni a făcut primul infarct. La 25 noiembrie 2003 a adormit întru Domnul.

În ziua înmormântării, deși se programase transportul trupului său cu un automobil special, vehiculului mortuar deodată s-a oprit. A fost cu neputință să repornească, deși nu s-a găsit nicio defecțiune. Inexplicabil! Colegii săi au vrut să-l transporte pe brațele lor și în cele din urmă li s-a dat voie. Această întâmplare a fost considerată importantă, și Marius a fost dus pe brațe de colegii săi.

La cimitir, la slujba de înmormântare, s-a cântat Hristos a înviat.

Elevii din ultima clasă de liceu, la ceremonia de terminare a liceului, au pus undeva sus, cu litere mari, numele MARIUS.

„Mare cinste și bucurie a fost că te-am cunoscut în viața aceasta pământească, Marius! Dar și mai mare cinste și fericire va fi să ne întâlnim în viața de dincolo, cea veșnică”.

(Din cartea Marius, purtătorul
drapelului bucuriei, a Ecaterinei
Matenoglou).

Pictorița de icoane Kleoniki Simeonidou 1967-2005

(Purtătoarea crucii răbdării și purtătoarea de biruință)

Kleoniki s-a născut la Salonic pe 30 iunie 1967, praznicul Sfinților Apostoli.

La vârsta de opt ani i-au apărut simptomele unei boli musculare: genunchii i se înmuiau și cădea ușor, avea instabilitate, șchiopăta și mergea sprijinindu-se de pereți, ca să nu cadă. Cu mare greutate mergea la școală, până când, în clasa a șasea, după ce a mers două luni - și acelea în brațele mamei sale - a încetat școala. Însă, întrucât iubea foarte mult cartea, a continuat să studieze acasă. Avea mare îndemânare la citit și o memorie foarte bună.

De la vârsta de 14 ani a folosit căruciorul vreme de 24 de ani, până la moartea sa.

Mama ei o ajuta toată ziua, pentru că picioarele și mâinile ei erau moi. Întrucât avea atrofie musculară o lega cu o centură, fiindcă altfel ar fi căzut.

Când s-a îmbolnăvit nu se putea nici măcar întoarce de pe o parte pe alta, nici să-și schimbe poziția. Dacă se întâmpla ca mâna să-i cadă jos, n-o putea ridica și în asemenea împrejurări, dacă era singură (și pentru că n-o striga mereu pe mama ei ca s-o ajute), se apleca și-și trăgea cu dinții mâna în sus. Cel mai dramatic era că nu putea alunga nici

măcar o muscă de pe ea. Însă își ascundea cu răbdare slăbiciunea. Uneori, când avea furnicături mari la degetele picioarelor, pentru a afla o mică ușurare, i se puneau o gălețică cu apă pe picioare.

Mama ei povestește despre urmările neprevăzute ale bolii sale:

„Pe la 13 ani, într-o dimineață, pe când nu aveam căruciorul încă, s-a întâmplat să lipsesc de acasă. Am așezat-o în șezut și i-am pus o plapumă îndoită în jur, ca să-și odihnească mâinile. După ce am plecat, ea a luat cu dinții plapuma și a pus-o pe genunchi, ca să se odihnească. Însă gâtul i s-a înmuia iar capul i-a căzut în față, pe plapumă. Ar fi murit asfixiată, dar a strigat după ajutor, după ce a reușit să-ți întoarcă puțin capul, cu mult efort. Ușa de la balcon era puțin deschisă și au auzit-o venicii, dar ușa apartamentului era încuiată. Au găsit un copil, l-au trecut peste gratiile de la balcon, le-a deschis ușa și au ajutat-o.

Când m-am întors mi-a spus că a simțit de două ori, pe când era cu gâtul înmuia, un aer ușor care o răcorea. Și n-a cântit să-mi spună de ce-am lăsat-o atâta timp singură.

Altă dată, iarăși, a căzut din pat și până n-a venit cineva nu s-a putut ridica de jos.

Ridicarea zilnică a crucii

Kleoniki a odihnit mulți oameni care au avut ocazia s-o vadă și să discute cu ea, căci avea mereu un zâmbet luminos pe față. Avea maturitate duhovnicească, deoarece cultiva virtuțile pe care le

dobândise prin citirea cărților bisericești. Citea mult, stătea toată noaptea să termine o carte. Îi spunea cu discernământ mamei sale:

- Eu o să mă culc dimineață, când tu ai treburile tale, ca să nu te deranjez, iar noaptea o să citesc. Și într-adevăr, avea o lumânare pusă într-un pahar de sticlă, lângă noptieră, și citea, citea o carte pe noapte.

Sufletul ei s-a umplut cu învățături vaste. Cărți patristice, viețile Sfinților, enciclopedii, probleme sociale, texte științifice pe tema bioeticii. Când o interesa ceva lua notițe pentru a discuta cu specialiștii. Îi plăcea perfecțiunea.

Tăia pagini din articole interesante și le strângea într-un album. A scris cu litere frumoase, bizantine, Cântarea Iubirii, a apostolului Pavel și fragmente din Memoriile lui Makrigiannis, pe care le-a pus într-o ramă și le-a agățat în peretele din camera ei. În psaltirea ei scrisesse pe primele pagini goale:

„Apără-mă, Doamne, de cursele diavolilor, prin mijlocirile duhovnicului meu. Vino, Lumină adevărată, vino, Taină ascunsă, vino, Cunună neofilită, vino, Singura mângâiere, la cel care este singur”.

Valorifica fiecare clipă a vieții sale pentru a face ceva creativ. Era o ființă neobosită. În fața ei oamenii sănătoși se simțeau neputincioși, trândavi. A fost un suflet de aur. Îi plăceau broderiile făcute armonios, hainele cu flori romantice.

Mai demult, când putea, făcea semne de carte, broda, iar banii pe care-i lua îi trimitea la Ierusalim. Uneori, când nu avea puterea să treacă acul cu

ată prin material, îl trăgea cu dinții, nu renunța la strădania de a oferi ceva.

Nu cunoaștem câți oameni au fost ajutați de Kleoniki, nu doar prin pilda de răbdare pe care o arăta, dar și prin rugăciunile ei. Asculta, asculta, și apoi cu discernământ lămuria problema discutată. O mamă care-și pierduse copilul în accident de mașină a fost mângâiată de Kleoniki și ajutată să depășească starea în care se afla.

Atunci când prietenii și cunoscuții îi încredințau problemele lor, Kleoniki nu le răspundea imediat. După câteva zile se referea la acele probleme în doar câteva cuvinte. Trebuia să se gândească mult înainte de a vorbi, însă ceea ce spunea o spunea cu mult discernământ. De aceea mulți oameni, chiar și clerici, îi cereau să se roage pentru ei. Într-unul din cazuri a făcut într-o zi 3.000 de noduri de metanie, iar alteori citea paraclisul Maicii Domnului și al altor Sfinți.

„Dumnezeu a ales să se arate prin oamenii smeriți pe care lumea îi nesocotește” (parafrază la I Corinteni 1, 25-28).

Odată aștepta în biserică să-i vină rândul la spovedanie. În ceasul acela, duhovnicul, terminând spovedania unei femei, a rugat-o pe Kleoniki să vorbească cu ea. După ce acea femeie a vorbit cu Kleoniki, a zis: „Problemele mele sunt nimic pe lângă cele ale acestei fete, care cu toate acestea este doar un zâmbet.

Avea credință mare, dar și rațiune. Era fără complexe în ceea ce privește starea ei. Nu voia ca oamenilor să le fie milă de ea, modul vieții ei arăta

asta. N-o atingea nici calomnia, nu-i păsa nici atunci când cineva o văita spunând: „sărmana, cum a pățit asta?”

Nu se mânia, ajunsese la o eliberare de patimi uimitoare. Când cineva o supăra prin cuvinte sau prin subînțelesuri nu arăta asta, o ținea ascunsă în sine, însă fără a aduna în subconștient aceste sentimente. Într-o zi a vrut să meargă împreună cu mama sa la birourile misionare, lângă biserica Sfânta Sofia din Salonic, și întrucât au întârziat până s-a dat din cărucior, taximetristul a făcut scandal și s-a supărat. Însă Kleoniki n-a comentat nimic și nici n-a arătat vreun gest de amărăciune pentru comportamentul taximetristului.

Altă dată un alt șofer de taxi s-a purtat într-un mod foarte generos, încât după ce le-a dus la destinație a uns și roțile căruciorului, iar când au vrut să-i dea bani n-a luat, spunând: „eu mi-am luat răsplata mea!”

Prin exemplul ei i-a făcut și pe alții să înțeleagă că osândirea aproapelui nu are niciun sens. Spunea: „Lăsați-i! Să nu mai discutăm problema asta. Uitați-o!”

Problema nu este de ce suntem ceea ce suntem, ci cum să devenim ceea ce trebuie să devenim. Și vom reuși asta doar dacă tot ceea ce facem o facem întru Hristos și întru harul Său, străduindu-ne să vedem și să iubim cu inima lui Iisus...

În faza de început a bolii, Kleoniki a reacționat cu mult curaj. Era împlinită, sănătoasă, gata să le înfrunte pe toate, orice greutate. Voia să fie informată

despre evoluția bolii sale, avea dorința să realizeze orice noutate pe care o citea, de pildă, a comandat din America un instrument special, ceva ca un pai care la un capăt avea o „ventuză” iar la celălalt capăt sufla aer și în felul acesta întorcea paginile cărților.

Era un om deosebit de matur, dar cu un zâmbet glumeț, de copil inocent. Vedea cu ochi nevinovați, cu niciun pic de viclenie. Se distingea prin spiritul de învățare. Învăța engleza, germana, pentru o perioadă a încercat să învețe bulgara, fiindcă avea ca ajutor o femeie din acea țară. „Nu pot” era doar în ceea ce privește boala, orice altceva făcea cu credință în Dumnezeu și prin puterea voinței. Era un suflet luminat, după cum spunea și sora ei.

O altă prietenă a sa, care a trăit în ultimii ani lângă ea ajutând-o, povestește:

„N-am văzut o persoană mai dependentă ca ea (fiindcă nu-și putea mișca nici mâinile, nici nu se putea îngriji singură), dar totodată n-am mai văzut o persoană atât de independentă, cu sete de activitate. Nu voia să rămână în urmă cu ceva, mereu era preocupată de câte ceva. Mâinile și picioarele îi atârnavu lipsite de vlagă, însă câtă demnitate avea când era spălată, schimbată etc.! Deși trupul o chinuia, nu era nepăsătoare față de trup și nu-i era rușine de neputințele ei. Nu ne îngăduia s-o vedem „ca pe o epavă”. Alegea cu grijă lucrurile, îi plăcea perfecțiunea, era pregătită mereu să dea replică și să facă glume care spunea ea, înveselesc atmosfera.

Știa să scoată din amar dulce. Odată, niște fete au luat-o la plimbare cu căruciorul și fiindcă

drumul avea gropi, a căzut din cărucior. Apoi râdea de pățania ei și când povestea întâmplarea o spunea mereu ca pe o glumă.

Ascultarea pictării de icoane

Kleoniki, în ciuda problemelor de mișcare pe care le avea, a reușit să-și valorifice harismele înăscute și să se dedea ascultării pictării de icoane, astfel încât să se vadă - în acel trup neputincios - puterea lui Dumnezeu. E ca și când ar fi pus în practică cuvintele proorocului Isaia: „Întăriți-vă voi, mâini slabe, și prindeți putere, genunchi slăbănogi” (Isaia 35, 3). Și de asemenea, ceea ce a scris Apostolul Pavel: „Puterea mea se desăvârșește în slăbiciune” (II Corinteni 12, 9).

După cum am spus, mâinile ei erau cu totul moi. Și când duhovnicul i-a propus să se ocupe cu pictarea de icoane, ea a făcut ascultare, și cu binecuvântarea lui a început să urmeze lecții speciale la Sihăstria Sfântului Grigorie Palama, lângă Koufalia, la Salonic.

Cu multă stăruință s-a dedicat acestei lucrări. Vreme de trei săptămâni a luat lecții despre veșminte iar în anul următor a luat lecții despre chipuri.

În anul 1993 a dobândit un aparat electronic (șevalet), construit în dar de niște surori duhovnicești, care avea butoane speciale - laminat mecanic în partea dreaptă - pe care dacă apăsa, muta cadrul în care era pusă planșeta pentru pictat.

Așezată în cărucior, mai târziu, cu mâinile sprijinite cu sfori, pentru a nu cădea, puneau la

casetofon paraclisul Sfântului sau al Sfintei pe care îl picta, iar apoi rostea rugăciunea. Înainte de a-și începe lucrarea citea o rugăciune specială pe care o avea așezată sus în dreapta, în rama pentru pictat.

Uneori se întâmpla, după cum ne-a spus mama ei, ca degetele sale să înghețe, să înlemnească și să nu le poată mișca, iar pensula îi cădea din mână. Atunci mama ei le încălzea suflând în ele și îi dădea înapoi pensula pentru a continua cu acele „degete moi care aveau o plasticitate unică”.

Chiar și atunci când era neîndemânatică, nu-i lipsea umorul. Uneori, după ce aurea icoana, îi cădeau fragmente mici de aur pe picioare, și zicea: „Vezi ce fată de aur ai?”

S-a învrednicit să picteze mai mult de patruzeci de icoane ale lui Hristos, ale Maicii Domnului și ale Sfinților. Într-o icoană, a scris în partea de jos: „Doamne, fiecare lucrare a mea să înceapă cu Tine și să se termine cu Tine” (Starețul Antonie).

După ce a intrat în legătură cu fundația Sfântului Hristofor (care ajuta copiii cu boli musculare), s-a dus vreme de trei ani, în lunile de vară, la Peania Attikis, unde a transmis copiilor cu probleme de mișcare cunoștințele și experiențele ei despre arta pictării icoanelor.

În luna aprilie a anului 1997, la recomandarea decanului Facultății de Teologie de la Salonic, domnul Matsoukas, a avut loc o expoziție a lucrărilor ei în Facultatea de Teologie. Ea le-a vorbit, la deschiderea expoziției, fără o pregătire prealabilă, studenților și profesorilor, unde a fost prezent și rectorul de atunci

al Universității, domnul Mihail Papadopoulos, și printre altele a spus: „Atunci când cădem, întâlnim stânca credinței și această stâncă este Hristos și duhovnicul nostru”. După expoziția și omilia ei, cei prezenți ziceau: „Nu putem uita ceea ce am trăit aici!”

L-a pictat până și pe generalul Makrigiannis iar lângă portretul lui a scris următoarele: „Fără virtute și durere pentru patria lor și fără credință religioasă, popoarele nu există”.

A fost decorată cu patru premii la expozițiile de pictură de icoane. O sumă din vânzările lucrărilor sale a trimis-o lucrării misionare din Africa (așa cum făcuse mai demult, când broda și făcea mici metanii, cruciulițe, semne de carte etc.). Îi plăcea rânduiala, gospodărirea. Totul pe biroul ei era pus în ordine, de exemplu, avea un carnetel în care scria amănunțit cărțile, unde se află fiecare, în care raft, în care sertar, numerele revistelor, pe toate le știa unde se află exact. Pe prima pagină a carnetelului scria: „Fă Doamne, ca tot ce săvârșesc, tot ce citesc, tot ce scriu, meditez și cuget să fie spre slava numelui Tău” (Starețul Antonie).

Încercările și influența binefăcătoare a exemplului ei

„Toate să le faceți fără de cântire și fără de îndoială. Ca să fiți fără de prihană și curați, fii ai lui Dumnezeu, neînținați în mijlocul unui neam rău și stricat și întru care străluciți ca niște luminători în lume” (Filipeni 2, 14-15).

Odată cu trecerea timpului, datorită evoluției grabnice a bolii sale, Kleoniki a prezentat mai multe dificultăți de mișcare. Uneori acestea influențau și starea ei psihologică. Deși avea răbdare, om fiind, avea și clipe mai puțin bune, mai ales când se întâmpla ca mama ei să lipsească pentru intervenții medicale, căci atunci îi era frică.

Într-o împrejurare grea, când era îndurerată, dar nu spunea nimic, l-a chemat în gând de trei ori pe duhovnicul ei – ah, părinte, unde ești? – și în ziua următoare acela a telefonat și a venit s-o viziteze. Mama ei ne-a zis: „În zilele grele, când avea dureri groaznice, zicea: «Să nu mă lași să dorm mai mult de două ore» fiindcă simțea că i se taie respirația. Când dormea mă aplecam să văd de aproape dacă mai respiră...”

În multe nopți stăteam treze, deoarece mușchii ei se întindeau și avea dureri mari în corp, voia s-o întorc pe cealaltă parte, patul n-o mai încăpea, îl vedea ca pe ceva care-i aducea doar durere, nu mai putea dormi. Voia să schimbe camera, nu se putea liniști. Într-o seară era bolnavă, se molipsise de la mine de o răceală gravă, am stam amândouă treze toată noaptea, avea febră și tuse.

De la ora zece seara și până la șase dimineața n-am închis ochii. O mutam din pat în cărucior și din cărucior în pat. Ce exercițiu duhovnicesc, spun acum, am avut în ziua aceea! Aveam ochii plini de lacrimi și ziceam: «Dumnezeul meu, nu mai pot!». Și atunci s-a oprit, s-a liniștit, s-a întors pe o parte și a

adormit. După cum se pare, a fost și asta în pronia lui Dumnezeu”.

Exemplul vieții lui Kleoniki i-a făcut pe mulți să caute tovarășia și sfaturile ei în problemele lor. Unii dintre aceștia ne-au spus: „După întâlnirea cu ea plecai plin de bucurie, zicând: «Ce vorbe înțelepte rostește această fetiță»... nu plecai nicidecum întristat de lângă ea, fiindcă ea însăși avea o față veselă... nicio clipă nu-ți dădea impresia că dorea să fie altceva decât ceea ce era, impresionant era faptul că nu avea niciun regret... Strălucirea de frumusețe prin zâmbetul ei, prin prisosința dragostei provenită din bogăția sufletului său. Odată a spus: „Poate că Dumnezeu din multă iubire m-a făcut așa, fiindcă altfel poate aș fi fost pe alt drum”.

Părerile părinților

Părintele Paisie: L-au vizitat la Suroti împreună cu Iosefina în anul 1988. Părintele a venit și a stat în mașina cu care fuseseră transportate aceste două fete infirme, le-a făcut cruce cu crucea sa și a discutat cu ele despre iubirea împăratească a lui Dumnezeu.

Într-o altă vizită a zis: „Kleoniki, te vom vedea dintr-un colț de ra”.

În cartea „*Limonarul mirenilor*” se scrie: „Este o fată paralizată și o duc la biserică într-un cărucior. Aceasta trăiește intens harul lui Dumnezeu și în ciuda faptului că nu se poate mișca, are în ea harul lui Dumnezeu care-i luminează chipul. Într-o zi i-a spus duhovnicului ei: „Părinte, mi-e teamă ca nu cumva

să mă fac bine și să pierd harului lui Dumnezeu. Mai bine să rămân infirmă”.

În cartea „*Cei săraci cu duhul*” părintele Ioanichie scrie: „O fată trăiește în chip minunat, fiind bolnavă de o boală a mușchilor. E de negrăit ce minuni face credința. Are mereu zâmbetul pe față, pictează deși ține pensula cu mare greutate... uneori broda pentru a ajuta lucrarea misionară din Africa”.

Atunci când au mers la biserica Sfântului Rafael din Mitilini, avea cam 13 ani și la vohodul mare mama ei a întins-o jos pentru ca preotul să treacă cu Sfintele Daruri peste ea, iar după terminarea Sfintei Liturghii a venit preotul lângă ea, i-a zdruncinat pușin căruciorul și i-a spus: „Kleoniki, dacă ai ști ce ascunde căruciorul tău!”

„Nu de la oameni așteptând ajutor, ci de la Tine așteptând milă”.

În ultima vreme picta cam jumătate de oră și după aceea, ca și când ar fi presimțit ceva, îi spunea mamei sale: „Vezi să-ți termini treburile, căci peste pușin timp nu vei mai putea pleca de lângă mine”. Unei prietene i-a spus: „Vremea s-a apropiat”.

Deoarece plămânii ei nu funcționau bine din cauza slăbiciunii mușchilor respiratori, păstrau în ei dioxid de carbon, ceea ce îi provoca amețeală, leșin, nu se făcea bine oxigenarea creierului și pentru prima oară a început să uite, ea, care avea o memorie atât de bună.

Cu două săptămâni înainte de sfârșit nu se simțea bine și i-a spus mamei sale: „Mamă, hai să strigăm tare: „Doamne Iisuse Hristoase, miluiește-mă pe mine”, și ea striga mai tare decât mama sa.

Peste puțin timp a avut greutăți în respirație, buzele i s-au învinețit, ochii i s-au dat peste cap – a făcut stop cardiac. Cu mașina condusă de soțul surorii ei am alergat la spital iar pe drum sora ei i-a făcut respirație artificială. La spitalul Papanikolaou a fost băgată la secția de terapie intensivă, unde a rămas cincisprezece zile. Uneori părinții vedeau că îi curg lacrimi din ochi, poate că înțelegea ce se petrecea în jurul ei, dar nu putea să vorbească. Înainte de a cădea în comă spusese: „Nu mai vreau să fiu chinuită, n-aș vrea să-mi deschidă traheea”. Și într-adevăr, în ziua în care urma să-i fie deschisă traheea, pulsul i-a scăzut și nu i-au putut face asta.

O cunoștință de-a ei, o fată foarte curată, care a vizitat-o la terapie intensivă, a văzut cum în palma sa se formase o cruce albă.

A adormit întru Domnul în după-amiaza zilei de 5 iunie 2005. Duhovnicul ei a spus: „S-o chemați pe Kleoniki în rugăciunile voastre!” iar când a venit la înmormântarea sa a citit psalmul 118.

O prietenă de-a ei a văzut-o în ziua adormirii sale, fără să știe că trecuse la Domnul, cum urca într-o lumină, așezată într-un sicriu alb, salutând bucurasă.

Alți prieteni și cunoștințe au văzut-o 40 de zile de la adormirea sa cum îi saluta, ca atunci când se afla între ei. Sora ei a auzit-o strigând-o pe nume

iar mama sa a povestit că i-a simțit prezența într-un pelerinaj pe care l-a făcut la Locurile Sfinte.

Virtutea lui Kleoniki s-a arătat în faptă în scurta ei viață. Dacă ultimele cuvinte pe care le spune cineva înainte să moară sunt cel mai prețios și mai respectat testament al său, să ne amintim de ultima rugămintă a lui Kleoniki:

– Hai să strigăm tare Doamne, Iisuse Hristoase, miluiește-mă pe mine!

Fericita roabă a lui Dumnezeu, Kleoniki, să fie exemplul pe care să-l urmăm cu toții, veșnică fie-i pomenirea!

Petru Papadopoulos 1977-2005 *Nevoitorul cel curajos care a făcut din boala lui carte*

Petru Papadopoulos s-a născut la Giannena în anul 1977. Primele simptome ale distrofiei musculare Duchenne (instabilitate, slăbiciune în mers), le-a prezentat la vârsta de șase ani. De aceeași boală a suferit și fratele lui mai mare care a murit la vârsta de optsprezece ani.

Petru a mers doar la grădiniță iar apoi, din cauza dificultăților de mișcare, n-a mai continuat școala. A învățat să citească singur, la vârsta de 13 ani, având niște cărți pictate și cel mai impresionant a fost că a învățat să citească într-o singură lună. După cum scrie: „Voiam să studiez ca să mă fac astronom, căci îmi plăcea foarte mult să cercetez universul. Mă simțeam ca și când aș fi fost foarte aproape de viața pe care a creat-o Dumnezeu”. În ciuda greutăților reușea să scrie pe computer într-un mod minunat, fiindcă nu putea să apese tastele. Folosea doar mouse-ul computerului, printr-un program trimis de Facultate. Era ținut la pat, conectat la aparatul de oxigen. Mama sa îi dădea mouse-ul în mână, iar el, aflându-se într-o poziție dificilă, a reușit să scrie o carte despre viața lui, cu titlul „*Durerea care devine putere*”, care a fost publicată când avea vârsta de

25 de ani. În paginile acestei cărți sunt descrise cu sinceritate și în chip mărturisitor primele reacții pe care le-a avut când a aflat despre această boală ereditară, la moartea fratelui său, hotărârea lui de a lupta și de a depăși greutățile cu optimism și zâmbet pe buze. Se bucura de orice lucru mic: o plimbare la țară, culorile cerului în apus, aerul care adia blând în apropierea unei biserici, culoarea verde închis a unui lac artificial.

Din cauza stării lui grave a rămas la terapie intensivă vreme de 26 de zile, unde i s-au făcut perfuzii și i s-a deschis traheea și unde a fost de două ori aproape să moară, din cauza complicațiilor. Acolo, deoarece nu putea vorbi, făcea așa: le arăta rudelor cu un pai literele dintr-un alfabet și în felul acesta forma propoziții. Era caracterizat de optimism: „Poate că m-am născut cu această problemă dintr-un anumit motiv, poate că Dumnezeu m-a ales pe mine să fiu așa cu un scop sfânt, ca să le dau curaj celor care sunt deznădăduiți în viață și care le văd pe toate negre, căci din firea mea sunt o persoană optimistă și nu mă descurajez pentru nimic, oricâte greutăți aș avea”.

După ce a ieșit de la terapie intensivă, a fost nevoit să trăiască trei ani la Clinica de Psihiatrie a spitalului, unde lucra mama lui, fără ca el să aibă vreo problemă specială, ci pentru a fi pe lângă doctori, întrucât avea traheea deschisă și respira cu ajutorul aparatului. După ce s-a întors acasă, mama lui îi schimba furtunașul de la trahee, dar cel mai mult îl deranja aparatul pentru respirat. „Știți ce

înseamnă ca viața ta să depindă de curentul electric? Viața mea depinde de un aparat, parcă aș fi un robot care, dacă nu-l bagi în priză, încetează să existe". Într-adevăr, o dată când s-a întrerupt curentul era gata să se asfixieze. Însă a avut multă credință. „Poate că viața mă iubește atât de mult, încât are un plan mai bun pentru mine. În general, când cer ajutor de la Dumnezeu, simt că mi-l trimite îndată”.

Scrie despre oamenii care l-au sprijinit (infirmiere, voluntari, un teolog cu probleme de vază, un preot, Efrem, însă vorbește și despre oameni lipsiți de blândete, de la personalul medical și până la mediul familial, care ajunseseră s-o batjocorească și să rădă de mama lui, fiindcă născuse doi copii „infirmi”. Însă și pe aceștia îi ierta și de aceea scrie: „Cel ce vrea să vină să mă vadă, ușile îi vor fi mereu deschise, dar și pe cei care nu vor să mă vadă, să-i ajute Dumnezeu. Eu nu sunt un om care țin răutatea în mine, sunt un om al iubirii și-i iert pe toți”.

În ultimul capitol al cărții lui, intitulat „Viața e frumoasă”, scrie:

„Prin cartea aceasta a mea, am vrut să le arăt celorlalți că sunt și eu aici și că pot fi de folos, dar și că, în general, persoanele cu nevoi speciale sunt și ele oameni cu multe posibilități, de aceea să nu ne considerăm inferiori, ci egali. Când vrei să trăiești, știi să respecti fiecare clipă care trece. Problema pe care o am n-am creat-o eu... a fost voia lui Dumnezeu să mă nasc cu ea. Dar să fii sănătos și să te îmbolnăvești din patimă pentru băutură sau pentru droguri e o greșeală foarte mare”.

Petru a adormit într-un Domn la 1 octombrie 2005, la vârsta de 28 de ani. Ultimele rânduri ale cărții sale sunt: „Dumnezeu să-mi dea putere... voi fi apostolul Său pe pământ ca să dau putere și curaj celor deznădăduiți prin zămbetul meu”.

(Din cartea „Durerea care devine putere”, Editura Kohlhas).

Credința mută muntii din loc

Și Maria Larenzaki are credință adâncă. Fata, care a apărut în mass-media din două motive, este exemplul viu a ce poate izbuti un om atunci când crede. Maria crede în Dumnezeu și în puterile ei. De aceea, ținută în cărucior din august 1991, a născut... cinci copii. Accidentul tragic din bulevardul Singrou, unde un conducător incoștient, care alerga ca nebunul, a intrat în mașina ei și a lăsat-o cu membrele paralizate, a fost un motiv pentru care a apărut la știri. Celălalt este înălțimea ei: 2,02 metri. Cea mai înaltă baschetbalistă grecoaică, care, pe vremea când juca, era a treia cea mai înaltă din Europa.

Cei cinci copii pe care i-a dobândit (gemenele de 12 ani Metaxia și Rafaela, Teodor de 10 ani, Danai de 5 ani și Evelina de 3 ani) sunt, după cum spune, minunile ei. „E o minune că am făcut copii. Sunt ca o prelungire a sinelui meu în starea cea mai bună. Nu aștept altă minune, cum ar fi să pot merge, deși

în viață zilnic se întâmplă mici minuni. Noi suntem orbiți și nu le vedem”.

Când a rămas însărcinată pentru prima dată și doctorii au văzut că sunt gemeni, i-au recomandat să facă avort. Dar ea nici n-a vrut să audă. I-a scris egumenei de la Sfântul Rafael din Mitilini și i-a cerut să se roage, încât copiii să se nască sănătoși, făgăduindu-i că unuia dintre ei îi va pune numele Sfântului.

„Am născut în luna a noua niște prunci foarte sănătoși. Iar când în anul 1995 am făcut a patra operație și le-am arătat doctorilor fotografia cu copiii, nu mă credeau. Nu mai avuseseră un asemenea caz care să nască gemeni”.

După cum afirmă, nu crede în soartă, dar crede că toate se întâmplă dintr-un anumit motiv. „Din acel moment trebuie să ai putere și credință în Dumnezeu. Dacă-ți plângi singură de milă, transmiți asta și celui cu care vorbești”.

Spune și repetă că a luat multă putere de la lume. „Într-o zi o femeie i-a telefonat mamei mele și i-a spus că i-am salvat viața. Era gata să se sinucidă, dar m-a văzut într-un interviu la televiziune și s-a gândit că o fată de 22 de ani, cu un asemenea accident are atâta putere, iar ea vrea să se sinucidă”. Pe de altă parte, numele ei a fost exploatat mult. „Am aflat din ziare că se desfășoară întreceri sportive pentru... Maria și eu nu știam nimic”.

Copiii o întrebau uneori cum își închipuie viața ei dacă n-ar fi avut acel accident. „Nu cred că m-aș fi schimbat cu ceva. În viață se întâmplă asemenea

lucruri. Am învățat că încercările trebuie să le întâmpinăm ca pe niște experiențe din care vom ieși mai înțelepți și mai puternici. Nu trebuie să ne plecăm capetele”, răspunde ea.

(N.A. Konstandopoulou, în ziarul *Kathimerini*, 8 octombrie, 2006).

Iosefina Tsorbangidou 1980-2006

Teolog în teorie și în practică

Iosefina s-a născut la 2 martie 1980, ziua când Biserica noastră prăznuiește pomenirea parintelui Nicolae Planas, a cărui carte îi plăcea foarte mult s-o citească. La botez a primit numele lui Iosif.

De la vârsta de trei ani și jumătate au început să se manifeste simptomele bolii ei musculare: cădea foarte ușor, nu putea urca scările, o pietricică aflată sub picioarele sale putea s-o trântască. Dar niciodată nu plângea când cădea, deși aproape de fiecare dată se lovea mai întâi la genunchi iar apoi imediat la cap, pentru că avea trupul greu.

De la vârsta de cinci ani și jumătate n-a mai mers. Astfel, deși era copil, nu alerga, nu se juca împreună cu alți copii, și totuși de mică avea o mare bunătate și un zâmbet spontan.

La școala primară mama ei a dus-o aproape în brațe în primele clase. După aceea a continuat gimnaziul la Societatea Elenă de Protecție și Recuperare a Copiilor cu Handicap, iar apoi a mers la Liceul seral. Căruciorul l-a folosit de la vârsta de 12 ani. Când citea întorcea paginile cărților cu un creion. Când stătea în cărucior se sprijinea cu capul pe o rezemătoare aflată în spate, întrucât capul îi era greu și avea tendința de a cădea pe spate. Când o aplecau

în față ca să se odihnească, corpul i se sprijinea pe o centură.

Iată cum și-o amintește o profesoară de la liceu: „Am cunoscut-o pe Iosefina în clasa întâi de liceu, în anul 1994. Avea mereu un cuvânt bun pentru fiecare, o bunătate negrăită și un zâmbet dulce. Putea să scrie cu greu, târându-și mâna. Însă niciodată nu s-a folosit de boala ei pentru a fugi de obligațiile sale școlare. Își învăța mereu lecțiile, era prima în clasă, fără să i se facă vreo favoare. Colegii o stimau, la fel și profesorii. Când o întrebai ce face, răspundea: „Slavă lui Dumnezeu, foarte bine!” Același răspuns mi l-a dat și într-o zi înainte de a muri, la spital”.

După aceea a continuat la Facultatea de Teologie din Salonic, unde a luat licența cu gradul „Excelent” și datorită notei mari de absolvire a rostit chiar ea jurământul, la 12.12.2003. Revista „Lidia” (ianuarie 2004) scria:

„Căruciorul Iosefinei este un amvon de la care ne spune că viața cu Dumnezeu nu poate fi tristă. Viața cu Dumnezeu devine creatoare, dinamică, are un scop, devine arenă de virtuți. Dacă umblăm cu Dumnezeu nu cârmim, nu ne văităm, ne ferim de păcat”.

M-am emoționat când i-am strâns mâna ca s-o felicit pentru nota mare... dar m-am și rușinat. Fiindcă eu plâng pentru niște piedici neînsemnate, cârtesc atunci când rămân câteva zile la pat, îmi pierd cumpătul atunci când lucrurile nu se întâmplă cum le-am programat”.

Cum vedea Iosefina boala sa

Într-o scrisoare adresată în anul 2002 părintelui Augustin Kandiotis, scria:

„Dumnezeu a îngăduit ca de câțiva ani, cam de zece, să fiu imobilizată în cărucior. Boala evoluează continuu. Oamenii n-o pot vindeca. Cu ajutorul lui Dumnezeu până acum nu m-am întristat pentru starea mea, și nici nu mă rog să mă fac bine. Ceea ce mă înspăimântă este lipsa de răbdare dacă s-ar ivi alte probleme, cum ar fi sănătatea mamei mele sau agravarea stării în care mă aflu. De aceea rugați-vă să ne acopere harului lui Dumnezeu, încât să putem răbda până la sfârșit”.

Într-o altă scrisoare adresată unui părinte, scrie:

„Am înțeles cu harul lui Dumnezeu și cu ajutorul unei cărți că toți avem înăuntrul nostru o fortăreață numită egoism și când durerea o atacă, cu cât refuză să se predea, cu atât mai mare este presiunea pe care-o primește. Rugați-vă, părinte, ca Dumnezeu să adauge credință și har pentru a răbda până la sfârșit”.

Într-un răspuns pe care i l-a trimis părintele Efrem de foarte departe, se spune:

„Fiica mea Iosefina... Îndeletnicește-te mult cu rugăciunea. Vorbește cu Dumnezeu neîncetat și te vei simți tare și puternică. Fără rugăciune omul paralizează și sufletul i se împutinează și atunci este cuprins de sentimente sufletești urâte. Rugăciunea lui Iisus să nu înceteze și atunci vei avea cea mai bună și cea mai sfântă tovarășie. Să studiezi în fiecare zi

Evangelhia și alte cărți duhovnicești, fie și puțin, e deajuns să primești în tine ceva sfânt.

Mă rog ca Domnul să-ți dea răbdare și rugăciune ca s-o scoți la capăt. Să ai nădejdea la Maica Domnului. Îngenunchează și roagă-te, fiica mea. Rugăciunea face minuni. Sprijină-te pe Hristos cu credință!”

Iosefina, vrând să mângâie o mamă care și-a pierdut copilul, printre altele scrie:

„Fiul tău poartă cununa biruinței și a muceniciei, ca atâtea milioane de sfinți... Moartea lui exprimă iubirea lui Dumnezeu pentru tine, fiindcă în felul acesta lucrează la mântuirea sufletului tău. Cred că și infirmitatea mea, oricât ar părea de nedreaptă sau osânditoare în ochii oamenilor, este culmea iubirii Sale, căci așa m-a asigurat într-un fel. Și tu, dacă vezi pierderea fiului tău prin ochii lui Dumnezeu și nu ai oamenilor, vei învinge durerea care te-a cuprins și inima ți se va liniști. Nu-i îngădui sufletului să se împotrivească lui Dumnezeu, ci exploatează prilejul de a te apropia mai mult de El și sigur vei căpăta odihnă”.

Acestea le-a scris cu trei luni înainte de moartea sa.

Iosefina a îmbinat în viața ei trăirea Evangheliei lui Hristos cu transmiterea iubirii pentru semenii prin intermediul rugăciunii sale. Îi cereau să facă rugăciune și ea scria nume... multe nume. Doar ea știa ce rugăciuni făcea, căci nu spunea nimic despre această lucrare a sa. Însă rezultatele se vedeau din felul în care strălucea harul lui Dumnezeu în ceilalți și din mângâierea și ușurarea pe care o simțea cel care o întâlnea.

Monahi, clerici și laici cereau rugăciunile ei. Un părinte i-a spus:

„Fă un nod din metania ta și pentru mine”.

Iar ea, fără să aibă o părere înaltă despre sine, din ascultare, și puțina mișcare pe care putea s-o facă cu mâinile o folosea, iar când auzea că cineva este aflat în nevoi făcea rugăciune pentru el.

Îl propovăduia pe Hristos prin harul care se revărsa de pe chipul ei, prin cuvinte pline de discernământ. Zâmbetul, care nu-i lipsea de pe față, nu se potrivea cu starea trupeză în care se afla, fiindcă aproape în fiecare zi avea dureri și greutăți cumplite.

Ce spun cei care au cunoscut-o

O voluntară: „La început aveam impresia că atunci când o vizitam, prietenia mea o ajuta. Însă realitatea era că ea mă ajuta. Ne întâlneam în fiecare săptămână. O iubeam mult, fiindcă îmi transmitea bucurie. Era foarte inteligentă și nu te lăsa să-ți fie milă de ea. În fața ei simțai că tu ești persoana cu nevoi speciale. Era dinamică, avea umor. Eu aveam neclarități când citeam unele cărți și ea mi le lămură.

Ultima perioadă a vieții ei a fost grea, erau momente când ca om se înmuia, însă și la spital a dat dovadă de nădejde. Când m-am dus la ea mi-a spus s-o masez puțin în zona abdominală ca să poată respira. Mi-a rămas în memorie această clipă. Am simțit-o ca pe o binecuvântare. Când am plecat și-a luat rămas bun cu un zâmbet care mi-a mângâiat

foarte mult sufletul. Era diferit de celelalte. Era ultimul! Eu o simt lângă mine. Nădăjduiesc că-și va aduce și ea aminte de mine acolo unde se află”.

O altă prietenă care o ajuta în problemele ei, dar care primea ajutor de la Iosefina în cele duhovnicești, ne povestește:

„Nu avea nimic în lume și totuși le avea pe toate. Avea un duh desăvârșit. Îl transmitea pe Hristos tuturor celor care se întâlneau cu ea, era ca o călăuză duhovnicească. Îmi dădea și nu primea nimic în loc. Ceasuri întregi discutam cu ea și nu mă plictiseam. Nu-i era frică de moarte, voia să reziste. Nu transmitea stări negative celorlalți. Trăia pentru iubire. Unii oameni, când o vedeau pe drum, își făceau cruce ca să alunge răul, dar ea nu dădea importanță, râdea. Te călăuzea și prin tăcerea ei. Simțai, deși era mai mică la vârstă, mult respect față de ea.

Nu făcea comparații, nu cârtea, era bucuraoasă și primitoare. Își înfrunta boala cu răbdare și mult dinamism. În primii ani făcea și lucruri manuale, semne de carte, stegulețe, etc”.

Un alt voluntar scrie: „Iosefina mai mult dădea decât lua. Mai mult era folositoare decât se folosea și, deși ai fi așteptat să caute mângâiere, devenea ea însăși mângâiere pentru ceilalți în mod simplu, fără condiții și fără limite.

Când te aflai lângă ea, te gândeai cât de nerecunoscători suntem noi toți, care avem toate bunătățile și cu toate acestea rămâne ceva de care nu suntem mulțumiți... căci mereu ne lipsește ceva... ceva

care nu-i lipsea Iosefinei, adică credința în Dumnezeu și încredințarea totală a vieții noastre în mâinile Lui". Vecina ei, farmacistă Evanghelia T., scrie următoarele:

„Iosefina a fost un înger pământesc încă din această viață. Mucenicia infirmității a urcat-o pe înălțimi duhovnicești. Era ascultătoare de părinții ei și primea cu răbdare orice i se oferea. Nu se văita, era veselă. Răbdătoare în dureri, ținută în cărucior, o masă amorfă de carne care stătea în cărucior cu ajutorul unei centuri, însă această poziție avea atâta măreție. Ochii ei te învățau răbdarea, tăcerea ei te învăța înțelepciunea. Întreaga ei poziție te învăța smerenia.

Nu iubea această lume zadarnică, ci lăcașurile cerești ale Împărăției lui Dumnezeu. N-o interesa să se vindece, ci o interesa să facă voia lui Dumnezeu. Și Dumnezeu a iconomisat ca Iosefina să înainteze cu smerenie spre sfințenie. Duhul ei era îndreptat spre Domnul, spre poruncile Lui.

Domnul i-a dat posibilitatea să-L cunoască mai bine studiind teologia. Dar Iosefina le trăia pe cele sfinte. Comunica cu Domnul fiindcă trăia smerenia și Domnul a luat-o lângă El și a odihnit-o în duminica lui Lazăr, pentru a învia la învierea de obște chinuitul ei trup împreună cu viteazul său suflet.

Împreună cu Iosefina citeam pavecernița, Sfânta Scriptură, discutam, ne rugam, mergeam la praznice, mă duceam în fiecare zi la ea acasă, fiindcă locuiam în același bloc. O iubeam și o iubesc. Eram farmacistă

ei. S-a lăsat în mâinile Domnului și a plecat de pe pământ în smerenie, ca să strălucească în ceruri.

Iosefina ne-a învățat răbdarea, smerenia, L-a urmat pe Hristos. Nădărdim că se va ruga lui Dumnezeu și pentru noi, ca să trăim în adevăr, smerenie, credință și iubire de Domnul".

„Când va lipsi tăria mea, să nu mă lași pe mine” (Ps. 70, 10)

Din luna septembrie 2005, cu aproape șapte luni înainte de adormirea ei, a început să aibă dificultăți la înghițirea hranei. Unii doctori vorbeau despre lipsa de conlucrare a mușchilor folosiți la înghițire, alții vorbeau despre o îmbolnăvire neuromusculară, alții găseau alte cauze. În unele zile nu putea să înghită decât apă caldă. Iosefina trecea prin chinurile foamei și ale setei. Întrucât nu putea să rămână așezată într-un unghi drept, capul îi fugea în spate și nu-și putea înghiți nici saliva. Simțea că are un nod în gât. Slăbise atât de tare, încât rămăsese doar pielea și osul. Începuse să nu mai poată sta în cărucior, fiindcă o dureau oasele și avea greutăți în respirație. Voia să rămână întinsă și din când în când să fie masată pe burtă ca să respire mai bine. Mușchii organelor vitale se atrofiaseră.

Mama ei ne descrie ultimele ceasuri ale Iosefinei:

„Cu câteva zile înainte de adormirea ei avea o stare rea, pulsul îi era foarte des, și am dus-o la spitalul Ahepa. Din analizele făcute s-a găsit că toate sistemele organismului funcționau foarte slab. A doua zi

a intrat în comă. Când i-au pus oxigen, a zâmbit respirând adânc. Camera s-a luminat de zâmbetul ei. Peste puțin timp și-a revenit și a zis că se simte bine. Iar apoi, ca și când ar fi văzut pe cineva, și-a ținut privirea și a zâmbit. Își deschidea și închidea gura, ca și când ar fi vorbit o limbă străină, nu se auzea ce zice... Îmi dădeam seama că trăiește de la vena care îi bătea la gât. A început să vorbească duhovnicește, să vorbească cu cineva pe care-l vedea... S-a stins zâmbind”.

Când o prietenă i-a pus o cruce în mână, deși Iosefina nu avea deloc putere, a strâns crucea. Toată noaptea n-a dormit. În ziua următoare, la ora unsprezece dimineața a plecat în viața veșnică.

Era duminica lui Lazăr (15 aprilie 2006). Avea 26 de ani. Înurmântarea ei s-a făcut în biserica Izvorul Tămăduirii, împodobită cu lauri. Sicriul era alb și mulțimea de flori albe dădea o atmosferă de frumusețe năprăvălă. Cei ce au văzut-o în sicriu spuneau că era ca și când ar fi dormit și au constatat că era moale ca lumânarea.

Klimis Stefanidis, misionarul infirm

La 15 iunie 1988, ora 10:30, a adormit întru Domnul Klimis Stefanidis, paralizat complet timp de 36 de ani, luptător pentru sfânta credință! Din textul dedicat lui, publicat în revista „Vitezda”, nr. 100, iulie-august, Atena, 1988, redăm aici o parte din cele scrise, urmărind să facem cunoscute virtuțile acestui mare creștin.

Klimis Stefanidis (1924-1988)

La jumătatea lunii iunie un fruct mare și copt a fost secerat de pe ogorul Bisericii luptătoare. Secerătorul ceresc l-a luat lângă El, ca să se odihnească după multele lui eforturi. Și au fost multe nevoințele și ostenelele lui.

Din ziua când a terminat studiile la Facultatea Politehnică din Metsovio au început simptomele bolii sale (scleroză în plăci) care l-a imobilizat în cărucior pentru tot restul vieții. Deși avea corpul paralizat, sufletul i-a rămas neînfrânt și liber, plin de credință și nădejde, încredințat definitiv Domnului vieții.

Cine nu-și amintește de acel zâmbet dulce care nu se stingea niciodată de pe buzele lui expresive? Cine va uita acei ochi liniștiți, care arătau atâta participare și înțelegere? Cine poate uita puținele lui

cuvinte, atât de cuprinzătoare? Acest suflet viteaz al lui Klimis Stefanidis a făcut atât de multe din patul durerii lui!

O lucrare principală a lui a fost „Vitezda”, societatea creștină pentru încurajarea, sprijinirea și ajutorul reciproc al bolnavilor tîntuiți la pat, care aveau probleme speciale de mișcare etc. Câtă înțelepciune a arătat împreună cu colaboratorii săi! Telefonoane pline de iubire, vizite de prietenie, plimbări de după-amiază, liturghii și vecernii în bisericile de la țară, ceasuri de relaxare și divertisment erau organizate de această societate neobosită.

Totodată bunul nevoitor a întemeiat acasă la el editura „Elafos”, pentru a avea o îndeletnicire și pentru a transmite lumina lui Hristos. Cărți valoroase, povestiri și studii au circulat în felul acesta, în multe ediții. Menționăm îndeosebi cinci mari scriitori ai teologiei ortodoxe contemporane care au fost publicați la editura „Elafos”: Dimitrie Dutko, Lev Zille, Antonie Bloom, Virgil Gheorghiu și mitropolitul Nicolae de Ahridos.

Ultima nevoință a lui Stefanidis a fost singurătatea. A biruit-o și pe aceasta. Din ziua când a murit mama și sora lui, a rămas fără niciun apropiat. A câștigat și acest premiu. „În tovărășie cu Hristos” a fost viața lui. Ne-a arătat în modul cel mai realist ce putere are rugăciunea și Sfânta Împărtășanie. Ne-a arăta în fiecare zi cum putem trăi cu aceste două puteri tainice.

Neuitatule Klimis, îți mulțumim pentru toate acestea!

(Părintele Ilie)

Klimis Stefanidis

Un nevoitor al credinței, al răbdării, al iubirii și al virtuții, Klimis Stefanidis (1924-1988), s-a mutat miercuri, 16 iunie, din Biserica luptătoare în Biserica biruitoare. Aflat vreme de 36 de ani în cărucior sau în patul durerii, le-a transmis prin zâmbetul și prin glasul lui puternic celor din jur, mediului în care trăia și lumii întregi cu care intra în contact, mai ales prin telefon, optimismul, nădejdea, nevoițele și credința lui creștină. În felul acesta a înfruntat nenumăratele și grelele boli ale sale (scleroză în plăci și cancer) și printr-o activitate demnă de admirat a izbutit, datorită ajutorului colaboratorilor lui devotați și al multor prieteni, să biruiască suferința care l-a aflat îndată ce a terminat Facultatea Politehnică, la specialitatea inginer mecanic, să-și practice meseria și să devină sufletul multor strădanii creștine și filantropice.

Problema lui profesională, în ciuda imobilității la care-l condamnase boala, a fost rezolvată datorită inteligenței și a puterii lui de lucru. A devenit importator de reviste și cărți de știință străine, aprovizionând multe fundații științifice, facultăți și savanți. Astfel, independent din punct de vedere financiar, a întemeiat o editură creștină, „Elafos”, care a oferit societății noastre cărți de valoare și a făcut cunoscuți mulți scriitori ortodocși.

După aceea Klimis a vrut să se facă folositor și celor care suferau de aceeași boală ca el. Astfel a organizat și a devenit sufletul societății filantropice

„Vitezda”, care a făcut lucrări de sprijinire, încurajare și călăuzire creștină. Această societate, prin organizarea de liturghii și alte manifestări de cult, prin manifestările de recreere, prin editarea revistei cu același nume dar și prin schimburile de experiență și ajutorare reciprocă, a oferit și oferă multe unei lumi care are mare nevoie de iubire și de sprijinul nostru, al tuturor.

Astfel, Klimis Stefanidis cel infirm, paralizat, bolnav de cancer, și-a ajutat semenii mai mult decât mulți oameni sănătoși și aflat acum în veșnicie, va continua, prin rugăciunile lui, să-i sprijine pe frații săi îndurați.

Cuvântul rostit la înmormântare

Iubitul nostru Klimis,

În numele fundației „Vitezda”, al membrilor, al bolnavilor și al prietenilor îți aducem un cald cuvânt de despărțire, desigur provizorie. Cu greu putem să acceptăm că tu, care prin caracterul tău plin de nădejde ne-ai sprijinit, tu care, ținut la pat, străluceai de vioiciune și creativitate și ne călăuzeai pe toți, ai plecat dintre noi.

Știm că acum umbli pe drumul fericirii, pe drumul odihnei, acolo unde strălucește lumina feței lui Dumnezeu, pe care atât de mult L-ai iubit, lângă Cel care, vreme de treizeci și cinci de ani, te-a inspirat prin cuvintele: „Puterea Mea în slăbiciune se desăvârșește”.

„Ajungă-ți ție harul”, Klimis! Și ți-a ajuns într-atâta, încât îndrăznim să spunem că ni l-ai transmis și nouă, micii spectatori ai faptelor tale. Prin discuțiile avute cu tine, prin editura întemeiată de tine, prin fundația „Vitezda”, prin tăcerea ta...

Ai cerut mereu rugăciunile tuturor pentru „Vitezda”, pentru cei bolnavi și infirmi. Acum noi, Klimis, îți cerem să te rogi pentru sufletele noastre la Domnul. Și să te rogi ca Domnul să ne învrednicească să nu uităm niciodată mesajul pe care vreme de atâția ani ni l-ai trimis de pe patul suferinței. Mesajul prin care ne îndemnai la credință puternică în Hristos, la nădejde nezdrucinată în Domnul nostru, la dragoste sinceră și fierbinte pentru El și pentru oameni.

Credem că și pentru mulți alți oameni – sănătoși sau infirmi – comunicarea și prietenia cu tine au fost o adevărată binecuvântare de la Dumnezeu și îți cerem încă o dată: să nu ne uiți acolo unde odihnești acum. Și fie ca Domnul să ne învrednicească să te întâlnim lângă El, atunci când va veni și vremea noastră să plecăm. Cu bine dragă Klimis!

Sfârșitul lui creștinesc

De la înmormântare m-am întors sau de la vreun praznic? Nu mai știam. Am spus oare „veșnica lui pomenire”? Domnul te-a chemat, după umila mea părere, în veșnicie, în bucuria negrăită a Împărăției.

Odihnă plăcută, aceasta o vei avea cu siguranță. În ochii mei miopi viața ta pământească părea un

chin și o trudă continuă, fără limite. Atunci ce altceva să fi spus? Aș vrea foarte mult să te rog ceva: Iubite prietene cu inimă de aur, știu că nu ne uiji și de aceea aș vrea să te rog lui Dumnezeu să avem același sfârșit ca tine și să ne reîntâlnim înnoiți pe pământul nou, veseli și rostind neobosiți „Aliluia”, desfătându-ne în slavă negrăită...

Ce altceva să-ți mai spun? Știu că normal în timpul ducerii trupului de la biserică la groapă preoții cântă „Sfinte Dumnezeule”. La înmormântarea ta însă, în chip spontan am cântat cu toții: „Fericită este calea pe care mergi astăzi suflete, căci ți s-a pregătit loc de odihnă”.

Pe Dumnezeu Îl slăvim și în dureri

Doxologia către Dumnezeu este cea care, îndeosebi, îl înalță pe om. E ceva care se întâmplă deseori în sufletele oamenilor, mai ales în clipele de liniște și când vântul vieții noastre adie răcoritor.

Însă însușirea sufletelor alese este să-L slăvească pe Dumnezeu în momente de durere și încercare, să descopere și atunci darurile lui Dumnezeu – care există, desigur, pretutindeni.

Un astfel de suflet generos a fost și Klimis Stefanidis care a adormit de curând întru Domnul. Cei ce l-au cunoscut știu că s-a încredințat cu totul Tatălui ceresc. Spunea deseori: „Nu înțelegei că Altul îndreaptă lucrurile pe calea lor? Toate sunt în mâna lui Dumnezeu”.

În ultima vreme a fost atins și de a doua boală, și doamna Maroula, care l-a sprijinit timp de treisprezece ani (după lovitura de stat din Cipru din 1974), a făcut infarct, iar el a început să ametească și cerea stăruitor rugăciunile celor din jur, încât Dumnezeu să-i dea curaj. Însă niciodată n-a rostit vreun cuvânt amar sau vreo cârtire.

Paralizatul din Evanghelie a stat tîntuit la pat 38 de ani până să-L întâlnească pe Domnul, care i-a dăruit vindecare. Și Klimis a trăit aproximativ aceeași perioadă în imobilitate totală. Izbutise și el o întâlnire tainică cu Iisus, însă nu s-a învrednicit să scape de boală.

Klimis a reușit să trăiască o viață pilduitoare și demnă, având o adâncă mulțumire pentru binefacerile aduse multor infirmi ca și el. Acest om imobilizat a mobilizat zeci de oameni sănătoși și a făcut atâtea lucruri câte n-ar fi putut face o sută de oameni sănătoși. Exprima o recunoștință adâncă și știa să discearnă și cel mai mic dar. Odată mi-a spus: „Mie îmi lipsește mișcarea. În rest sunt împărat”.

Crăciunul trecut, când se afla la Spitalul de Stat, a venit vorba despre ticăloșia care stăpânește societatea noastră. Dar iarăși, n-a judecat pe nimeni, doar a zis: „Și noi suntem responsabili pentru asta”. Voia să spună că n-am făcut ceea ce trebuie pentru ca societatea noastră să fie stăpânită de mesajul deșteptător al Evangheliei. Și peste puțin timp a spus pentru sine: „Eu un singur lucru bun am, prezența lui Dumnezeu. Fără aceasta aș fi pierit de mult”.

Acum, când a scăpat de încercările negrăite ale bolii, acest om se va bucura de întinsa mișcare cerească și se va împlini rugăciunea lui: „Să fi putut umbla măcar o zi”. Numai că ziua aceasta va fi veșnică!

Gânduri despre iubitul nostru frate Klimis Stefanidis

Semințele, când cad pe pământ, suferă o mulțime de pătimiri în timpul iernii, înainte de a fi sădite primăvara. Suferă de frig, de zăpadă, de ploii și de multe altele. La fel se întâmplă și cu omul în această lume. E ca o sămânță îngropată și chinuită, care urmează să fie sădită în primăvara veșnică a vieții de dincolo.

Așa și fratele nostru Klimis, 36 de ani a fost o sămânță îngropată și chinuită. Acum a fost sădită în primăvara veșnică și se bucură de viața veșnică aproape de Domnul nostru.

De ce o durere atât de îndelungată?

Așa și astăzi, a curățit rănile celor cinci frați bolnavi, le-a spălat picioarele, le-a dat apă și mâncare celor cărora boala le mâncase degetele...

- De ce nu ne poți vindeca, părinte? a zis unul dintre ei.
- Pentru că eu, frate, nu pot vindeca nici măcar o boală cât de mică. Cine sunt eu?
- Dar cu alții faci minuni!

- Doar Dumnezeu face minuni.
- Roagă-te lui Dumnezeu și pentru noi.
- Din prima zi când v-am cunoscut mă rog.
- Atunci de ce nu ne vindecă?

- Cine știe judecățile Domnului și cine-l dă sfaturi Lui? De ce nu l-a vindecat pe sărmanul Lazăr din pildă și l-a lăsat flămând și rănit toată viața lui la picioarele unui om bogat care se bucura în fiecare zi de bunătațile și de sănătatea sa? Nu știu. Un singur lucru știu, și acesta este cel mai mare, mai important și mai înfricoșător, că îngerii Domnului l-au luat pe Lazăr în sânurile lui Avraam, în bucuria și în pacea raiului veșnic.

- Așa o să întâmpile și cu noi, părinte?

- Așa se va întâmpla și cu voi și cu noi toți, dacă înfruntăm necazurile pe care le avem ca și el.

- În felul acesta ne mângâi tare mult, părinte.

- Mângâietorul face asta, fraților, Duhul adevărului. Și mă gândesc la Domnul Iisus Hristos, fraților: chinuit, calomniat, biciuit, batjocorit, ținut pe cruce, împuns în coaste și apoi omorât! Cine? Creatorul iubirii, Fiul lui Dumnezeu și Atotputernicul Dumnezeu! Poate înțelege acest lucru mintea noastră? Poate răspunde de ce s-a întâmplat asta? Însă după înfricoșătoarea Golgotă a venit strălucita Înviere.

Așa se va întâmpla cu fiecare om aflat în necazuri și chinuri, iubirii mei frați.

(Din cartea *Păstorul liniștit*,
a lui Iosif D. Agapitos).

Dumnezeu știe ce face

Atunci când cineva vrea să vorbească despre valori se simte sărac și slab. Cum să vorbească cineva despre Klimis? Cum să-l descrie? Numele și viața lui au fost: rugăciune, iubire, răbdare, jertfă, viață duhovnicească. Pentru Klimis viața și moartea au fost atât de asemănătoare, atât de înfrățite!

În cei 36 de ani de nevoie nici măcar o duminică n-a lipsit de la Sfânta Liturghie, la care participa din cărucior, cu aceeași râvnă, fie că se afla în biserică, fie rareori, în cameră, într-o liniște negrăită, ascultând-o la aparatul de radio, cu candelă mereu aprinsă. Nu uita să se roage nici înainte sau după masă.

Trăia și urmărea intens bucuriile, înfristările și nevoile semenilor săi. Klimis nu putea merge, dar zbura pur și simplu pentru a se afla în fiecare clipă între noi. Astfel, tăcut și liniștit, a zburat de lângă noi. A alergat, s-a grăbit, ca și când s-ar fi temut să nu scape prilejul de a se afla lângă Acela pe Care îl iubea atât de mult.

Îmi amintesc că îi spuneam, atunci când o încercare nouă îl atingea:

- Dumnezeu își aduce aminte foarte des de tine.

El, mereu cu un zâmbet liniștit pe chip, îmi răspundea:

- Dumnezeu știe ce face.

Credea că toate acestea îl pregătesc pentru veșnicie. Până în ultimele clipe din viață spunea: „Rugați-vă ca să nu-mi pierd credința!”

Monahul Rafael (în lume Vasilie Lepouras 1930-1999)

Vasilie Lepouras s-a născut în anul 1930 și la adolescență a manifestat o boală a mușchilor care i-a paralizat membrele, pentru toată perioada vieții, mai bine de 50 de ani, putând mișca doar puțin mâinile.

Cu toate acestea, în primii ani ai bolii s-a ocupat cu pictarea de icoane și, cu micile puteri pe care le deținea atunci, s-a dovedit un important și inspirat pictor. L-a avut ca profesor pe marele Fotis Kondoglou și caracterul lui moral împreună cu talentul pe care-l avea la pictură l-au făcut să dobândească mulți ucenici, care astăzi sunt slujitori vrednici ai zugrăvirii frumuseții cerești. Grupul acesta, avându-l în frunte pe Fotis Kondoglou, a luptat pentru a răspândi pictarea de icoane bizantine și pentru a combate stilul occidental de pictură, care cucerise viața noastră bisericească.

Ultimii unsprezece ani au fost cu adevărat martirici, căci era permanent legat de aparatul cu oxigen și era hrănit prin perfuzii.

Vasilie Lepouras trăia o viață ascetică. Cei care-l vizitau în camera lui împodobită cu icoane, mai ales zugrăvite de el și de fratele Nicu, care de asemenea suferea de aceeași boală, simțeau fiori de cucernicie și erau atât de impresionați, încât mărturiseau: „Iată cum

și în zilele noastre se întâmplă minuni". Caracteristică este și povestirea infirmierei care în toți anii ultimei sale încercări a stat alături de el: „Blandetea lui era pilduitoare, la fel ca și generozitatea și răbdarea lui”. Erau roadele credinței sale.

Acest om și pictor strălucit, în ultimii ani din viață, a fost tuns monah, luând numele Rafael. A adormit întru Domnul la 10.05.1999. La înmormântarea lui au participat mulțime de mireni și preoți, dintre care mulți au vorbit cu mare inspirație, precum părintele Stamatis Skliris, părintele Daniel Aerakis etc.

Vrednic de amintit este și faptul că, după slujba de înmormântare, mulți au cântat dintr-o dată: „Mucenicul Tău, Doamne, întru nevoințele lui...”.

Stelios Anastasiadis 1937-1999

Stelios s-a născut la Neapole - Salonic în anul 1937 din părinții Anastasie și Sofia, refugiați din Asia Mică. A suferit din naștere de o boală rară a mușchilor. Mama lui a murit în anul 1960 și a rămas cu tatăl său, care vindea lozuri. În anul 1977 a murit și tatăl său și a rămas singur, găzduit pentru câțiva ani în casa verișoarei lui, Elena (singura lui rudă), în Nea Ionia. Elena, care și ea a fost o persoană cu nevoi speciale, l-a sprijinit până la sfârșitul vieții ei cu mult devotament. În 1982 Stelios a fost internat la Fundația de boli cronice din Evvia.

Când l-am cunoscut pe Stelios boala lui evoluase. Mulți dinți îi căzuseră (de multe ori mestecarea alimentelor tari de la fundație era un adevărat chin). Pleoapele erau mereu închise (pentru a putea vedea și le ridica cu mâna). Fața îi era diformă și la prima vedere respingătoare, însă inima îi era de prunc. Degetele îi erau schiloade, avea mare instabilitate a mișcărilor și din această pricină deseori cădea. Auzea cu mare greutate și vorbea de asemenea greu. E greu ca cineva să-și închipuie umilințele suferite de un om aflat în starea lui Stelios, de vreme ce nu putea nici măcar o dată să se sprijine pe sine. Stelios le îndura pe toate cu bărbăție. Era generos, se străduia pe cât putea să se îngrijească singur, nu deranja niciodată pe

nimeni și nimeni n-a fost auzit să se vaite din cauza lui.

Dobândise maturitatea trăirii îndelungate într-o fundație de infirmi, însă își păstrase nevinovăția și evlavia unui prunc. Îi plăcea să psalmodieze. Îl puneam uneori să psalmodieze „Sfinte Dumnezeule”, și atunci chipul i se schimba și devenea luminos și vesel. Cu doi ani înainte de moartea lui s-a întors plângând în casa verișoarei sale, Elena, și i-a rugat pe cei de acolo: „nu la fundație, nu la fundație”. Cineva îl rânise mult, însă nimeni nu putea înțelege ce s-a întâmplat. În cele din urmă a ajuns iarăși la fundație, deși nici acolo nu mai voiau să-l țină. A primit fără să se împotrivească noua internare la fundație și n-a creat nici cea mai mică problemă.

Stelios a plecat în tăcere în lumea cealaltă, în noaptea de 11.01.1999, în somn. Noi am simțit mare tristețe pentru pierderea lui Stelios, ușurare pentru că a plecat să se odihnească și unii dintre noi, vinovăție, pentru că deși îl știam bolnav, singur și fără sprijin, rareori îl vizitam. Nădărdim că bunul Dumnezeu îl va răsplăti din belșug, pentru că în viața de aici „de multe a fost lipsit”, după cum a spus un om care stătea în acea fundație.

(„Vitezda”, iulie-august, 1999).

Părintele Thiseas Kipriotis preotul infirmilor³

Întrebare: Ați slujit la biserica lui Hristos peste treizeci de ani, într-un loc atât de sensibil cum este fundația pentru infirmi. Ați putea să ne relatați o întâmplare din perioada acensta care v-a impresionat mult?

Răspuns: Da, așa este, am slujit la biserica lui Hristos din E.I.A.A. Anii n-au prea mare importanță. Lucrarea se socotește.

Ceea ce trebuie să spun este că n-a fost propunerea mea, dar infirmitatea de care am suferit m-a silit să primesc această propunere. Starea mea trupească nu-mi permitea să mai lucrez în parohia mea și în nicio altă parohie. Astfel am fost nevoit să lucrez ca paroh la această fundație.

Cât despre întâmplările care m-au impresionat în toți acești ani ai slujirii mele, ele sunt multe și uimitoare. Pe care s-o aleg mai întâi? Mă voi referi doar la una, ce mai importantă după părerea mea.

Într-una din vizitele pe care le-am făcut la bolnavii fundației, când am intrat în unul din saloane, cineva m-a strigat: „Părinte, vreau să te văd”. M-am dus și m-am așezat lângă el. „Apleacă-ți urechea”, mi-a zis. „Deschide noptiera, ia bani din portofelul

³ Din Buletinul „Vitezda” „Grija pentru cei infirmi”, mai-iunie, Atena, 1997.

meu și dă-i omului de vizavi. Sărmanul plânge toată ziua, e foarte deznădăduit. Infirmitatea lui i-a vorbit foarte urât de dimineață, că dacă până diseară nu are banii pe care-i datorează, îl va părăsi. Sărmanul, nu poate înnopta fără infirmieră. Dă-i deci bani de la mine din portofel. Numai te rog să nu spui nimănui numele meu, fă-o în chip tainic și duhovnicesc". „Bine, i-am zis, dar tu?" „Nu contează, a zis, dimineață mi-a dat cineva banii, dar eu mă descurc, acesta are nevoie mai mare de ei". Și așa am făcut.

Această întâmplare m-a cutremurat mult. Am primit un exemplu viu și uimitor de iubire și mila creștină. Și, pentru a înțelege mărimea acestui exemplu, trebuie să spunem că acel om nu era doar infirm, ci paralizat complet, de la cap și până la vârful picioarelor, încât avea mult mai multe greutăți și nevoi decât cel pe care l-a ajutat.

Întrebare: Credeți că v-au fost de folos anii pe care i-ați petrecut ajutându-i pe frații infirmi?

Răspuns: Nu numai că cred, ci sunt ferm convins și sunt foarte recunoscător și-L slăvesc pe Domnul, fiindcă El m-a rânduit spre această slujire, căci m-a pregătit printr-o încercare trupească, prin rana de la picior. Într-adevăr, întâlnirea cu acești oameni și iubirea care ne-a legat ca o familie, ne-au fost de folos și mie și multora dintre aceștia.

Simt că mă asemăn fiului risipitor din Evanghelia care „și-a venit în fire" și a plecat la Tatăl lui. Acela a ajuns și cunoaștem primirea pe care i-a făcut-o iubitorul său Tată. Eu însă mă aflu încă pe drum. Multe și mari greutăți are drumul de întoarcere.

E strâmt, are multe obstacole și piedici, ne împiedicăm și ne rănim, uneori chiar cădem. Toate acestea sunt neplăcute. Dar pentru că am aflat calea către ceruri și pentru că ne luptăm, chiar și cu îndărătnicie, nădăduim, cu ajutorul lui Dumnezeu, să ajungem odată acolo. Pentru mine, deci, încercările și viețuirea împreună cu oamenii infirmi și îndurerăți m-au ajutat mult. Cel mai mare folos pentru orice om este să se cunoască pe sine și să ia hotărârea întoarcerii.

Întrebare: Părinte, e cunoscută pericopa evanghelică referitoare la Vitezda, acolo unde durerea omenească aștepta minunea, ajutorul și mângâierea, dar „nu s-a aflat om". Cum ați trăit acest eveniment în biserică?

Răspuns: Am trăit minunea în această fundație, mai ales cu oamenii de la țară. Casele și familiile lor se aflau departe, nu puteau fi aproape de ei. Toți cei care îi înconjurau erau străini pentru ei. Vizitatorii care veneau mergeau fiecare la rudele lor. „Nu am un om al meu", se văitau, „n-am pe nimeni să mă viziteze". Cu toate acestea am constatat că acești oameni izolați erau cei mai binecuvântați de Dumnezeu. Fiindcă nu aveau un om, dar aveau Biserica. Și cel care are Biserica drept loc de refugiu în durere și singurătate, acela îl întâlnește pe Însuși Hristos și încet-încet se cunosc și devine una cu Dânsul, încât îl va avea mereu lângă el. Atunci bolnavul va avea pe Cineva al lui, pe Dumnezeu-Omul. I-am auzit pe mulți care plecau de la fundație, cum spuneau bucuroși: „Poate că nu m-am ameliorat destul la trup, dar eu, care mă aflu în întuneric, am cunoscut lumina și plecând, îl

iau cu mine pe Hristos, de Care nu mă va despărți nimeni toată viața”.

Biserica, fiind Însuși Hristos, este necesară în fiecare spital și îndeosebi în fundațiile unde bolnavii rămân timp îndelungat. Este necesar un preot care să stea permanent la fundatie pentru a fi disponibil în fiecare zi și în fiecare ceas lângă bolnavi și infirmi. Biserica fundatiei, cât timp am fost acolo, era toată ziua deschisă. De fiecare dată când cineva se simțea rău, avea dureri sau supărări din cauza singurătății, din cauza bolii, putea să vină în biserică. De multe ori, când intram în biserică, auzeam suspine și rugăminți rostite în fața vreunei icoane de către bolnavi care veneau cu râvnă să se roage și să ceară ajutor de la Doctorul sufletelor și al trupurilor, Iisus Hristos.

Aici aș vrea să expun și o experiență referitoare la vizitatori. Cred că ar trebui să existe o școală a celor care-i vizitează pe bolnavi, care să-i învețe cum să le fie de folos și cum să-i mângâie, căci de obicei intră cu nesăbuintă în saloane și pe holurile spitalului, fac gălăgie și oferă câteva urări comune de „la mulți ani” și „însănătoșire grabnică”. Lasă o prăjitură pe noptieră (de cele mai multe ori fără șervețele) și pleacă așa cum au venit, fără să aducă vreun folos. Poate că îi și deranjează sau îi tulbură sufletește pe bolnavi.

Întrebare: Acum, după atâția ani de experiență, ce ați vrea să-i spuneți unui om infirm?

Răspuns: Unui om infirm, dar și oricărui om, îi voi spune: „Nădejdea mea este Tatăl, scăparea mea este Fiul, acoperământul meu este Sfântul Duh,

Treime Sfântă, slavă Ție”. Aceasta este cea mai mare nădejde din lume pe care doar Biserica o dă. „Veniți la Mine toți cei osteniți și împovărați”, zice Domnul.

Întrebare: Auzim în fiecare zi că oameni rămași infirmi din diferite cauze și din accidente de mașină, și unii dintre ei tineri, se simt fără niciun orizont. Ce ne puteți spune despre asta?

Răspuns: E o mare problemă, știm cu toții, și este distrugătoare, personal pentru bolnav, dar și pentru familie, pentru națiune. Cred că problema aceasta este moral-duhovnicească și socială. Un popor care nu învață de la vârsta copilăriei aceste mari valori: credința, morala, iubirea, este condamnat la distrugere. Prin urmare, este din cauza educației care trebuie să sădească în sufletele copiilor ca scop inițial aceste mari virtuți.

Părintele Thiseas Kipriotis, 1920-2006 *Luminosul și blândul părinte al infirmilor*

Părintele Thiseas s-a născut în anul 1920 în satul Kamara din Kerkira, din părinți simpli, dar cinstiți și curvioși. Încă de mic se distingea prin morala, decența, dar mai ales prin iubirea și credința lui profundă față de Biserica. Încă era copil, când a luat hotărârea ca atunci când se va face mare să devină preot și slujitor al lui Dumnezeu.

După terminarea școlii a lucrat câțiva ani pentru a-și ajuta familia și pentru a le întreține pe surorile sale. A studiat la Facultatea de Teologie din Vella și după terminarea studiilor s-a căsătorit cu Ecaterina, o fată curvioasă și evlavioasă, cu care a dobândit trei fiice.

După hirotonia lui a slujit din toată inima patru ani ca preot la biserica Sfânta Marina din satul Marmaro, Kerkira, iar apoi a venit marea încercare. A căzut de pe o scară și s-a lovit tare la un picior. Astfel, părintele Thiseas a devenit... un preot infirm!

În ciuda internării îndelungate la spitalele din Atena și din afară, starea lui nu s-a îmbunătățit și era obligat să târască după el un aparat greu, de fier, pe care i-l puseseră la picior. Ca o cruce de fier pe care a trebuit s-o ridice toată viața.

„Și părintele infirm, Thiseas, a devenit preotul infirmilor de la Kapaps iar apoi la Fundația de Recuperare a Infirmilor de la Ilion. Preot și părinte, durerea lor era și durerea lui, bucuria lor și bucuria lui. Târându-și piciorul, slujea cu inima, uitând de crucea sa de fier. Bucuria lui era să asculte mărturisirea păcatelor și să-i izbăvească pe oameni de legăturile grele ale răului. La E.I.A.A. a fost piatra de temelie duhovnicească a spitalului”.

Pe părintele Thisea Kipriotis îl plâng nu doar infirmii de la fundație și fiii lui duhovnicești, dar și toți cei care l-au cunoscut, fiindcă era o pildă luminoasă de iubire, devotament și eroism. Acum sufletul lui odihnește lângă Domnul, pe Care L-a iubit atât de mult și L-a slujit cu devotament toată viața lui, și se roagă pentru noi toți, îndeosebi pentru frații săi încercați.

- *Spuneți-ne ceva din experiența dumneavoastră de 24 de ani de slujire purtând crucea de fier a infirmității, părinte Thiseas.*

- O să vă spun un lucru pe care harul lui Dumnezeu îl săvârșește cu mine și mă uimește, făcându-mă să fiu mereu recunoscător. În primii patru ani de preoție am fost sănătos, plin de putere și entuziasm. Cum era normal, după ce am devenit infirm oboseam ușor și, prin urmare, trebuia să-mi limitez activitățile. Ei, aici intervine puterea lui Dumnezeu, „care pe cele bolnave le vindecă și pe cele care lipsesc le completează”. Seara sunt foarte obosit trupește și sufletește din cauza participării la problemele celor care se spovedesc. „N-o să mă mai

pot ridica dimineată", mă gândesc și-i spun preotesei. Însă la ora cinci dimineata sunt în picioare și când mă duc la biserică, aparatul greu de fier de la picior mi se pare... aripă! Și alerg la utrenie și la Sfânta Liturghie pentru patru ore și uneori și mai mult, fără să simt nici cea mai mică oboseală. Fac proscomidia, psalmodiez, liturghisesc, predic, împărtășesc, citesc pomelnicele, stând în picioare atâtea ore și mă simt ca înainte de a păși înfirmitatea, când eram mai tânăr cu 24 de ani! Iată minunea lui Dumnezeu. Slavă numelui Său!

– *Părinte, sunt oameni care suferă din pricina unor boli și infirmități incurabile și nu înțeleg că „Domnul pe cel pe care-l iubește îl instruiește”. Nu acceptă asta. Ce ne puteți spune despre asta?*

– Frații mei, personal, am pățit atât de multe din cauza acestei încercări, încât nu pot decât să mă refer la câteva întâmplări.

Înainte de încercarea mea nu vizitasem niciodată un spital. Inima îmi era atât de întărită încât evitam sistematic orice comunicare cu vreun om bolnav sau îndurerat, ca să nu mă supăr și să-mi stric starea bună. Această dispoziție am întâlnit-o și la mulți semeni ai mei, din păcate. De exemplu, i-am auzit spunând: „Nu pot veni la această fundație, căci îmi face rău să-i văd pe acei oameni în starea în care se află. Atâta suferință! Mă doare sufletul!” Așa simțeam și eu. Acum cred că acest lucru se numește egoism. Însă încercarea aceasta mi-a înmuiat atât de mult inima! M-a smerit.

M-a făcut să simt durerea. Și m-a învrednicit să devin, cu voia Domnului, un tovarăș permanent al

durerii, bunul samaritean, „aproapele” celui infirm. De aproape 24 de ani și până astăzi (și nădăjduiesc că până la sfârșitul vieții mele), trăiesc lângă luptătorii eroici din această fundație, infirmii. Particip cu toate puterile la lupta lor, îi încurajez, particip la desăvârșirea morală și la mântuirea sufletelor lor, ceea ce este scopul principal al vieții noastre.

Pe seama încercării mele am făcut prima pocăință adevărată și spovedanie sinceră. Și totodată m-am învrednicit să-l cunosc pe părintele Filothei Zervakos, care de atunci a devenit duhovnicul meu și m-a sprijinit în lupta mea până la adormirea lui.

Încercarea mea a fost cauza pentru care s-au trezit și s-au întărit în mine puteri pe care nu le cunoșteam. De exemplu, înainte de această încercare nu aveam deloc răbdare. Mă enervam de cel mai mic lucru. Mă certam cu ceilalți și îi răneam prin purtarea mea agitată. Găseam că toți sunt vinovați, căteam și murmuram. Nu aveam deloc răbdare. Când mă apuca o mică gripă nu puteam sta nici măcar o zi în pat.

Această încercare m-a ținut la pat vreme de treisprezece luni, total nemișcat, fără ca cel puțin să mă pot întoarce sau să mă pot ridica în șezut. Și am răbdat tot acest chin cu o nădejde neînchipuită, încât nu mă puteam recunoaște. Adevărat, ce puteri uriașe ascunde omul în el! Nu cumva, printre altele, este și acesta un motiv din pricina căruia Dumnezeu îngăduie încercările, adică pentru a ieși la suprafață puterile cu care l-a înzestrat pe om, încât talanții să fie valorificați și înmulțiți?

Aici îmi vine în minte Iov. Avea multe virtuți vădite și cunoscute. Însă răbdarea stătea în el acoperită și neștiută. Trebuia să vină acea încercare cumplită pentru a apărea în toată măreția ei această virtute minunată și măreață a răbdării, și pentru a deveni pildă și model pentru toată omenirea.

Nu voi merge mai îndeamănunt. Însă, în general, vreau să subliniez și să mărturisesc că înainte de această încercare nu eram un bun creștin - deși eram preot - și mai rău, nu aveam conștiința sărăciei mele duhovnicești. Credeam că umblu bine și că sunt un creștin foarte bun.

Încercarea aceasta mi-a deschis ochii sufletului. Mi-a dat prilejul și posibilitatea de a vedea în mine și de a constata că sunt creștin doar cu numele. Nu vreau să susțin că acum sunt un creștin desăvârșit, însă sunt sigur că mă lupt pentru acest scop. Și cred că asta înseamnă mult.

Să mergem acum la ceilalți oameni infirmi, care văd că sunt atât de încercați. Sunt foarte aproape de ei, căci și eu sunt infirm. Și ca părinte duhovnicesc sunt în poziția de a constata mai bine decât alții folosul duhovnicesc pe care-l aduce durerea și încercările.

Văd în această fundație, din cauza încercărilor, multe căderi și ridicări sufletești. Oameni de toate vârstele și stările sociale, care întreaga lor viață nu s-au apropiat de Sfintele Taine, acum se spovedesc și se împărtășesc. Și după aceea urmează viețuirea creștină și devin pildă vie în mediul în care trăiesc. Cunosc multe asemenea cazuri de întoarcere și mântuire a sufletului pe care le-am trăit și de care

m-am bucurat în cei 24 de ani ai slujirii mele la fundație.

În punctul acesta să ne amintim de parabola bogatului și a lui Lazăr. Scopul încercării lui Lazăr a fost să meargă în sânurile lui Avraam, în rai. Dacă presupunem că o încercare va rămâne permanentă și va dura pe toată perioada vieții omului, cel încercat nu se va vătăma, dacă această încercare îl duce la mântuire. Dimpotrivă, câștigul va fi nebănuit și o astfel de încercare se va dovedi o binecuvântare.

Cred că Dumnezeu trimite încercarea ca pe o binecuvântare, fiecărui fiu al Lui, dar depinde de fiecare dacă se va dovedi de folos sau va deveni vătămătoare. E important cum o vedem și cum o întâmpinăm. Trebuie s-o vedem ca pe o binefacere, nu ca pe o pedeapsă. Să ne cercetăm pe noi înșine, ce suntem și unde greșim. Să ne străduim să îndreptăm ceea ce există strâmb în noi și să dezlăcuim orice este putred în sufletul nostru. Folosindu-ne de durere, să ne înmuim inimile, să ne smerim și să ne apropiem cât putem mai mult de Domnul. În felul acesta vom fi siguri că adunăm mare folos din aceste încercări și aceasta se va dovedi mare binecuvântare pentru noi și pentru ceilalți".

(Din cartea lui Iosif D. Agapitos,
Înfruntând durerea).

Omul iubirii și al devotamentului, Preotul lui Dumnezeu

În persoana părintelui Thiseas Kipriotis întâlneai preotul ortodox așa cum îl descrie Biserica noastră. Liturghisitor al Preaînaltului Dumnezeu, mângâietor al poporului și dascăl. Săvârșitor conștient al îndatoririlor sale și al lucrării pe care a primit-o, deseori chiar spre nemulțumirea familiei lui. Avea un comportament blând, prietenos și vesel. Modul lui de viață era simplu, omilia lui era deasemenea simplă și înțeleasă de toți. Temele despre care vorbea erau luate din viața cotidiană și erau practice: despre pocăință, spovedanie și deasa împărtășire. Omiliile lui la Sfânta Liturghie durau mai bine de jumătate de oră, fiindcă îi plăcea să predice. Și la slujbe predica. Găsea mereu să spună ceva: un pasaj biblic, o cântare a Bisericii noastre, un comentariu actual. De multe ori părea că repetă unele lucruri, dar făcea asta pentru ca în conștiința credincioșilor să se înrădăcineze adevărurile principale ale credinței noastre, învățăturile de bază ale vieții creștine.

Cei care participau la slujbele săvârșite de el erau mereu numeroși, oameni de toate vârstele, din orice pătură socială și din orice nivel educațional. Cei care l-au cunoscut nu-l puteau uita ușor și își aduceau mereu aminte de el cu drag.

Bolnavii de la Fundația Națională de Recuperare a Infirmitilor, unde părintele Thiseas a fost preot mai

bine de treizeci de ani, îl iubeau foarte mult. Găseau sprijin și ușurare lângă el, mângâiere și încurajare. Stătea lângă ei mereu zâmbitor și prietenos. Toți luau ceva de la el - din credința lui, din iubirea lui, din răbdarea, din caracterul, din slujbele și din omiliile lui. Infirmitii aveau un loc special în biserica fundației, se împărtășeau după prunci și înaintea celorlalți participanți la slujbă.

Dacă am vrea să-i dăm o însușire principală, l-am numi fără șovăire izvor și model. Săvârșea nelipsit Sfânta Liturghie duminica și la marile praznice. În fiecare zi, indiferent dacă era sau nu sărbătoare, făcea utrenia de dimineață iar seara vecernia. Iar slujbele nu se făceau în grabă, trebuia să ai răbdare ca să-l urmărești pe părintele Thiseas. Citea ceasurile, vecernia, pavecernița și acatistele Maicii Domnului. Nu avea importanță dacă erau oameni în biserică, el făcea slujbele chiar dacă era singur, chiar dacă nu avea cântăreț. Dar în aceste cazuri era și preoteasa cu el.

Pe părintele Thiseas nu-l puteai vedea și nu-l puteai înțelege în afara infirmității lui și departe de preoteasa lui. Infirmitatea sa era în așa fel încât atunci când el aducea Sfintele Daruri în mâini, preoteasa trebuia să-l sprijine. Într-o mână el ținea Evanghelia iar în cealaltă bastonul. La micile litanii, de cele mai multe ori mergea în cărucior. Dacă ar fi fost altul în locul lui, ar fi încetat activitatea cu mulți ani în urmă. El noaptea făcea febră iar ziua liturghisea.

Preoteasa era mereu alături de el. Se lepădase de orice lucru care îi era străin părintelui Thiseas.

Îngrijea mereu de casă, îl ajuta în nevoile lui, îl ajuta și în biserică. Pentru acest devotament al ei ar trebui să se scrie un text special.

Acest preot nu mai există. Nu mai există în lumea pământescă, dar s-a mutat în lumea cerească, pentru care s-a trudit, s-a luptat și a fost miluit cu atâtea daruri pe care Dumnezeu iubirii i le-a dat. Chiar și boala lui îndelungată a fost unul dintre ele. Pe 7 februarie 2006, a ajuns la capătul drumului, și-a săvârșit ascultarea și a fost chemat să slujească în Ierusalimul de Sus.

Anastasie Merkouris

Model de preoție

Pe părintele Thiseas Kipriotis l-am cunoscut acum 28 de ani, prin intermediul vrednicului de pomenire Stavros Kalkandis. În ciuda crucii grele a infirmității sale, era un pol de atracție duhovnicească, nu doar pentru oamenii infirmi, dar și pentru cei sănătoși.

În biserica fundației E.I.A.A. îi aduna în fiecare duminică pe credincioși, îi spovedea, îi povățuia, îi sprijinea și îi mângâia. Era un soare care alunga întunericul, gerul și durerea din sufletele fraților noștri întru Hristos, aflați în suferință.

Penița scriitorului – chiar dacă este experimentată cu scrisul – este cu neputință să descrie măreția duhovnicească a fericitului părinte Thiseas, harul dumnezeiesc pe care-l avea și lucrarea plăcută

lui Dumnezeu pe care-o săvârșea. A fost un model de preoție.

Suntem siguri că și din cerul unde se află acum ne va întări, mijlocind la Domnul.

Îți mulțumim, părinte Thiseas! Îl slăvim pe Dumnezeu și ți mulțumim pentru sfințenia ta.

(Dimitris I. Kollimenos, „Vitezda”, foaia 152, ianuarie-februarie, 2006).

Stelios Pissis

Câte poate face un om cu un singur deget

„Pas cu pas, cu bucurie și entuziasm, am făcut din trăiri cântece și durerea s-a eliberat. Pentru trecutul patriei noastre, pentru prezentul tragic, pentru cele ce au să vină, pentru Cipru și pentru mormintele noastre furate”⁴.

De mulți ani am auzit de Stelios Pissis. Tatăl lui, Klitos, vechi coleg de facultate și prieten, mi-a vorbit cu multă mândrie despre el. Stelios era copilul răbdării, îngerul pe care-l dăruise bunul Dumnezeu familiei lor. De la vârsta de șase ani a prezentat o boală rară a mușchilor, care curând l-a ținut în cărucior. Doctorii prevedeau o înrăutățire treptată a sănătății lui și moartea sa la vârsta de 21 de ani. De dragul lui Stelios părinții lui și-au sacrificat carierele, încât să aibă timp să-l îngrijească.

Dumnezeu l-a lipsit de multe pe Stelios, i-a oferit însă darul de a înțelege notele muzicale și de a compune. Stând în cărucior, cu un sintetizator și cu un bețșor ajutător pe care-l mișca greu, lua versurile pe care le scria tatăl său și le dădea suflare muzicală, le dădea aripi ca să zboare departe, să bată la porțile închise ale sufletelor, să transmită mesajul nădejzii, al voinței, al credinței.

⁴ Fragment dintr-un text anexat unei piese muzicale a lui Stelios.

Aceste informații le aveam despre Stelios. Anii au trecut iar când mă gândeam la el mi-l închipuiam mereu așezat așa, în cărucior, mișcând cu bețșorul ajutător notele sintetizatorului. Așa mi-l închipuiam și acum, când zburam peste marea Egee îndreptându-mă spre Cipru, cu destinația Lemesos. Era prima mea vizită pe insula eroică, despre care citisem și auzisem atâtea lucruri. Multe locuri voiam să le vizitez și la multe biserici să mă închin. Însă programul meu s-a aglomerat mult în ultimul moment.

Vizita în Cipru s-a limitat doar la 24 de ore. Am șters multe din programul pe care-l aveam. A rămas doar scurta închinare la mănăstirea Stavrovounio, o plimbare prin frumosul Lemesos, făcută împreună cu bunul meu prieten, Giannis G., vizitarea casei care l-a ascuns în subsolul ei vreme de patru ani pe legendarul Digenis și discuții emoționante cu mulți frați și vechi colegi și prieteni. Când ne-am despărțit eram tineri oameni de știință, cu vise și cu orizontul larg deschis în față. Astăzi ne întâlnim în calitate de familiiști maturi, purtând în spate o viață cu experiențe neașteptate, cu încercări dure, cu reușite, nereușite, bucurii și necazuri, dar multă nădejde și constatarea emoționantă că ne aflăm pe același drum, despre care cu răbdare și dragoste ne-au învățat părinții noștri duhovnicești în anii studenției, deși unii dintre noi au rămas în urmă.

Însă, în ciuda crizei de timp, sunt hotărât să nu sacrific vizita la Stelios.

Stelios este diferit față de cum mi-l închipuiam eu. Nu mai stă în cărucior, nu mai ține bețișorul care-i permite să lucreze la sintetizator. E întins pe spate, cu aparatul de oxigen la nas. Pare neputincios, însă atunci când începi să discuți cu el ești surprins. Constați o putere sufletească nemărginită, îmbinată cu o rară bogăție interioară, pregătire, sensibilitate și generozitate. Cuvintele lui sunt pline de liniște, optimism, putere, maturitate. Chipul îi este luminos. Are ochi vioi. Deasupra capului, ca un analog orizontal, se află ecranul unui computer. Mai încolo sunt și alte ecrane și două computere. Tehnologia pe culmea ei, dar și spre destinația cea mai înaltă a ei, slujirea omului!

- Stelios, continui să compui muzică?

- Sigur că da!

- Și să cânti?

- Îmi place mult să cânt.

- Ai putea să-mi cânti ceva? Îl întreb cu șovăială, dar și cu o așteptare ascunsă.

- Cu multă bucurie.

Deodată din boxele computerului se aude o orchestră minunată și peste puțin Stelios începe să cânte cu vocea lui emoționantă...

- Stelios, tu ai compus muzica asta?

- Da.

- Și orchestra?

- Da.

- Orchestra pe care-am ascultat-o este înregistrată?

- Nu, notele pentru fiecare instrument au fost scrise una câte una pe computer.

- Cum?

- Cu mouse-ul.

- Și mouse-ul cine-l mișcă?

- Degetul meu.

Stelios are astăzi treizeci de ani. Boala i-a atrofiat treptat membrele. Acum își mai poate mișca doar un deget. Cu acest deget compune muzică, face orchestrația (de curând o orcheștră din Rusia a vizitat Nicosia și a executat compoziții muzicale de-ale lui Stelios); au circulat trei CD-uri cu muzica lui, a creat și a dezvoltat o pagină de internet (www.steliospissis.com.cy), comunică prin mesaje electronice în lumea întreagă. Casa lui este centru de trecere. Trec pe acolo oameni de știință, intelectuali, artiști, sportivi, faimoși și anonimi. Vin să-l întâlnească și pleacă întăriți.

Dintr-o dată începi să faci comparații dureroase. Îl vezi pe Stelios, desăvârșirea minunată a puterii „în boală” și slăbiciunea ta sufletească în sănătate. „Te numești că trăiești dar ești mort”. Boala interioară a mușchilor ți-a slăbit puterile sufletului. Te simți imatur, foarte imatur, chiar dacă ai încă o dată anii lui Stelios. Stelios, la cei treizeci de ani ai vieții lui a „plătit ani îndelungați” prin intermediul necazurilor și încercărilor, a ajuns la o maturitate de invidiat, a înmulțit talentul pe care i l-a dăruit Dumnezeu. Dar tu care ai risipit talanții tăi? Câte lucruri ai făcut cu cele zece degete ale tale, pe când Stelios cu un singur deget a făcut și face atât de multe?

Mă întorc la Atena cu impresii deosebite și cu un DVD în mână, pe care sunt nerăbdător să-l urmăresc. În anul 2006, Stelios a fost premiat la Palatul Muzicii din Atena cu premiul Voinței în cadrul festivalului „Leader of the Year Awards”. DVD-ul este de la ceremonia de premiere și conține discursul emoționant al mamei lui Stelios, Aglaia Pissis, precum și interviul ei la un post de televiziune. Redăm aici un mic fragment:

„Până la vârsta de șase ani Stelios a fost un copil foarte sănătos și talentat, un geniu muzical... Și noi ne-am făcut multe vise. Cu toate acestea atrofierea musculară a început să-i strice mușchii, să-i slăbească membrele și Stelios la vârsta de nouă ani a fost nevoit să umble în cărucior. Undeva aici am crezut că se termină și visele. Și totuși, undeva aici a început minunea...”

Cred că Dumnezeu, Care îngăduie problemele, dă și putere, trebuie doar să avem deplină încredere în El... Atunci când nu mai putea sta în picioare a venit cu o binecuvântare, cu o putere să ne ridice, să ne sprijine. Nu cred că o asemenea problemă poate fi rezolvată prin puteri omenesti. Pentru mine acest lucru e imposibil. Ea trebuie să vină de la Cel ce este izvorul puterii și Acela nu este altul decât Dumnezeu...

Pe drumul durerii, alături de Stelios, care l-a transformat în drumul bucuriei, am văzut și am învățat multe. Am adunat bogății de viață, trăiri negrăite, experiență îndelungată și maturitate deplină. Stelios ne-a condus prin boala lui pe culmi și

viața noastră a devenit un cântec, o melodie... și ne-a dăruit multă fericire Stelios, doar fericire ne-a dăruit!

În ultimii cinci ani n-a ieșit din camera lui, pentru că nu poate. O cameră despre care chiar el a scris: «Într-o cameră încap toate. Într-o cameră a încăput toată dragostea. Într-o cameră a încăput toată viața. Într-o cameră a încăput Dumnezeu».

Îi mulțumesc lui Stelios pentru ceea ce este, nu doar pentru că rabdă, se luptă, creează și își împarte sufletul fără să ceară, dar și pentru că a făcut din tristețe bucurie, din slăbiciune putere, din durere ofrandă... Stelios, fii mulțumesc, mă mândresc întru Domnul cu tine, te iubesc!”

(Din revista studentască
Activitatea noastră, nr. 454,
decembrie 2007, pag. 388-390).

Drumul iubirii

Vă voi istorisi simplu o poveste adevărată, o poveste care cutremură și umple cugetul și mintea. Fie ca Dumnezeu să ne învrednicească nu numai să observăm, dar să și trăim și să simțim asemenea întâmplări.

Despina M., în vârstă de aproximativ 50 de ani, trăiește de 31 de ani fără să vadă câtuși de puțin. La vârsta de 19 ani, într-un sat din Karditsa, și-a pierdut cu totul vederea din cauza unui glaucom.

Nu voi descrie viața ei care a fost vreme de 31 de ani o Golgotă, nici faptul că a rămas văduvă de acum 17 ani, crescându-l pe singurul ei fiu, care și acesta la vârsta de 18 ani a rămas orb. Neștiute sunt voile Domnului... Voi scrie însă ce am văzut și ce am trăit în aceste zile lângă Despina și voi mărturisi, cu smerenie sinceră că lângă ea am înțeles cine este „aproapele nostru”, cu sensul dat în Scriptură și de ce atunci când Dumnezeu ne adresează cuvintele „bolnav am fost și n-ați venit...”, noi nu găsim ce să răspundem.

Despina, în urmă cu trei zile, a aflat că bătrâna ei vecină, întorcându-se de la biserică, a alunecat, a căzut, și-a rupt mâna și piciorul și acum se află la pat. Aflând acestea, și-a lăsat treburile și problemele neterminate și stă lângă bătrână, o ridică încet-încet din pat, ținând-o în brațe. O așează pe fotoliu. Îi așterne patul. O spală și îi dă să mănânce.

- Dulceața mea, îi spune bătrâna, Dumnezeu să-l răsplătească însuțit pe fiul tău.

Despina o ia apoi iarăși în brațe pe bătrâna grea ca plumbul, o pune în pat, îi frecionează trupul, picioarele și-i zice:

- Doamna Maria, dacă nu te ajuti și matale, o să încremenești în pat. Fii curajoasă, o să-ți treacă!

Rămânem fără grai în fața unei asemenea iubiri desăvârșite, în fața acestei ofrande și jertfe făcute fără a se aștepta vreo răsplată.

Însă Despina nu s-a oprit aici. A alergat și i-a găsit pe rudele și nepoții bătrânei și i-a cutremurat prin cele ce le-a spus, dar mai ales prin cele ce i-a

învățat. O trâmbitare de iubire și o trezire pentru aproapele neputincios. Iubirea ei ajunge pe creste atunci când, la un moment dat, la patul bolnavei se rupe un picior. La plânsetele bătrânei, femeia oarbă, cu un curaj nemărginit, îi spune: „Taci, doamnă Maria, o să-ți repar eu patul”.

E ora zece noaptea. Despina a auzit că la două străzi mai încolo se află o clădire. Se duce acolo și, pipăind totul, vrea să găsească cărămizi pentru a sprijini patul.

Dumnezeul meu, ce putere, ce credință, ce iubire poate ascunde o inimă. Ce suflet mare! O femeie oarbă în întuneric, caută cu mâinile pe băjbăite, gândindu-se că în felul acesta îi face bine unui om. Un bărbat se apropie de ea și plin de nedumerire, o întreabă: „Nu cumva ați pățit ceva? Nu cumva ați amestecat? Nu cumva v-ați rătăcit?”

Despina i-a spus simplu ce face, ce vrea și de ce caută la temelia clădirii. Bărbatul a găsit cărămizi, a luat-o în mașina lui și a dus-o la doamna Maria, și iată că patul a fost reparat!

Trăim și ne mișcăm într-o societate egoistă, bucurându-ne de multe noastre bunătăți, închiși în case luxoase, și cu toate acestea, înotăm în văicărelile și nefericirea noastră. Avem de toate și ne văităm de toate: „Iadul este să nu poți vedea, să nu te poți apropia de semenul tău”, scrie un părinte sfânt.

Dumnezeu ne-a dat ochi dar noi nu vedem. Ne-a dat inimă, dar noi nu simțim, nu trăim cu adevărat.

Cu toate acestea, exemplul cutremurător al Despinei ne deschide drumul, ne arată iubirea, într-o

dimensiune din secolul XX. Ne pune o întrebare grea și directă: „Noi în ce fel iubim?”

(Buletinul „Vitezda”, nr. 47,
mai - iunie, 1988).

Raiul din închisoare

Ne vom referi acum la o întâmplare care a avut loc cu câțiva ani în urmă, în timpul vizitei făcute de D.I.K. la închisorile înfricoșătoare de la Palamidis și Bourtzi din Napoli, spre mângâierea semenilor noștri aflați întemnițați.

Omul care a trăit aceste scene cutremurătoare și dătătoare de nădejde scrie astfel:

„Ceva m-a făcut să vizitez închisorile de la Palamidis și Bourtzi... Dar este și o datorie necesară pentru orice creștin să-i mângâie pe oamenii nefericiți și să încurajeze sufletele rănite și inimile tulburate...”

Era în luna aprilie când am mers la Palamidis... Gardianul șef era vărul meu N.K., care la câteva luni de atunci a avut un accident, căzând de pe crestele înzăpezite ale muntelui Bizanios”.

* * *

I-am spus scopul pentru care venisem. Voiam să văd localitatea Palamidis, s-o studiez, dar și să văd înfricoșătoarea închisoare de aici și pe cei întemnițați,

să stau puțin cu ei și să le spun câteva cuvinte, dacă mi-ar fi îngăduit.

Cu bunăvoință și bucurie, bunul meu văr a acceptat cererea mea. Și după ce am umblat împreună, cercetând toată cetatea, și am admirat de acolo de sus priveliștea care se deschidea, m-a dus să văd și închisorile și pe cei întemnițați, începând cu „închisoarea Sfântului Andrei”.

Închisoarea Sfântului Andrei nu era altceva decât un turn înalt, cu mici ferestre. Și-a luat numele de la biserița aflată în mijlocul curții, care a fost construită, după cum spune tradiția, în timpul revoluției din 1821, de către Nikitaras, la ordinul lui Kolokotrinis. Locul acesta a fost primul pe care l-a cucerit Kolokotrinis de la turci, și de aceea aici a fost construită această bisericuță.

Porțile grele ale închisorii s-au deschis și toți cei întemnițați s-au adunat, la ordinul gardianului, pentru predică... Am urcat pe treptele bisericii și pe un ton prietenesc le-am spus ceea ce m-a luminat Dumnezeu, făcând referire și la un pușcăriaș mort aflat în biserică, ce avea să fie înmormântat în acea zi.

* * *

Cei întemnițați ascultau cu atenție, deși le-am spus că cine vrea este liber să plece de la predică. Au rămas cu toții nemișcați și doar unul, cu o privire plină de tristețe și sălbăticie, se plimba mai încolo, dar se oprea din când în când să asculte cu indiferență. Toți ceilalți erau mulțumiți. Ascultau cele predicate

cu oarecare surprindere, dar pe toate chipurile era zugrăvită o emoție tristă. Să fi fost aceasta începutul zdrobirii inimii și al pocăinței? Să fi fost amintirea vieții lor libere de dinainte? Să fi fost cercetarea mântuitoare a conștiinței lor pentru crimele pe care le făcuseră? Cine știe cum lucra harul lui Dumnezeu în adâncul sufletului fiecăruia din ei?

Dar aici nu e vorba despre lucrarea mântuitoare a lui Dumnezeu asupra sufletelor oamenilor pe care lumea le consideră deja definitiv pierdute! E vorba despre o surpriză care m-a așteptat imediat după predică, de o scenă care rămâne încă încrustată adânc în sufletul meu și pe care mă simt îndatorat să v-o povestesc așa cum s-a întâmplat.

Îndată ce am coborât de pe treptele bisericii și cei întemnițați s-au împrăștiat în celulele lor, s-au apropiat de mine cu politețe un om întemnițat în vârstă de aproximativ 60 de ani și m-a rugat, dacă am bunătațe, să trec pe la celula lui să „stăm la o cafea”, ținând cont că sunt obosit după predică... Era însoțit de cinci-șase colegi de închisoare, care și aceștia s-au alăturat rugăminții lui iar chipurile lor erau atât de vesele, smerite și blânde, încât n-am putut să-i refuz. Administratorul închisorii mi-a îngăduit cu bunăvoință și am mers împreună cu ei să gust „cafeaua de la Palamidis”, după cum îmi povesteau ei amuzându-se pe drum.

Am intrat în celula celui care mă invitase primul. O celulă puțin mai mare decât celelalte, dar curată, aranjată, liniștită. Însă nu era doar asta... Icoane cu Hristos, cu Maica Domnului și cu diferiți Sfinți

împodobeau pereții curați și câteva cărți, religioase sau de alt fel, se aflau pe o măsuță – singurul mobilier din acea celulă. Curiozitatea mi s-a preschimbât în uimire față de ceea ce vedeam în jur, iar acea uimire mi-a dat încet-încet un sentiment de liniște și pace, atât de neașteptat și de străin în celula unui om greu întemnițat de la Palamidis!

Cafeaua mi s-a servit cu politețe și am început ușor să discutăm. Vorbeam cu omul de 60 de ani, care mă invitase primul, iar vreo zece colegi de-ai lui stăteau unii pe jos, alții în picioare – toți liniștiți și pașnici – și ascultau cu atenție. Dar ce binecuvântare mă aștepta! Acea invitație nu era doar un gest de politețe din partea lor, ci era produsul unui sentiment mai adânc, al renașterii unor suflete generoase și alese!

Fiindcă toți cei care se aflau în celulă nu alcătuiau doar un grup liniștit și pașnic, ci – o adevărată minune! – alcătuiau o adevărată obște, care trăia pentru Hristos, care-L slăveau pe Hristos, care studia în fiecare zi Evanghelia Lui și care era cu adevărat dăruită lui Dumnezeu, și-L preamăreau cu smerenie și sinceritate, cu rugăciuni și cântări!

– Cel care m-a îndemnat să încep o viață nouă, a început să-mi povestească un întemnițat, a fost Lambakis, secretarul împărătesei Olga, care venea din când în când aici, din partea ei, și ne împărțea Evangheliile și alte cărți religioase, precum și haine

albe. Acela era teolog și le spunea întemnițaților câteva cuvinte de folos înainte de a le împărți cărțile... Dumnezeu m-a luminat și am început să citesc Evanghelia.

Nu m-am interesat niciodată de religie. Când eram mic mergeam la biserică doar în marile sărbători, împreună cu părinții mei. Dar când am crescut, nu m-am mai dus deloc și trăiam, ca cei mai mulți dintre consătenii mei, fără scop, până când crima m-a adus aici. Un preot venea din când în când aici să ne liturghisească. Predici au fost foarte rare, ca să nu spun deloc! Niciun om care să ne viziteze, în afară de vreo rudă, și doar la praznicul Sfântului Andrei vedeam vreun om și ascultam vreun cuvânt de folos. Dar închisoarea m-a înmuiat la inimă... Și nu doar pe mine, și pe alții.

- M-am apucat să citesc din cărțile care ni s-au împărțit, a continuat el. Cu puțina carte pe care o știam, la început am înțeles puțin. Dar și cu acel puțin am simțit o mulțumire în mine, mai întâi pentru că omoram timpul acesta plictisitor din închisoare iar apoi am simțit că acele cărți vorbesc despre lucruri bune. Și acolo unde nu înțelegeam ceream ajutorul colegilor mei de aici, pe care-i vedeam că și ei au curiozitatea să citească din cărți - și a arătat spre câțiva din cei care ne înconjurau. Astfel, împreună, fără să înțelegeam prea multe, ne întâlneam și citeam

din cărți, mai ales din Evanghelia, și încet-încet am devenit un grup legat prin ceva launtric.

- A fost mâna lui Dumnezeu, am îndrăznit eu să șoptesc.

- Sigur că a fost mâna lui Dumnezeu, a repetat el triumfător, iar alți doi tovarăși de-ai lui din față, care după câte am înțeles fuseseră primii membri ai aceluia grup, au încuviințat.

Apoi întemnițatul a continuat pe un ton smerit și liniștit:

- De atunci Dumnezeu s-a milostivit de noi și ne-a dăruit binecuvântări bogate... Am simțit nevoia să ne pocăim, să ne schimbăm viața, să urmărim acea viață luminoasă și liniștită pe care am descoperit-o în cărți. L-am chemat pe duhovnicul de la Anapli, cu permisiunea administrației. Ne-am spovedit, și iată noi, păcătoșii, în fața ușilor împărătești, după atâția ani, ne-am împărțășit. O, ce lume nouă ni s-a arătat atunci, după Sfânta Împărțășanie! Ce bucurie și ce iubire am simțit pentru Mântuitorul nostru Hristos! Și cum de atunci am simțit toți trei o legătură tainică între noi! Am simțit că suntem frați, dar frați duhovnicești, iubindu-ne mai mult și mai adânc decât frații trupești!

Și-a ținut puțin privirea liniștită și luminoasă spre tavanul scund al celei. Apoi a adăugat:

- Binecuvântat fie numele lui Dumnezeu! Sunt aproape zece ani de atunci și din trei am devenit zece, cu un suflăt și cu o inimă, cu un scop și cu o viață! În afară de colegii care simpatizează grupul nostru! Căci cei mai mulți dintre colegii noștri de închisoare

deseori caută pritenia și discuțiile noastre și cu plăcere, atâta cât pot și ei, ascultă povețele noastre. Ceilalți au continuat pe calea lor... certuri, bătăi, crime și toate răutățile închisorii. Dintre ei sunt și cei care au săvârșit crima de ieri.

- Și administrația închisorii cum vede acest grup deosebit? am întrebat.

- La început cu oarecare bănuială și cercetare. N-au lipsit nici aceia care, mai mult din necunoaștere, ne ziceau cu ironie, unii proști, alții protestanți. Însă încet-încet au văzut lumina și s-au convins că suntem ortodocși, cum ne-am născut, în credința părinților noștri. Iar acum administrația și procuratura văd cu ochi buni noua noastră viață. De aceea, după cum vedeți, ne oferă toate facilitățile.

„Raiul în închisoare!” mă gândeam cu profundă emoție pe toată perioada acelei povestiri. Uimit de ce auzeam și vedeam, am simțit, încă o dată, bunătatea lui Hristos și am slăvit harul și binecuvântarea Lui, Care are puterea de a face din oameni îngeri, din tulburare și tristețe liniște și bucurie, și din nefericire fericire negrăită. „Raiul în închisoare!” mă gândeam încontinuu, plin de o adâncă emoție. De aceea, absorbit în gândurile mele, dădeam doar răspunsuri scurte la întrebările care întrerupeau acea povestire, întrebări prin care așteptau să fie luminați de mine!

Și când m-am ridicat să plec - fiindcă nu voiam să plec, ceva mă ținea în acea atmosferă liniștită și

cuvioasă - și să-mi iau rămas bun, au rostit cu toții într-un glas:

- Să te rogi pentru noi, învățătorule!

„O să mă rog și pentru voi”... mă gândeam. Dar ce să mă rog eu, păcătosul, pentru voi, suflete renăscute prin puterea lui Dumnezeu și binecuvântate prin harul Său! Ce să mă rog pentru voi eu, care trăiesc „liber” în societate, dar care în adâncul meu, precum și ceilalți „cetățeni liberi”, suntem robi și sclavi ai patimilor și ai păcatelor noastre! Ce să mă rog pentru voi, care sunteți întemnițați și legați, dar care ați izbutit lângă Hristos eliberarea voastră de legăturile grele și veșnice ale păcatului și ale vinovăției și sunteți cu adevărat liberi, folositori vouă și celorlalți!

Am plecat. Și cu gândurile acestea am coborât scările nesfârșite ale celui turn nesuferit din Palamidis, în ale cărui celule umede și înfricoșătoare trăiește liniștit - cine să-și fi închipuit? - o obște mică și neînsemnată, dar cu adevărat liberă și fericită un adevărat rai!

Da, dragul meu întemnițat necunoscut! „Raiul în închisoare!” Poți să negi și tu ceea ce am găsit în închisoarea din Palamidis! Dar asta nu naște și în sufletul tău gânduri și cugete? Rai care a făcut viața neagră a întemnițaților închisorii Palamidis luminoasă și veselă, plină de scopuri înalte și de

fericire dumnezeiască. Acest lucru nu luminează și sufletul tău și nu-i dă speranțe pline de bucurie?

Ești întemnițat și tu, frate al meu. Și cu siguranță suferi în închisoarea în care te afli. Dar de ce să nu faci și tu, frate, din închisoarea ta rai?

Îmi vei spune: Este greu!

- Nu! o să-ți răspund. E greu, și poate chiar imposibil, atunci când sprijinim această strădanie doar pe puterile noastre omenești care sunt neputincioase și de cele mai multe ori mincinoase și amăgitoare. Dar atunci când ne hotărâm să urmărim viața creștină și să mergem pe calea lui Dumnezeu în mod sincer, punând în fața lui Dumnezeu această hotărâre... Ei, atunci, dragul meu, lucrarea aceasta nu este a ta, ci este a lui Dumnezeu Celui Atotputernic! Acesta te va întări să realizezi hotărârea ta bună. Acesta va curăți de obstacole drumul pe care l-ai început. Acesta îi va lumina și pe alții să te urmeze!

Credința în Hristos are această putere, dragul meu! Să preschimbe fără șovăială cel mai mare rău în cel mai mare bine, nefericirea în fericire, neputința în putere, iadul într-un adevărat rai!

Amintește-ți de atâtea și atâtea întâmplări din credința noastră, care ne încredințează de acest adevăr. Despre ce să-ți spun mai întâi? Despre rugăciunea Bisericii, care a rupt lanțurile Apostolului Petru și l-a eliberat din închisoarea sa? (Fapte cap. 12 și urm.) Despre Apostolii lui Hristos, Pavel și

Sila, care prin rugăciune au preschimbă temnița lor aspră și sălbatică în rai și, plini de liniște și bucurie, „L-au slăvit pe Dumnezeu”, și au transmis bucuria lor nu numai celor întemnițați, care, după spusele Evangheliei, i-au ascultat cu evlavie, dar chiar și paznicului, care împreună cu toată familia lui a crezut imediat în Hristos? (Fapte cap. 16, 25 și urm.) Sau despre însuși Apostolul Pavel, care în timp ce era închis la Roma, a făcut din închisoarea lui centru de luminoasă propovăduire creștină pentru atâția și atâția oameni bogați și săraci, mari și neînsemnați, care au fost iluminați cu credința lui Hristos și și-au aflat mângâiere și mântuire?

Este necesar să ne referim încă și la acei nenumărați mucenici și sfinți ai Bisericii noastre care, de-a lungul a două mii de ani până astăzi, prin credința și viața lor sfântă, au făcut din închisoarea lor rai adevărat, pe care l-au învidiat chiar și mulți dintre paznicii și torționarii lor, devenind și ei creștini și sfinți.

De ce, frate, să nu-i urmezi și tu pe întemnițații de la Palamidis, despre care ți-am vorbit?

Oameni au fost și ei, ca și tine. Desigur, tu ai mai multe mijloace și avantaje decât aceștia. Atunci nimeni nu se apropia de întemnițați. Neglijai și fără mângâiere, se topeau în temnițele lor umede... Dar acum există oameni buni, care-și aduc aminte de voi. Există asociații care se interesează de voi. Biserica

noastră se îngrijește, pe cât poate, de întemnițați și de tine, și face tot ceea ce poate pentru mângâierea și pentru mântuirea voastră!

Și chiar și această mică cântică pe care o ai în mâini și pe care o citești acum, poate, cu harul lui Dumnezeu, să te ajute să iei hotărârea mântuitoare de a te apropia de Hristos. E de ajuns să vrei și să cauți asta".

Cu dragoste frățească, D.I.K.

Mesaje dătătoare de nădejde din Sfântul Munte

Părintele Iosif Aghioritul (†1959)

* Deznădejdea este păcat de moarte și diavolul se bucură când vede că aceasta ne cuprinde. Ea este îndepărtată prin spovedanie.

* Păcatele mici sau mari se șterg prin pocăința adevărată.

* E suficient ca omul să se pocăiască, căci pe toate celelalte le ăconomisește Preaînțeleptul Dumnezeu... Preamilostivul Dumnezeu caută o pricină să mântuiască sufletul omului.

* Deoarece ne-am păngărit mintea, inima și trupul, prin cuvânt, prin faptă și prin cuget, acum nu mai avem îndrăzneală. Nu mai avem veșminte de nuntă. De aceea trebuie să ne curățim: prin spovedanie, prin lacrimi, prin durere sufletească. Și mai presus de toate prin rugăciune, care-l curățește și-l desăvârșește pe om.

* Cu cât te curățești de patimi, cu atât te liniștești, te cumințești și-L înțelegi pe Dumnezeu.

* Noi să cerem mila și iertarea păcatelor noastre și să ne îngrijim de curăția sufletului, și cele ale lui Dumnezeu vor veni singure, fără ca noi să le cerem.

* Aveți grijă doar de sufletul vostru. Pe acesta să vă îngrijiți să-l mântuiți, căci este slăvit, nemuritor.

* Atunci când omul se spovedește, sufletul lui se curățește și devine diamant strălucitor... Fără spovedanie nu este posibilă pocăința, iar fără pocăință omul nu se poate mântui.

* Dacă nu părăsești păcatul, orice ai face se dovedește pierdut. Îndată ce te desparți de păcat și-l părăsești pe acesta, toate îți sunt iertate după ce te spovedești.

* Toate vor fi iertate, doar cele ce nu sunt mărturisite nu sunt iertate. Plângi cu durere în suflet și toate păcatele îți vor fi spălate.

Părintele Efreim Filotheitul

* Nicio bucurie lumească nu rămâne fără un gust amar. Doar bucuria provenită de la Dumnezeu este autentică și sinceră. Cînstiri și bani, toate sunt mincinoase. Pe toate acestea moartea le așează în locul cuvenit lor.

* Tatăl ceresc ne pedepsește nu pentru a cădea în deznădejde, ci pentru a ne pocăi și îndrepta.

* Durerea curățește sufletul, îl face smerit, îndurător, bun, și astfel se așterne terenul pentru vizita lui Dumnezeu.

* Toate înfrîntările ne sunt trimise, fără îndoială, pentru vindecarea sufletului nostru care este bolnav.

* Hristos îl mântuiește pe om în dar, nevointele arată bunăvoința omului.

* Prin răbdarea patimilor facem voia lui Dumnezeu. Cel ce rabdă ispita primește leac pentru sufletul lui.

* Cine s-a pocăit și n-a fost mântuit? Cine a păcătuit și n-a fost iertat? Cine a căzut și cerând ajutor n-a fost ridicat? Cine a plâns și n-a fost mângăiat de Dumnezeu?

* De la om Dumnezeu vrea să vadă bunăvoință și silință pe măsura puterilor sale, și când va face acestea cu smerenie, Dumnezeu va desăvârși lucrarea cea bună.

* În lumea aceasta nimeni nu-și are locul. Lumea duhovnicească ne așteaptă pe toți. Suntem trecători pe pământ... Înainte ca Dumnezeu să ne ia din lumea aceasta stricăcioasă, să ne rugăm să ne facă cât se poate de desăvârșiți, încât sufletului nostru să nu-i fie greu să treacă de vameșii diavoli.

* Avem un Dumnezeu multmilostiv, care ne rabdă și continuă să ne iubească și să aibă grijă de noi, iar noi oamenii ne lepădăm de El, îl hulim și nu știm ce spunem și ce facem. În mod teoretic credem în El și-L mărturisim, dar prin viața noastră neatentă ne dovedim ticăloși și jalnici, prin gândurile noastre, prin alegerile pe care le facem, prin egoism, prin cuget limesc.

* Prin pocăința noastră sinceră putem primi din nou binecuvîntările lui Dumnezeu, putem curăți sufletul nostru îngreunat de păcate, e de ajuns să păzim termenii credinței, poruncile lui Dumnezeu, și atunci focul harului ne va încălzi, ne va răcori, ne va bucura și ne va îndumnezei după har.

* Pocăința are mare putere. Ia cărbunele și-l face diamant. Ia lupul și-l face miel. Ia sălbaticul și-l face sfânt. Îl ia pe tâlharul pătat de sânge și-l face primul locuitor al raiului. Și întrucât pocăința are asemenea putere, tocmai de aceea diavolul se luptă să-l îndepărteze pe om de ea. În felul acesta se explică împotrivrile multor oameni față de pocăință și spovedanie.

* Cu râvnă de rugăciune, să spunem: Doamne, Iisuse Hristoase, dăruiește-ne pocăință adevărată, udată în lacrimi. Tu ai rămas singura nădejde de mântuire a noastră. Tu ești adevărul între atâtea minciuni. Tu ești bucuria noastră între atâtea înfristări. Tu ești izbăvitorul nostru în atâtea păcat. Tu ești pacea într-o lume atât de tulburată.

* Cu evlavie mă închin Ție, Stăpâne a toate!

Monahul Markellos Karakallinos (†2006)

Cugetări în ceasul durerii

Preabunul și preaîndurătorul Dumnezeu dorește mult mântuirea noastră. Ne așteaptă cu multă dragoste în Împărăția Lui cerească, pregătită pentru noi. De aceea intervine și operează în multe feluri sufletul nostru, ca să-l pregătească ca pe o mireasă împodobită pentru Împărăția Lui.

Întrucât noi suntem trândavi și leneși și nu ne nevoim cum trebuie pentru mântuirea noastră, vine blândul Tată al nostru și ne deșteaptă. Niciun om nu poate trece prin viață fără necazuri, boli, încercări, nedreptăți și tot felul de greutăți.

Va veni ceasul când fiecare suflet va urca pe Golgota lui. Trebuie să dea multe examene, să fie încercat mult, pentru a deveni moștenitor al Împărăției lui Dumnezeu. Alt drum nu există. Pe acest drum a trecut mai întâi Iisus Hristos cel Răstignit și fără de păcat. Pe acest drum au mers mai apoi toți mucenicii, mărturisitorii, cuvioșii și sfinții.

Rostesc aceste cuvinte acum, când durerea cumplită a cancerului îmi roade mădularele. Sărut icoana lui Hristos cu teamă și nădejde, ca și când L-aș întreba:

- Cum trebuie să întâmpine sufletul meu ceasul nesuferitei dureri? Mă rog, desigur, preadulcelui Iisus să-mi dăruiască sănătatea, dar nădăjduiesc doar în sfântă voia Sa. Voia Domnului este singura bună și mântuitoare, fiindcă doar Domnul cunoaște când este ceasul potrivit ca sufletul să plece din lumea aceasta.

Însă sufletul nu pleacă singur. Este urmat de faptele sale; este urmat de îngeri și de demoni. Se desfășoară o luptă crâncenă. Se face o judecată cumplită și sufletul este cercetat în amănunt. Încotro va înclina balanța? Cine îl va lua, îngerii sau demonii? Cele de aici s-au terminat. Cartea veșniciei a fost deschisă. Vom merge în locul nesuferit și înfricoșător al iadului sau în rai, unde ne vom desfăta în lumina dulce a Sfintei Treimi?

Atunci când sufletul trăiește cu simțământul veșniciei, durerea se micșorează, iar omul se va ruga și mai fierbinte și va cere iertarea păcatelor și-l va mulțumi permanent Preasfântului Dumnezeu și-L va slăvi pentru că-i dă putere să rabde durerile.

Dar ce este această durere și această răbdare în fața fericirii care ne așteaptă? Desigur, trupul rabdă, se îndoaie, dar ce este această durere în fața chinurilor mucenicilor?

Iar diavolul cel viclean, până în ultimul minut al ieșirii sufletului, nu încetează să-l războiască, încercând să-l facă să se împutineze și să cârtească împotriva lui Dumnezeu. Însă Preabunul Dumnezeu nu încetează, prin mângâieri dumnezeiești, să-i întărească pe atleții Lui.

Cuvioși părinți și frați, eu astăzi sunt neputincios. Cu multă greutate reușesc, ca un nesânguincios ce sunt, să-mi mai târasc pașii. Nu am nicio virtute. Nu mă pășăști, ci sprijiniți-mă prin rugăciunile voastre. Preabunul Dumnezeu să ne acopere, să ne binecuvânteze, să-i ocrotească pe fiii Lui și toată Biserica Lui, pentru ca numele Său să fie slăvit în veci. Amin.

Despre durere și pocăință

Scopul durerii este vindecarea sufletului. Bunul Dumnezeu îngăduie durerea nu numai pentru a-l pedepsi pe omul nelegiuit și apostat, ci și pentru a-l vindeca. Îndesebi pentru a-l vindeca, pentru a-l izbăvi și mântui.

Ce fac doctorii ca să omoare microbi, ca să alunge o boală și să tămăduiască un organism bolnav? Dau leacuri amare. Fac cauterizări și operații. Impun diete. Și Dumnezeu, pentru a ne curăți, de multe ori folosește metoda vindecătoare a durerii.

Roadele durerii

Se poate observa că cele mai bune lucruri în viață vin prin dureri.

Grăul este zdrobit înainte de a se face pâine.

Tămăia trebuie pusă pe jar înainte de a răspândi mireasmă.

Ogorul trebuie să fie spart cu sapa cea tăioasă pentru a deveni gata să primească sămânța.

Inima zdrobită Ți mulțumește lui Dumnezeu.

Cele mai dulci bucurii în viață sunt roadele necazurilor. Firea omenească se pare că are nevoie de pătimiri pentru a deveni potrivită să aducă binecuvântare în lume.

„Aduceți-vă aminte de cei închiși, ca și cum ați fi închiși cu ei” (Evrei 13, 3).

Hristos se află mereu lângă fiecare om îndurerat, pentru a-i spune: Tu ești sărac, Eu bogat. Tu ești păcătos, Eu sunt iertarea. Tu ești înfometat, Eu sunt pâinea cerească. Tu ești însetat, Eu sunt izvorul nesecat. Tu stai în întuneric, Eu sunt lumina. Tu strigi, Eu te aud. Tu suferi, Mie mi-e milă de tine. Tu plângi, Eu Ți șterg lacrimile. Tu ești om, Eu Dumnezeu. De ce nu-Ți ridici privirea spre Mine?

De aceste patru lucruri are mai mult nevoie omul, spunea un părinte virtuos: să-i fie teamă de judecata lui Dumnezeu, să urască păcatul, să iubească virtutea și să se roage neîncetat.

Hristos este singura noastră nădejde de mântuire

„Eu sunt Lumina lumii” (Ioan 8, 12).

„Eu sunt Calea, Adevărul și Viața” (Ioan 14, 6).

„Eu sunt ușa: De va intra cineva prin Mine, se va mântui” (Ioan 10, 9).

„Veniți la Mine, toți cei osteniți și împovărați, și Eu vă voi odihni pe voi” (Matei 11, 28).

„Adu-mi aminte ca să judecăm împreună, fă tu însuși socoteala, ca să te dezvinovățești” (Isaia 43, 26).

„Pocăiți-vă, că s-a apropiat Împărăția cerurilor... Faceți deci roadă vrednică de pocăință” (Matei 3, 2 și 8).

„Adevărat grăiesc vouă: Oricâte veți lega pe pământ vor fi legate și în cer; și oricâte veți dezlega pe pământ vor fi dezlegate și în cer” (Matei 18, 18).

Pocăința ne mântuiește

* Leacul păcatului este pocăința. Fără pocăință nici nu ne curățim, nici nu ne mântuim. Mila lui Dumnezeu este răspunsul la pocăința noastră, iar iubirea Lui de oameni este mai mare decât păcatele noastre, este infinită.

* Domnul este deci singura noastră nădejde de mântuire și izbăvirea noastră din păcatul și deservaciunea lumii.

* Să-i urmăm și noi pe păcătoșii care se pocăiesc pentru a primi iertarea păcatelor noastre, pacea și bucuria Lui, și pentru a fi primiți tămăduiți sufletește, prin pocăință, spovedanie, fapte bune și Sfântă Împărtășanie, în fericirea cerească și veșnică a Împărăției Sale, cu mijlocirile Preasfintei Născătoare de Dumnezeu și ale tuturor Sfinților.

Hristos ne încredințează

* „Eu sunt Tatăl, Eu fratele, Eu mirele, Eu casa, Eu hrana, Eu veșmântul, Eu temelia, orice cauți tu sunt Eu. Să nu mai ai nicio nevoie! Eu te voi sluji, fiindcă am venit să te slujesc, nu să fiu slujit (Matei 20, 28). Eu sunt prietenul tău (Ioan 15, 14) și mădularul

trupului tău (1 Corinteni 12, 27) și capul (1 Corinteni 11, 3) și fratele și sora și mama (Matei 12, 50), toate sunt Eu. E de ajuns să te apropii prietenește de Mine. Eu am devenit sărac pentru tine, am suferit pentru tine, am urcat pe Cruce pentru tine, am murit pentru tine. Am urcat la ceruri pentru a mă ruga Tatălui, am fost trimis pe pământ de Tatăl ca mijlocitor pentru tine. Toate prin Mine ești: și frate și împreună moștenitor și prieten și mădular al trupului. Ce vrei mai mult? De ce-l respingi pe cel ce te iubește? De ce te ostenești pentru lume?"

(Sfântul Ioan Gură de Aur)

„Din încercare vine desăvârșirea... Trebuie să fim încercați pentru a ne desăvârși. Niciun om neîncercat nu urcă mai sus de nivelul pământesc. Suferințele încearcă piatra de temelie a virtuților, răbdarea. Desăvârșire este ca omul, care a fost creat după chipul lui Dumnezeu, să devină după asemănarea Lui. Născuți după chipul lui Dumnezeu, suntem datori să devenim și după asemănarea Lui. De câte încercări nu este nevoie pentru a ajunge la capătul dorit de noi!"

(Dintr-o epistolă a Sfântului Nectarie)

Despre boli, necazuri și ispite

* Bolile sunt îngăduite de Dumnezeu pentru sănătatea sufletului, pentru cei trândavi și nesânguincioși care-L iubesc pe Dumnezeu.

* Dumnezeu îngăduie necazurile, ca să ne apropiem de El prin rugăciune și smerenie.

* Suferințele ne aduc aminte de Dumnezeu și ne apropie de Acesta, îndepărtându-le de la noi pe cele zadarnice și stricăcioase.

* Cei bolnavi la suflet au mai multă nevoie de compătimire decât de mustrări.

* Începutul înțelepciunii lui Dumnezeu este îngăduința și blândețea, care rabdă neputințele altora.

(Avva Isaac Sirul)

* Rabdă necazurile tale cu smerită cugetare, supunându-te voii Domnului și cere mângâiere doar de la El.

* Necazul aduce mereu cu el și binecuvântări. Numai că trebuie ca omul să fie atent să le distingă. Luminile vieții noastre se sting pentru a ne face să privim la cerul înstelat. Noaptea are să ne destăinuie atâtea taine! Trebuie însă să vină întinericul, pentru a se face vădită măreția cerului înstelat. Tocmai de aceea vine și întinericul necazurilor în viața noastră, pentru a ne face să ridicăm ochii spre cer.

* Domnul a urcat pe Cruce pentru a-l mântui pe om. Și-l caută pretutindeni:

În valurile încercărilor vieții.

În casa vameșului păcătos.

La izvorul samarinencei.

La răspântiile vieții.

Pe Cruce, cu mâinile întinse, rănite, ridicate,
gata să-l ia în brațe.

* Pronia lui Dumnezeu vede:

- Mai departe de ochii noștri.

- Mai departe de socotelile noastre mărunte.

- Mai clar decât judecata noastră rațională.

- Mai drept decât cele mai generoase năzuințe
ale noastre.

* Să fim recunoscători:

Prietenilor noștri care ne iartă.

Vrăjmașilor noștri care ne fac atenți.

Greutăților care ne fac nevoitori.

Nevoilor care ne fac smeriți.

Răutăților făcute de semenii care ne fac puternici.

Dezamăgirilor care ne fac răbdători.

Astfel vom fi ajutați să devenim mai buni și mai
fericiți.

* Cel ce rabdă ispitele în orice formă ar veni ele
îi dă leac sufletului său.

* Cel ce știe să rabde va ieși mereu în câștig.

* Răbdare înseamnă așteptarea necazurilor
zilnice.

(Sfântul Ioan Sinaitul)

Epistole mângâietoare către bolnavi

Epistola trimisă către familia încercată a
părintelui Panagos, trimisă la 2 octombrie 1959
(fragmente)

*„Multe sunt necazurile dreptilor și din toate acelea îi
va izbăvi pe ei Domnul” (Psalmul 33, 20).*

Fiii mei duhovnicești, bucurați-vă pururea întru
Domnul.

Abia m-am întors de la înmormântarea fiului
meu duhovnicesc care a suferit vreme de 45 de ani. În
ultimii ani avea dureri cumplite, dar și răbdare mare.
Cu puțin timp înainte de a muri a trimis după preot
și s-a împărtășit cu Sfintele Taine iar după aceea i-a
spus preotului: „Am luat pașaportul și acum plec”
și îndată și-a încredințat sufletul Domnului. Îmi
amintesc de cuvintele autorului Proverbelor: „Pufine
chinuri, mari binefaceri aduc” și de cele ale Domnului:
„În lume necazuri veți avea” și „Întristarea noastră în
bucurie se prefacă”, bucurie veșnică, care nu va pleca
niciodată de la noi.

Toți dreptii și Sfinții din lumea aceasta trecătoare
și zadarnică, au avut necazuri, supărări, boli, ispite
de la vrăjmașii văzuți și nevăzuți, de la diavoli și
de la oameni; dar prin răbdare, mărire sufletească,

credință, nădejde, rugăciune și iubire, au biruit și, încercați în cuptorul ispitelor și necazurilor, s-au dovedit aur curat și, fiind bineprimiți în împărăția cerurilor, se bucură veșnic, cântând și preamărind neîncetat împreună cu îngerii Sfânta Treime.

Vă rog, fiii mei iubiți, nu vă descurajați, nu vă lăsați biruiți de durerile bolilor, ci răbdați cu vitejie. Cel care pretutindeni este și pe toate le împlinește vă va da ajutor nevăzut și vă va cerceta. El vrea ca, prin puțină nădejde și cu credință și dragoste, să vă aducă mari binefaceri și să vă facă împreună moștenitori ai împărăției Lui celei veșnice. Cugetați la Iov, la creștinii din vremurile apostolice, la Sfinții Apostoli, la Sfinții Mucenici care, dacă n-ar fi încercat necazuri, supărări, lipsuri, răutăți, nu s-ar fi învrednicit de asemenea slavă și fericire pe pământ și în ceruri... Iar durerile vor trece, dar răsplată va rămâne în veci...

Dacă faceți răbdare până la sfârșit și îi mulțumiți lui Dumnezeu precum Iov și toți Sfinții, la fel ca Apostolul Pavel, care se lăuda întru slăbiciunea lui, veți primi de la Dumnezeu răsplată mare...

*Cu iubire părintească și binecuvântări sincere,
părintele vostru duhovnicesc
arhim. Filothei*

Fragmente din epistola mângâietoare a veșnic pomenitului Dimitrie Panagopoulos, trimisă în anul 1960 bolnavei Irina Patera

Mare este lecția necazurilor și multă este bucuria oamenilor încercați de Domnul. Și spun încercați de Domnul pentru că de multe ori, de cele mai multe ori, noi suntem cauza necazurilor noastre. Fericit este omul care suferă aici pentru a câștiga și a râde dincolo...

Binecuvântare mare este necazul, de aceea să te rogi Domnului să-ți dea răbdare și nădejde. Căci de multe ori vine cel viclean, acest tâlhar al sufletelor, și ne spune: „Până când? Nu ți-e de ajuns? Au trecut atâția ani de suferință, mai poți suporta?” Iar noi, dacă nu suntem statorniciți în credință și iubirea de Domnul, ne amărăm și poate chiar ne descurajăm. Să le răbdăm pe toate cu mulțumire. Sfântul Ioan Gură de Aur spune despre aceasta următoarele: „Dacă dorim împărăția cerurilor, va trebui neapărat să trecem prin cuptorul necazurilor, pentru a ne subția la suflet și la trup”.

Să ne mângâie și să ne întărească în nevointa răbdării și a mulțumirii către Domnul gândul că poate și alte suflete se vor folosi de încercarea noastră. E și acesta un lucru foarte serios... Fiindcă fie că vrem, fie că nu vrem, mai devreme sau mai târziu vom pleca din lumea aceasta. Dar din moment ce suferim aici pentru a fi ajutați și ceilalți din jurul nostru,

binecuvântarea este mai mare. Ne apropiem prin har de patimile Domnului, Care pentru noi a pățimit și a urcat pe Cruce pentru mântuirea oamenilor.

Noi nu cunoaștem ce binefaceri ni se vor da pentru acestea. Problema necazurilor este un lucru mare în mâinile lui Dumnezeu. Și îi mobilizează pe toți, părinți, frați, prieteni, rude. Unii iau lecții. Alții sunt cercetați. Alții sunt iluminați. Alții nu știu ce răspuns să dea.

Să ne rugăm Domnului să ne încerce și să ne cerceteze pentru a slăvi numele Lui. Ai curaj și credință, fiindcă după fiecare Vinere Mare, după ce patimile se sfârșesc, vine Învierea. Mai întâi vine pătimirea iar după aceea va veni și slava. Atunci când biruim fără cârteală, cu ajutorul Lui, ne vor sluji îngerii. Curaj așadar, căci „prin multe suferințe trebuie să intrăm în Împărăția lui Dumnezeu” (Fapte 14, 22). Draga noastră Irina, un lucru îți amintesc, că rugămintea noastră a tuturor este să se facă voia Domnului.

Căci de multe ori noi cerem să se întoarcă în pustie cei care până atunci se aflau la porțile pământului făgăduinței. Noi suntem simpli oameni și de aceea să ne rugăm ca Dumnezeu să ne ferească de aceste slăbiciuni.

Roagă-te Domnului pentru sănătatea sufletească a rudelor tale și a noastră. Căci nevoia este atât de mare! Și ai încredere în Domnul că, dacă vrem, toate se vor îndrepta cu timpul spre bine. Să avem răbdare

și să nu ne grăbim, și toate vor merge bine. Dumnezeu își va întinde mâna în ultima clipă.

Așadar, să nu ne pripim, căci Apostolul Pavel spune: „Că dacă trăim, pentru Domnul trăim, și dacă murim, pentru Domnul murim. Deci și dacă trăim, și dacă murim, ai Domnului suntem” (Romani 14, 8).

*Te sărutăm și te așteptăm,
doar Domnul știe cum,
Dimitrie, Angheliki*

Gânduri înțelepte și luminoase ale unui creștin simplu, bătrânul Panaghis din Cipru

Sfinții Doctori fără de arginți, 14.01.1987

Am îmbătrânit și treaba noastră este să ne rugăm pentru lumea întreagă. Facem în fiecare zi paraclise și ne rugăm și pentru voi. Dumnezeu să-și arate mila sa. Ne scrieți că aveți ispite, încercări și împușcări ale credinței. Venirea noastră în lume, în viață, asta este, să fim ispitiți, să fim încercați și să suferim cu răbdare. Niciun om nu rămâne neispitit, nicio ființă nu este lipsită de cruce. Hristos a spus: „Cel ce vrea să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia Crucea sa și să Mă urmeze” (Matei 16, 24). De aceea dacă vrem să-L urmăm, să ne pregătim sufletul prin ispite. Strămtă este poarta și anevoioasă este

calea care duce la viață, presărată cu multe necazuri. „Multe sunt necazurile celor drepti”; „pe Mine m-au prigonit, și pe voi vă vor prigonii”. Dacă ar exista altceva de folos pentru mântuirea noastră, în afară de necazuri și pătimiri, Iisus ar fi propovăduit-o prin cuvinte și pilde. Crucea este mântuirea, Crucea este viața. Crucea este apărarea împotriva vrăjmașilor, ne dă putere și desăvârșeste sfințenia noastră. Mai întâi Iisus a urcat pe Cruce și a murit pe ea, pentru noi și pentru mântuirea noastră.

Din pruncie a fost plecat în Egipt, a fost prigonit, calomniat, palmuit, împuns cu sulita, răstignit și omorât, iar apoi toți Sfinții și toți mucenicii l-au urmat. Dacă pătimim împreună cu El vom fi slăviți și vom împărăți împreună cu El.

Când a rostit fericirile, ce a spus Hristos? Fericirile cei întristați, fericirile cei ce plâng, fericirile cei prigonii, cei blânzi, cei curați la inimă, căci aceia vor vedea pe Dumnezeu.

Mai întâi sunt ostenele și nevointele iar apoi vine răsplata. Vremurile sunt cumplite, lumea s-a schimbat, necuviosii umblă în grupuri,erezii, crime, omoruri se întâmplă în fiecare zi, încep chinurile, frica și groaza.

Să priveghem și să ne rugăm ca Dumnezeu să ne păzească și să ne îngrijim a păstra untdelemn pentru candelile noastre ca fecioarele cele înțelepte, încât Mirele să le găsească aprinse când va sosi vremea, să nu pătim ca fecioarele cele neînțelepte, care n-au avut untdelemn și au rămas în afara cămării de nuntă iar

ușile s-au închis. Nu vă vom povățui noi pe voi, căci nu sunteți prunci care vor lapte, sunteți învățați cu hrana tare. Faceți răbdare și răbdarea vă va mântui până la urmă.

Cu dragoste sinceră și cu calde binecuvântări, frații voștri cei preamici întru Hristos Panagis Cipriotul, Vasilis, Teodora și Trifon.

Sfinții Doctori fără de arginți, 25.01.1989

Am aflat, după cum ne scrieți, că sunteți încercați și suferiți de șase ani, ridicând Crucea care v-a fost dată de bunul Dumnezeu spre folosul și mântuirea voastră. Uitați-vă în jurul vostru și nu veți vedea ființă care să nu ridice Crucea și să nu fie încercată, unul mai puțin, altul mai mult și unii mult mai mult decât noi, după măsura darului îngăduit de Domnul.

Îmi scrieți că aveți încercări și că nu aveți credința cananeencei. Venirea noastră în lume este să fim încercați, să suferim, să dăm examene, pentru a fi încununați. Bolile, încercările, nenorocirile, sunt daruri de la Dumnezeu. Dumnezeu ne iubește și ne vizitează cu darurile Sale, pentru a ne lua împreună cu El, pentru a ne face fii ai Lui. Dumnezeu ceartă pe cel pe care-l iubește. Dacă nu aveți credința cananeencei, faceți-L prieten pe Hristos ca surorile lui Lazăr, Marta și Maria, care-L invitau des în casa lor și cercetând

cuvântul Lui, vă va învia și pe voi ca pe fratele lor Lazăr. Credință, nădejde, răbdare. Apostolul Pavel spune: „Ocărâți fiind, binecuvântăm. Prigoniți fiind, răbdăm. Huliți fiind, ne rugăm. Am ajuns ca gunoii lumii, ca măturătura tuturor, până astăzi. Deci vă rog să-mi fiți mie următori, precum și eu lui Hristos” (I Cor. 4, 12-13; 16). Învăță să rabzi și vei afla odihnă!

*Frații voștri cei preamici întru Hristos,
Panagis, Vasilis, Teodora, Trifon.*

Despre Elpida, eroina răbdării

Elpida Alexandridou s-a născut în anul 1950 și a fost al șaselea copil al familiei sale, alcătuită din șapte copii.

Pe când avea 18 ani s-a îmbolnăvit de o boală de rinichi. Curând a început să facă spălături peritoneale(dializa). Apoi a urmat primul transplant de rinichi. După trei ani rinichiul a fost respins și Elpida a început să facă dialize. În total a făcut dialize timp de 24 de ani, dintre care aproape patru ani s-a aflat înfirmă în cărucior din cauza comotiei cerebrale pe care a suferit-o. În acești patru ani n-a putut vorbi. Un singur cuvânt spunea: „vino”.

Pe când făcea dialize, în anul 1983, a făcut și al doilea transplant de rinichi, fără reușită, care i-a provocat mari suferințe.

„În toți anii vieții sale, ne încredințează sora ei, Ecaterina, n-am văzut-o niciodată dezamăgită. Credea că Dumnezeu îi dă fiecăruia din noi crucea pe care o merită. Credea asta nezdruccinat și făcea multă răbdare. Ne spunea mereu: «Cât putem rezista, atâta ne dă Dumnezeu, nu mai mult». N-am cuvinte să descriu răbdarea ei.

N-am auzit-o vătându-se niciodată. Spunea încontinuu: „Eu sunt foarte bine, mă îngrijorez de problemele voastre”. Părintele Paisie spunea despre ea: „Elpida vine la mine și-mi vorbește doar despre ceilalți”. Și ne vorbea mult despre răbdarea ei. Deseori zicea: „Elpida trebuia să fie botezată cu numele Răbdare”.

Pe cei bolnavi de rinichi îi sprijinea mereu, spunându-le: „Avem o boală bună. Gândiți-vă să fi fost infirmi în cărucioare, surzi, orbi!”. Când a rămas înfirmă, eu, sora ei, mă gândeam: „Nu cumva Elpida cârtește împotriva lui Dumnezeu pentru că a devenit așa?” Deși eram sigură de răspuns, pentru că problema aceasta mă preocupa, într-o zi i-am mărturisit-o. Să fi văzut atunci chipul ei! Întrucât nu putea să vorbească, să-mi dea un răspuns în cuvinte, s-a înfuriat și mi-a închis gura cu mâna, ca și când ar fi spus cu asprime: „Ce sunt aceste cuvinte pe care le spui?”

De multe ori, întorcându-se acasă de la dializă, câte cineva o întreba: „Unde ai fost, Elpida?” Ea răspundea cu umor: „Iată, am fost să-mi fac norma pe ziua de azi și m-am întors”.

Pe când putea să meargă, se ducea și venea de la spital pe jos. Dădea milostenie și nu spunea asta la nimeni, nici măcar mie. Deseori îmi zicea: „Dacă aş avea un bănuț mai mult decât îmi este necesar, m-aş supăra”. Nu se îngrijea niciodată să pună vreun ban deoparte. Singurul ei venit era pensia de boală.

În fazele grele ale vieții ei, cum a fost al doilea transplant, când viața i s-a aflat în mare primejdie, îmi spunea: „Nu-mi pasă că voi pleca din viața aceasta. Pe mine bunul Dumnezeu mă iubește, dar mă gândesc c-o să vă întristați voi”. De multe ori mă mângâia spunându-mi: „Nu-ți fie teamă, n-o să mor când spun doctorii, ci când vrea Dumnezeu”. Și chiar așa s-a întâmplat. De câte ori îmi spuneau doctorii că va muri, Elpida își revenea iarăși.

În vremea din urmă a suferit a doua comoție cerebrală. A stat patruzeci de zile la spital iar în zorii praznicului celor trei Ierarhi, pe 30 ianuarie 2001, Elpida a plecat să-L întâlnească pe Dumnezeu, pe Care atât de mult L-a iubit.

La Sfânta Liturghie nu stătea jos. Nu voia să se așeze, doar când avea dureri mari, fiindcă în afară de altele, suferea și de osteoporoză și era destul de gârbovită. Pentru sine rezista și răbda mult, însă când alții aveau vreo înfrustrare se îndurera tare. Se supăra foarte mult când cineva îi spunea: „Elpida, tu o să te mântuiești!” Și zicea: „Ei văd că mă duc la biserică și cred că cine știe ce sunt, dar nu știu în ce stare mă aflu”.

Le încredința pe toate lui Dumnezeu. Avea mare încredere în El. Odată i-am spus: „Elpida, nu te

înscrii și tu pe lista pentru transplant de rinichi?” Ea mi-a răspuns: „Ah, surioară, cu ce te ocupi tu! Lasă-L pe Dumnezeu să facă asta, nu le știe El pe toate?”

Era o femeie micuță, avea 40-45 de kilograme, și ascundea în ea multă iubire de Dumnezeu, multă încredere și multă răbdare. În afară de spatele ei, pe tot trupul avea intervenții chirurgicale mai mici sau mai mari. Ne mângâia mai mult ea pe noi decât noi pe ea. La priveghele făcute noaptea se bucura atât de mult, încât spunea: „Astea da privegheri!”

Simțea despre ea că este într-o stare foarte rea, și nădăjduia ca Domnul s-o mântuiască din pricina bolii sale.

În volumul *Cu durere și dragoste pentru omul contemporan* părintele Paisie Aghioritul scrie următoarele despre sora Elpida:

„Și acum, când mă aflu la spital (în anul 1994, la Theagenio), a venit o femeie care avea mâinile ciuruite de înțepături. Era într-o stare jalnică. Nu mai avea nicio venă întreagă. «N-am nimic bun în mine, zicea. Poate lui Dumnezeu o să-i fie milă din pricina asta și-o să mă ia în rai. Am atâtea defecte!» Și spunea o grămadă de cusururi. Ce lucrare fină făcea cu sinele său! N-am mai văzut vreun om asemănător acesteia!”

De asemenea și în volumul IV, sunt scrise următoarele cuvinte referitoare la vrednica de pomenire Elpida:

„Astăzi, o femeie bolnavă de rinichi, care de ani de zile face dialize, mi-a spus:

– Părinte, vă rog să-mi faceți semnul crucii pe mână. Venele îmi sunt numai răni și nu mai pot face dialize.

- Aceste răni, i-am spus, în viața de dincolo vor fi diamante de mare valoare. De câți ani faci dialize?

- De doisprezece, mi-a spus.

Apoi mi-a arătat o rană pe cealaltă mână și mi-a zis:

- Părinte, rana asta nu se închide, mi se vede osul prin ea.

- Da, dar acolo înăuntru se vede cerul, i-am spus. Să faci răbdare. Mă rog ca Hristos să-ți sporească iubirea Lui, ca să-ți uiți durerea. Desigur, există și o altă rugăciune, să ți se să ți se împruțineze durerile, dar atunci ți se va mișcarea și răsplata. Prin urmare prima rugăciune este mai bună. Și s-a mângâiat, sărmana".

Lucrări vrednice de pomenit ale sorei Elpida

* A adunat bani din economii, și, înainte de a rămâne infirmă în cărucior i-a dat unei mănăstiri pentru a-i face patruzeci de liturghii după moartea ei.

* Era milostivă. Și în afară de sine, care făcea milostenie cu bucurie, îi îndemna și pe alții să facă asta. La praznicele mari și în cazul în care auzea că cineva se află în nevoie, le spunea celor cunoscuți cu umor: „Haide, dați câte un bănuț, doar burțile voastre le umpleți?”

* Întrucât era smerită, nu găsea nimic bun în ea, doar defecte, și considera că nu este vrednică să intre în rai. Spunea: „Poate că Dumnezeu o să aibă milă de mine datorită bolii mele, și mă va mântui”.

* Pentru o perioadă o preocupa intens acest cuget: mă voi mântui sau nu? Când a venit părintele

Paisie la Souroti a mers să-i mărturisească cugetul ei. Era însă multă lume acolo și egumena ne-a spus să luăm doar binecuvântare, fiindcă trebuia să înceapă Sfânta Liturghie și nu era timp ca el să vorbească cu toți. Când a venit rândul Elpidei și a luat binecuvântare, părintele Paisie s-a aplecat și i-a spus la ureche: „Elpida, tu vei alerga prin rai”. Nu mai putea de bucurie și ne-a spus: „Părintele mi-a făcut o radiografie și acum am primit răspunsul”.

Altă dată, când trupul îi era mâncat de răni, i-a spus părintelui Paisie: „Mi se văd oasele prin răni”, și i-a arătat. Iar acela a răspuns: „Eu, Elpida, văd raiul acolo”.

* Când era vizitată de rude și de cunoscuți la spital îi dădeau câțiva bănuți iar ea, deși avea nevoie de ei, îi dăruia altor săraci.

* Un doctor de la spital i-a spus surorii sale: „Sunt mirat de ceea ce se întâmplă cu Elpida. Deși este un caz atât de grav (suferise comotia cerebrală și rămăsese infirmă), rudele ei, în loc să se plictisească de ea, o înconjoară ca și când ar fi dependenți de ea.

* Un om bolnav de rinichi a întrebato: „Ce ai în tine de te simți atât de bine? Măcar să fi fost și eu ca tine”. Ea a răspuns: „Ce să am? Pe Hristos Îl am!”

* Când se afla la spital din cauza comotiei cerebrale, au adus o fată care încercase să se sinucidă. Era chiar vizavi de patul ei. Fără s-o cunoască pe Elpida, a zis: „Numai când o văd îmi face bine”.

* Vrednica de pomenire soră Elpida, pe lângă alte harisme pe care le avea, deținea din belșug și iubire practică pentru semenii ei cei îndurerați și

uitați de cei dragi, pe care-i ajuta, lipsindu-se de cele necesare, nu doar pe plan material, dar îndeosebi duhovnicesc.

* Din când în când mergea la librărie pentru a se aproviziona cu cărțile potrivite, pentru a le dăruia sau chiar vinde unor cunoscuți, spre a ajuta la lucrări filantropice și de milostenie.

* Prin iubirea, rugăciunile și smerenia ei a urmat un drum duhovnicesc înălțător și luminos spre slava lui Dumnezeu și spre folosul sufletesc a sute de suflete. Fie ca exemplul său luminos să ne inspire și pe noi iar amintirea ei să fie veșnică. Amin.

Trebuie să ne înarmăm cu răbdare

Frații mei, atunci când ne întristăm din pricina bolilor care ne cuprind, trebuie să știm că acesta este un semn clar că sufletul nostru este sclavul dorințelor materiale. Și din acest motiv, întrucât dorește bunățile lumii, nu numai că nu se poate lipsi de ele, ci crede că este o mare nenorocire faptul că nu se poate bucura de ele din cauza bolii.

Însă dacă rabdă în necazuri, aceasta înseamnă că are stăpânire de sine și cârmuiește bine sinele său. Iar în acest caz moartea nu-l înspăimântă, ci o primește cu blândețe, ca pe o schimbare spre o viață mai adevărată. Asemenea se întâmplă, frații mei, și cu ceara pe care dacă n-o modelăm bine în mâini și n-o încălzim, nu poate fi pusă pecetea pe ea. Așa și omul,

dacă nu este încercat prin boli și prin mari dureri, în sufletul lui nu se poate înrădăcina virtutea.

De aceea Domnul i-a spus Apostolului Pavel: „Îți este de ajuns harul Meu, căci puterea Mea se desăvârșește în slăbiciune”. Iar Apostolul ne spune: „Foarte bucușos mă voi lăuda mai ales întru slăbiciunile mele, ca să locuiesc în mine puterea lui Hristos”.

Sfântul Apostol Pavel, când vorbește despre boli, se referă la prigoanele pe care le făceau atunci vrăjmașii Crucii împotriva lui și a ucenicilor lui Hristos, ca să nu se mândrească, ci să fie smeriți, și prin dese și nesfârșitele lor chinuri să se apropie de desăvârșire. Însă noi astăzi trebuie să numim boli cugetele rele. Căci atunci Sfinții erau dați la chinuri înfricoșătoare pe care le biruiau nesocotind moartea, și se înălțau astfel mai presus de firea omenească. Însă astăzi, întrucât, cu harul Domnului, în Bisericele Lui stăpânește pacea, trebuie ca trupul nostru să se chinuiască prin diferite boli. Iar sufletele nevoitorilor lui Dumnezeu să fie încercate de cugetele rele, ca în felul acesta să fie războite mândria și egoismul și să putem ajunge prin smerenie la sfințenia vieții, și ca să se pecetluiească cu pecetea preabună a virtuții.

Trebuie așadar, frații mei, să facem răbdare și să primim, cu mulțumire voia lui Dumnezeu. Și în felul acesta vom socoti ca pe ceva secundar orice nenorocire, fie provenită dintr-o boală îndelungată, fie din războirea cugetelor diavolești.

Fiindcă, ceea ce se întâmpla atunci, se întâmplă și acum. Și cei ce-i îndemnau atunci pe mucenicii

lui Hristos să se lepede de El pentru bunățile pământești și pentru slava acestei lumi, aceia și astăzi stau deasupra noastră și ne impun aceleași cugete diavolești, aruncându-ne în diferite boli și în tot felul de nenorociri.

Trebuie deci, frații mei, să ne înarmăm cu răbdare. Fiindcă aceasta este arma cea nebiruită cu care-l vom învinge și-l vom călca pe satana.

(Din „Everghetinos”)

CUPRINS

Prolog.....	5
De ce există durere și încercări în viață?.....	7
Nichifor Leprosul 1890-1964, atletul strălucitor al nădejii.....	9
Pavel Koulis 1946-1992, un lov contemporan (bolnav de scleroză în plăci).....	12
Dimitra Kondou 1952-1995, suflet mult-încercat și plin de har.....	16
Minunata moștenire duhovnicească a credincioasei Dimitra.....	19
Lecții scoase din cuptorul durerii fericitei Dimitra Kondou.....	21
Stavros Kalkandis 1930-1996 (Bolnav de tetraplegie).....	26
Cânduri înțelepte ale lui Stavros Kalkandis, cel ce s-a vindecat în chip minunat.....	27
Concluzii.....	29
Anunț al medicilor responsabili.....	34
Durerea omenească - un factor al minunii.....	34
Părintele Filothei Zervakos despre minunea vindecării lui Stavros Kalkandis.....	38
Maria Stilianopoulou † 1998, (care a suferit de gigantism).....	41
Derspre înmormântarea Mariei Stilianopoulou din Cipru.....	43
Cuvinte de învățătură din epistolele sale.....	44
Un mic exemplu al nevoițelor ei duhovnicești și ce credea despre ea însăși.....	47
Mărturie despre Maria cea înaltă din Cipru (Ale înaltpreasfințitului mitropolit din Limassol, Atanasie).....	50
Anastasie Malamas 1929-2004 (smeritul nevoitor suferind de diabet zaharat).....	54
Marius, „purtătorul drapelului bucuriei” (suferind de atrofie musculară).....	60

Durerea îl curăță pe om	62
Gânduri despre rugăciune	63
Sfârșit creștinesc	64
Pictorița de icoane Kleoniki Simeonidou 1967-2005 (Purtătoarea crucii răbdării și purtătoarea de biruință)	66
Ridicarea zilnică a crucii	67
Ascultarea pictării de icoane	72
Încercările și influența binefăcătoare a exemplului ei	74
Părerile părinților	76
„Nu de la oameni așteptând ajutor, ci de la Tine așteptând milă”	77
Petru Papadopoulos 1977-2005	
Nevoitorul cel curajos care a făcut din boala lui carte	80
Credința mută munții din loc	83
Iosefina Tsorbangidou 1980-2006	
Teolog în teorie și în practică	86
Cum vedea Iosefina boala sa	88
Ce spun cei care au cunoscut-o	90
„Când va lipsi tăria mea, să nu mă lași pe mine!”	93
Klimis Stefanidis, misionarul infirm	95
Klimis Stefanidis (1924-1988)	95
Cuvântul rostit la înmormântare	98
Sfârșitul lui creștinesc	99
Pe Dumnezeu Îl slăvim și în dureri	100
Gânduri despre iubitul nostru frate Klimis Stefanidis	102
De ce o durere atât de îndelungată?	102
Dumnezeu știe ce face	104
Monahul Rafael (în lume Vasile Lepouras 1930-1999)	105
Stelios Anastasiadis 1937-1999	107
Părintele Theiseas Kipriotis, preotul infirmilor	109
Părintele Theiseas Kipriotis, luminosul și blândul părinte al infirmilor	114
Omul iubirii și al devotamentului, Preotul lui Dumnezeu	120
Model de preoție	122

Stelios Pissis	124
Câte poate face un om cu un singur deget	124
Drumul iubirii	129
Raiul din închisoare	132
Mesaje datătoare de naște din Sfântul Munte	143
Părintele Iosif Aghioritul (†1959)	143
Părintele Efrem Filotheitul	144
Monahul Markellos Karakallinos (†2006)	147
Cugetări în ceasul durerii	147
Despre durere și pocăință	149
Roadele durerii	149
Hristos este singura noastră naște de mântuire	150
Pocăința ne mântuiește	151
Hristos ne încredințează	151
Despre boli, necazuri și ispite	153
Epistole mângâitoare către bolnavi	155
Fragmente din epistola mângâitoare a veșnic pomenitului Dimitrie Panagopoulos, trimisă în anul 1960 bolnavei Irina Patera	157
Gânduri înțelepte și luminoase ale unui creștin simplu, bătrânul Panaghis din Cipru	159
Despre Elpida, eroina răbdării	162
Lucrări vrednice de pomenit ale sorei Elpida	166
Trebuie să ne înarmăm cu răbdare	168

Str. Bucium nr. 34 Iași
tel.: 0232/211225
fax: 0232/211252
office@printmulticolor.ro
www.printmulticolor.ro
PRINT
multicolor
SERVICII TIPOGRAFICE COMPLETE

Difuzare:

S.C. EGUMENTA S.R.L. Galați
O.P. 3, C.P. 301 Cod 800730, Galați
Tel./Fax: 0236-326.730
E-mail: editura@egumena.ro
www.egumena.ro

ÎN CUPTORUL
SUFERINTELOR
Se întâmplă minuni și astăzi

Minunea nu înseamnă mereu faptul că sănătatea trupească ne este redată, fiindcă o minune care se întâmplă pentru trup nu durează veșnic. Minunea este cea care vindecă sufletul, nu doar trupul.

Scopul minunii este să devenim trăitori ai Bisericii lui Hristos care este spital duhovnicesc. Vor oamenii din lume să vadă dovezi despre misiunea Bisericii? Iată, oamenii au fost vindecați, la trup și la suflet aici în viața aceasta, pentru ca sufletul lor să meargă pregătit dincolo, în viața veșnică.

Prin curățirea pe care ne-o dăruiește durerea întru Hristos, prin sfințenia izvorâtă din acceptarea întru mulțumire a durerii, Dumnezeu ne scapă de beția amară a plăcerilor amăgitoare care nasc suferință și deznădejde, trândăvie și necredință.

